NATIONAL LIBRARY
MAY 19 1972
BIBLIOTHÈQUE NA

B101/A/14/1+

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE WEEKLY
NEWSPAPER FOR ALL LATVIANS

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; Editor-in-Chief: KRISS SIDARS. Telephone 465-7902. United States Editoral Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. SIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

14. N-RS TREŠDIENA, 1972. G. 29. MARTS 22. GADS WEDNESDAY, MARCH 29, 1972

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

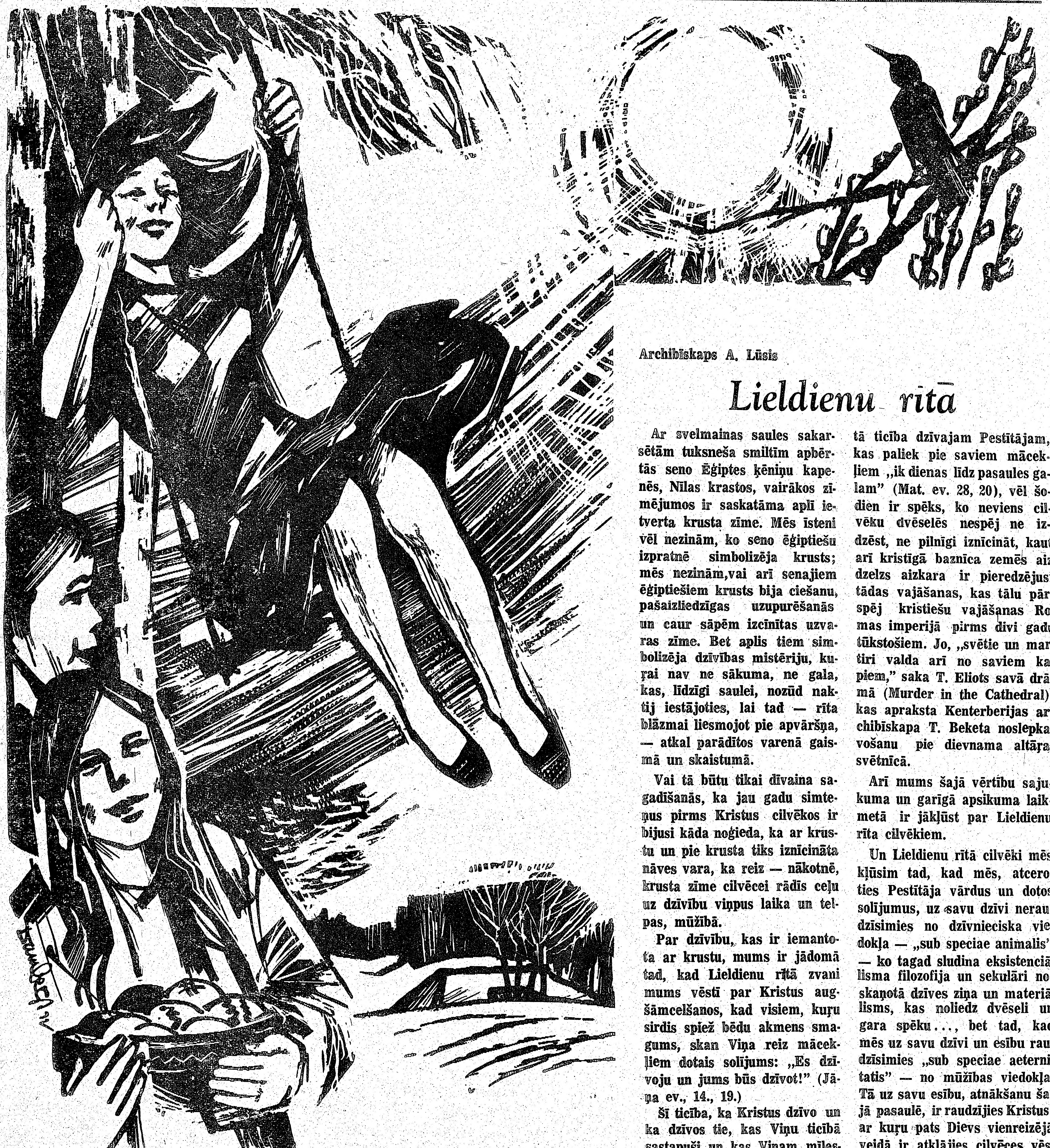

LIELDIENU ŠŪPOLES
Elmāra Damberga zīmējums Latvijai Amerikā

Archibīskaps A. Lūsis

Lieldienu rītā

Ar svelmainas saules sakarsētām tuksneša smiltīm apbērtās seno Ēģiptes ķēniņu kapenēs, Nīlas krastos, vairākos zīmējumos ir saskatāma aplī ietverta krusta zīme. Mēs īsteni vēl nezinām, ko seno ēģiptiešu izpratnē simbolizēja krusts; mēs nezinām,vai arī senajiem ēģiptiešiem krusts bija ciešanu, pašaizliedzīgas uzupurēšanās un caur sāpēm izcīnītas uzvaras zīme. Bet aplis tiem simbolizēja dzīvības mistēriju, kurai nav ne sākuma, ne gala, kas, līdzīgi saulei, nozūd naktij iestājoties, lai tad — rīta blāzmai liesmojot pie apvāršņa, — atkal parādītos varenā gaismā un skaistumā.

Vai tā būtu tikai dīvaina sagadīšanās, ka jau gadu simteņus pirms Kristus cilvēkos ir bijusi kāda noģieda, ka ar krustu un pie krusta tiks iznīcināta nāves vara, ka reiz — nākotnē, krusta zīme cilvēcei rādīs ceļu uz dzīvību viņpus laika un telpas, mūžībā.

Par dzīvību, kas ir iemantota ar krustu, mums ir jādomā tad, kad Lieldienu rītā zvani mums vēstī par Kristus augšāmcelšanos, kad visiem, kuru sirdis spiež bēdu akmens smagums, skan Viņa reiz mācekļiem dotais solījums: „Es dzīvoju un jums būs dzīvot!" (Jāņa ev., 14., 19.)

Šī ticība, ka Kristus dzīvo un ka dzīvos tie, kas Viņu ticībā sastapuši un kas Viņam mīlestībā sekojuši, bija tas dīvainais, neizskaidrojamais spēks, kura apgaroti mācekļi izgāja pasaulē un līdz pašiem pamatiem pārveidoja cilvēces vēsturi. Vienmēr un visur cenzdamies ļaunu ar labu uzvarēt, pirmie kristieši jūt savā tuvumā dzīvo, no nāves važām atraisīto Pestītāju un līdz ar apustuli Pāvilu varēja liecināt: ... „Ne nāve, ne dzīve, ne eņģeļi, ne varas, ne tagadne, ne nākotne, ne spēki, ne augstumi, ne dziļumi, ne cita kāda radīta lieta mūs nevarēs šķirt no Dieva mīlestības, kas atklājusies Kristū Jēzū, mūsu Kungā (vēst. romiešiem, 8, 38—39).

Un šī Lieldienu rītā izauklētā ticība dzīvajam Pestītājam, kas paliek pie saviem mācekļiem „ik dienas līdz pasaules galam" (Mat. ev. 28, 20), vēl šodien ir spēks, ko neviens cilvēku dvēselēs nespēj ne izdzēst, ne pilnīgi iznīcināt, kaut arī kristīgā baznīca zemēs aiz dzelzs aizkara ir pieredzējusi tādas vajāšanas, kas tālu pārspēj kristiešu vajāšanas Romas imperijā pirms divi gadu tūkstošiem. Jo, „svētie un martiri valda arī no saviem kapiem," saka T. Eliots savā drāmā (Murder in the Cathedral), kas apraksta Kenterberijas archibīskapa T. Beketa noslepkavošanu pie dievnama altāra, svētnīcā.

Arī mums šajā vērtību sajukuma un garīgā apsikuma laikmetā ir jāklūst par Lieldienu rīta cilvēkiem.

Un Lieldienu rītā cilvēki mēs kļūsim tad, kad mēs, atceroties Pestītāja vārdus un dotos solījumus, uz savu dzīvi neraudzīsimies no dzīvnieciska viedokļa — „sub speciae animalis" — ko tagad sludina eksistenciālisma filozofija un sekulāri noskaņotā dzīves ziņa un materiālisms, kas noliedz dvēseli un gara spēku..., bet tad, kad mēs uz savu dzīvi un esību raudzīsimies „sub speciae aeternitatis" — no mūžības viedokļa. Tā uz savu esību, atnākšanu šajā pasaulē, ir raudzījies Kristus, ar kuru pats Dievs vienreizējā veidā ir atklājies cilvēces vēsturē. Kristus uz dzīvi raudzījās kā uz cilvēkam dotu iespēju garīgai augšanai un pārtapšanai, lai viņš kļūtu atrasts par „cienīgu ieiet mūžīgā dzīvošanā". Un tāpēc Jēzus varēja saviem mācekļiem atgādināt: Ko tas cilvēkam palīdz, ka viņš iemanto visu pasauli, bet pazaudē savu dvēseli?" (Mat. ev. 16., 26.)

Kas tādā garīgā gaisotnē ir pavadījis savu dzīvi, tam vairs nav jābaidās no nāves. Tam arī ap dzīvē nesto ciešanu krustu staro Lieldienu rīta spožās saules aplis, liecinot par augšāmcelšanos un mūžīgu dzīvošanu.

Par Lieldienu rīta cilvēkiem mums jākļūst arī savā nostājā

(Turpinājums 10. lp.)

17.000 lietuviešu protestē

No Maskavas ziņo, ka lielāko kollektīvo protestu pret padomju varu nesenā memorandā izteikuši 17.000 katoļticīgo lietuviešu, kas sūdzējušies, ka padomju vara viņiem liegusi brīvību apmeklēt dievkalpojumus, un arī laicīgajā dzīvē tie pakļauti diskriminācijai. Lietuvas katoļi , kas pēdējos sešos mēnešos kļuvuši augstākā mērā neapmierināti, adresējuši protesta vēstuli Apvienoto nāciju ģenerālsekretāram Kurtam Valdheimam un memorandu padomju komūnistu partijas vadītājam Leonidam Brežņevam.

Dokuments ar 17.000 parakstiem, kas savākti decembra un janvāra mēnešos, kļuvis pieejams arī dažiem Rietumu korrespondentiem. Parakstītāji lūguši AN ģenerālsekretāru Valdheimu nodot peticiju Brežņevam, jo trīs iepriekšējos iesniegumus, ko pavisam parakstījuši 4.534 katoļi, padomju vara atstājusi neievērotus.

Kad padomju armija iesoļoja Lietuvā, tur 80 proc. iedzīvotāju bijuši katoļticīgo. Protestētāji paskaidrojuši, ka Lietuvā 1940. gadā bijuši 4 katoļu seminări, 37 klosteŗi, 85 konventi, 72 skolas un bērnu dārzi, 49 labdarības organizācijas un 32 dienas laikraksti. No visa tā tagad palicis tikai viens seminārs Kauņā.

LATVIJA
AMERIKĀ

TREŠDIENA, 1972. G. 29. MARTS

Latviešu nedēļas laikraksts. Iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors KRIŠS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. Šīmane, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50 tekstā $5.00 pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO 1970-1971

P. Grods

Krusta ēnā

Šobrīd savu dzīvi jau varam mērot ar gaŗo laika jūdzi. Mēneši pārauguši gados — arī to uzkrājies daudz.

Pēdējais pavasaris dzimtenē uz mums raugās no milzu attāluma. Tikai gara acīm vēl skatām, kā sniega ūdeņu straumes un straumītes palo dzimtenes upēs un strautos, priecīgi skandējot čalas un pateicību saulei, kas, padzinusi ziemu, atbrīvojusi zemi jaunai dzīvībai un ziedēšanai. Nekur un nekad mēs tik dziļi nepārdzīvojam gada laiku maiņas kā savā tēvzemē. Tādēļ ka tā ir mūsu, un viss, kas saistīts ar mūsu dzīvi, domām un darbiem, pieder viņai un vienīgi viņai.

Tolaik nenojaudām, ka 1944. gada Lieldienas būs pēdējās pašu zemē, kaut arī tām trūka senatnējā prieka, izjūtas un pārdzīvojuma, jo glūnēja svešas acis un dobja šķita svešinieku valoda. Kopš tām dienām mūsu zeme un tauta nostājusies krusta ēnā. Bet prieka un gandarījuma trūcis arī mums svešumā, pārvarot tālumus. Kā nevarīgi putni esam izkrituši no ligzdas, it kā vairs nespējam pieaugt un no jauna celties spārnos, lai nokļūtu atpakaļ savā vietā.

Cik gan baismīga ir dzīve un dzīvība bez droša pamata zem kājām! Vai gan bez tā varam kalt ieceres, izjust dzīves dienu skaistumu un vērtību, kas mums lemti zem šīs saules.

Krusta ēna šobrīd dzimtenē ir izaugusi gaŗa, smaga un spiedīga. Ja svešuma zemēs mēs to, varbūt, neizjūtam un nepārdzīvojam, tad ar to nav teikts, ka mums nesāpētu savas tautas liktenis, iekalts svešas varas spailēs. Ienaidnieks vēl šodien tur savu laupījumu ar tērauda ķetnām, mocīdams un izdeldēdams visu, kam kaut mazākais sakars ar brīva cilvēka vēlmēm un vajadzībām.

Atmiņā uzaust bargās dienas, kas piemeklēja mūsu zemi 1919. gada sākumā. Vairākus Ziemeļlatvijas dievnamus, tuvu Lieldienām, posta zemes vardarbji apsmēja un noniecināja, novietojot altāŗos nevienādā cīņā kritušus sarkangvardus, kuŗos sātans, nevis Dievs, bija ņēmis mājvietu. Varas nesējiem bija arī citāda iespēja, bet tiem, lūk, vajadzēja satumsināt dievnama svētumu un gaismu, kas tajā plaiksnījās, jūtot Lieldienu tuvumu. Augšāmcelšanās prieku nomāca krusta ēna. Vai gan šodien tas ir citādi? Vairāk nekā gadu pussimts pagājis — mūsu zeme un tauta atkal stāv tai pašā ēnā un tumsā, nespēdama vairīties nāves skāvienu.

Pelēks, bezcerīgs laiks liec mūsu brāļu un māsu augumus. Krusta ēna nav tikai viņu sirdīs — tā pletusies pāri visai zemei, tās nākotnei un cerībām. Vai ieraudzīt kaut mazāko svītru Lieldienu gaismas? Kas

(Turpinājums 5. lp.)

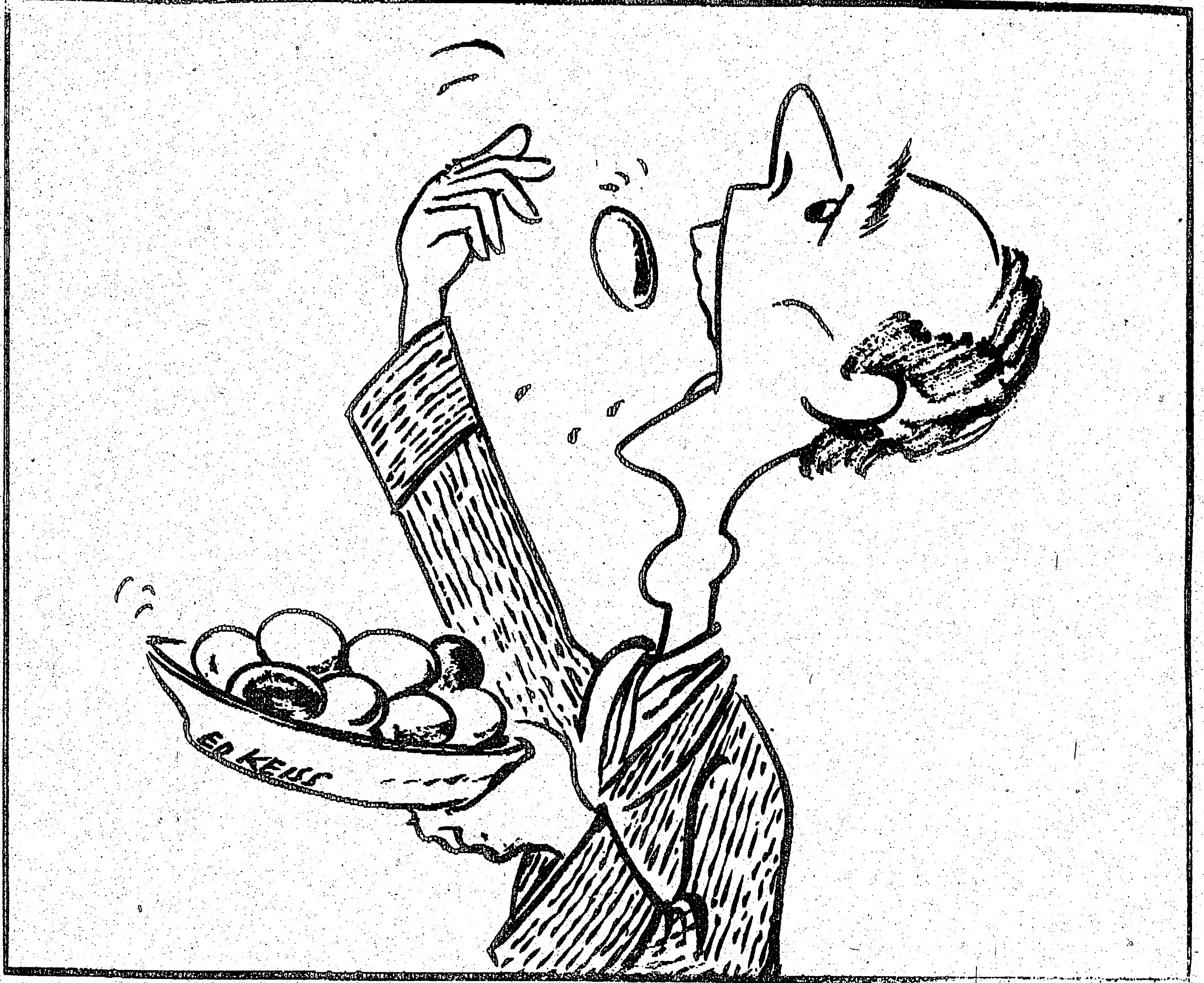

PRIECĪGAS LIELDIENAS! Ed. Keiša zīmējums

Lasītāju vēstules

VAI MUMS NAV TIESĪBU KRITIZĒT?

Uz Fr Strazdiņa ievadrakstu „Bez kādas jaunas politikas” Latvija Amerikā 15. janv. n-rā, kuŗā bija izteiktas kritiskas domas par ASV stāvokli un prez. Niksona pēdējiem gājieniem pasaules politikā, 12. febr. n-rā nikni atsaucies Alberts Kalniņš un Strazdiņa izteikumus nosauc par „pāragru un naīvu spriedelēšanu”. Nerunājot par to, ka šis Alberta Kalniņa izteiciens ir personīgi aizkaŗošs, jājautā, vai mēs nedrīkstam kritiski vērtēt šīs zemes valstsvīrus un to, kas te notiek? Vai var ticēt L. A. 22. janv. n-rā rakstītajam, ko teicis ASV ārlietu ministrijas Austrumeiropas nod. vad. Martiņs 11. decembrī lietuvjiem: „Jūs esat ASV pilsoņi. Arī jums ir jāsamierinās un jāpieņem tas, ko valdība lemj”, tad tas skan tikpat kā kādā diktatūras valstī un liek domāt, vai bēgļiem no komūnisma šeit ir vēl mazāk tiesību nekā nēģeriem Sav. Valstīs.

Tādi raksti kā Fr. Strazdiņa ir apsveicami, jo beidzot ir gadījies rakstītājs ar mugurkaulu. Jāteic: ko mēs arī varam pārmest amerikāņiem šai ziņā, jo mūsu mazvērtības komplekss, acīm redzot, ir tik liels, ka daudziem no mums labs ir tikai tas, ko šeit redzam, bet kas nāk līdz no Eiropas vai ko paši esam atzinuši un pieņēmuši, ir novecojis un nederīgs! Vagaŗu laiki taču ir pagājuši, mums pašiem no sevis un savas kultūras nevajadzētu kaunēties. Jaunākajā Latviešu preses b-bas biļetena „Brīvais Vārds” n-rā intervijā arī LPB goda biedrs, rakstnieks Jānis Sarma ļoti saudzīgi raksturojis mūsu garīgo seju, ka tā joprojām paliek „kautrīga, piesardzīga, godbijības un cerību pilna pret lielajām pasaules varām” (12. n-ra 14. lp.). Kā rakstnieks saka, šai ziņā mūsu domāšana apstājusies četrdesmitajos gados. — Vai tas ir pieskaitāms par plūsu?

Ka Niksons personiski būtu nesimpatiska figūra, to nepavisam nav apgalvojis arī Fr. Strazdiņš, bet viņa loma ir ļoti nepateicīga un nepasarga no kļūdām. Viņš kļuva par prezidentu ar mantojumu, kas nāk vēl no Jaltas (par to arī mums nav drosmes pateikt, ka tā ir vēstures kauna traips). Strazdiņam arī ir tikai taisnība, ja viņš saka, ka nevar būt nekas apsurdāks kā kaŗotājai valstij pretiniekam pateikt, ka tā kaŗu negrib uzvarēt (Džonsona deklarācija). Iepriekšējo prezidentu laikā Amerikas pozicija ir neapturami slīdējusi; arī militārā ziņā tā laikam nav vairs neapstrīdami pirmā vietā pasaulē, ko gan valdība negrib skaidri pateikt, bet kas secināms no presē atkal un atkal lasāmiem datiem un statistikām. Niksons ir pūlējies saglābt, ko vēl var (piem., arī Augstākā tiesā), bet viņa brauciens uz Pekingu un tad uz Maskavu pašreizējā situācijā negribot atgādina vācu ķeizara Heinricha IV došanos priekš gandrīz 900 gadiem uz Kanosu... Cerēsim, ka neesam tik tālu, kaut daudz kas Amerikā sāk atgādināt Kerenska laikus Krievijā. Paldies Fr. Strazdiņam, ka viņš neizskaistina lietas pasaules politikā. Tādu rakstītāju mums vajadzētu vairāk, lai neiemiegam un nenogulam šo laiku, kas mums vēl dots.

J. S., Ilinojā.

ATMIŅU IZDEVUMI

Nesen pagāja 50 gadi kopš Latvijas nacionālās armijas tapšanas laika. Sakarā ar to brīvībā izkļuvušie kaŗavīri censās uzrakstīt un izdot savas atmiņas par savu bij. kaŗaspēka vienību gaitām.

Pirmais tāds izdevums ir 7. Siguldas kājn. pulka piemiņas fonda, ar centru Toronto, izdevums. Piebilstams, ka piemiņas fonds gandrīz katru gadu izdod rakstu krājumu Mūsu Dzīve. Pēdējais 5/6 dubultnumurs LKOK ltn. Kristapa Zommera redakcijā veltīts pulka 50 gadu atcerei.

Nākamais izdevums — Ziemeļnieki, ko izdevusi Ziemeļlatvijas Brīvības cīņu rīcības komiteja. Redaktori — Hermanis Kreicers, Alberts Raidonis, Kārlis Dzirkalis un Arturs Jaunzems. Mūsu visjaunākā paaudze ar to iepazīsies pirmo reizi. Tas ir svarīgi, lai mūsu jaunieši zinātu, kā tika izkaŗota Latvijas brīvība un kā viņu vectēvi par to cīnījās.

Vēl vērtīgs izdevums ir grāmata par 3. Jelgavas kājn. pulku. Grāmatu rediģējis Voldemārs Likerts Sarakstījuši galvenokārt Kārlis Bencons un Vilis Zutis. Grāmatā bagātīgi vēsturiski dati ne tikai par pulka piedalīšanos atbrīvošanas cīņās, bet vispār par Latvijas tapšanu.

Vēl iznācis neliels izdevums par 8. Daugavpils kājn. pulku. Izdevis un rediģējis E. Treuss, pulka kādreizējs rotas rakstvedis—kaprālis. Par nožēlošanu tas neatbilst pulka piemiņas izdevumam, jo par pulka dzīvi rakstīts ļoti maz. Tomēr šajā izdevumā ir divi raksti, kuŗiem būtu cienīga vieta kuŗā katrā citā izdevumā. Tie ir — E. V. raksts par pulka beigu posmu un LKOK kpt. J. Eichenbauma raksts: Atmiņas par 8. pulku. Ir arī daži foto uzņēmumi, bet tie maz attiecas uz šo pulku.

Roberts Apenītis, Mineapolē

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto 250, Ont.

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

....

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Datums ....

Losandželosas latviešu teātris Anša Tipāna vadībā gatavo Artura Voitkus lugu „Zīmes smiltīs" 5. Rietumkrasta dziesmu svētkiem Vankuverā. Izrāde notiks 1. jūlijā. No kreisās: Jānis Leimanis, Ilga Jankovska, Matīss Kārkliņš, Daira Cilne, Andrejs Šedriks. Sēž: režisors Ansis Tipāns; nav klāt Lilita Kreišmane un galvenās lomas tēlotāja Maruta Ludeka.
Foto: Vilis Lapenieks, sen.

Varoņu atcerei veltīta pēcpusdiena

Toronto latviešu biedrība 26. martā Latviešu namā rīkoja mūzikāli literāru pēcpusdienu, ko noklausījās vairāk nekā 50 klausītāju. Sarīkojumu atklāja TLB valdes priekšsēdis I. Alksnis, ar klusuma brīdi pieminot no biedru vidus pēkšņi šķīrušos Anitu Langi, dzim. Grantiņu, kas pēdējā laikā dzīvoja Otavā, bet ilgu laiku bija darbojusies TLB dāmu komitejā.

TLB kultūras daļas vadītāja Biruta Senkēviča uzrunā sacīja, ka stiprinošs spēks un varoņu gars atraisa garīgas vērtības, veido jaunus cīnītājus un vecos mudina nepagurt. Šis spēks ir mūžības neredzamā saite, simbols, kas tautas piederīgos saista uz laiku laikiem ciešanās un priekos. Dzīves ikdienā jāstiprina varoņu gars. To atgādina plkv. Kalpaks, kas marta dienās krita pie Airītēm un bija stūŗakmens visām mūsu turpmākām brīvības cīņām.

Programma bija veltīta varoņu atcerei. Rakstnieks Arnolds Rasa referātā „Laikmeta seja un varoņu gars" norādīja, ka katram laikmetam ir savi uzdevumi, savas cīņas un savi varoņi, kas veic šos uzdevumus un iet cīņā. Šis varoņu gars atspoguļojas arī mūsu literātūrā. Tautas atmodas laika dzejnieks Andrejs Pumpurs radīja plašu episku dziedājumu „Lāčplēsis". To pašu Lāčplēša sižetu izmantoja Rainis savā „Uguns un nakts". Raiņa visnacionālākais dzejas darbs ir „Daugava", kas vispār ir viens no nacionālākajiem darbiem latviešu literātūrā, bet to neviens nepiemin tagadējā okupētajā Latvijā. Doma par tēvijas atbrīvošanu vijas arī rakstnieka un kaŗavīra Aleksandra Grīna triloģijā „Dvēseļu putenis". Autoru A. Grīnu, kas bija virsnieks kapteiņa pakāpē, aizveda Baigajā gadā. Varoņu un kaŗa gaitu notēlošanā Grīnam radās sekotāji gan pēc Pirmā, gan Otra pasaules kaŗa. Daudz dedzīgu vārsmu dzejā attēlo vesela plejada mūsu dzejnieku un dzejnieču. Latviešu tautai ir kāds garīgs faktors — klusa varonība, ko raksturo pacietība un sīksta izturība nepadoties grūtiem apstākļiem un ļaunajām varām. Starp šiem klusajiem varoņiem smagāko nastu ir iznesusi un vēl šodien iznes latvju sieviete, ko literātūrā notēlojusi Anna Brigadere, sacīja referents, aicinot godināt pulkveža Kalpaka un pārējo cīnītāju piemiņu ar klusuma brīdi.

Priekšnesumu daļā Valda Avika ģitaras pavadībā nodziedāja četras tautas dziesmas par kaŗavīriem. Vīru ansambļa Kalvis mūzikālais vadītājs Juris Dzeguze skandēja fragmentus no Aleksandra Čaka „Mūžības skartie" un Andreja Eglīša „Kurzemes gals", bet kopīgi ar Maiju Gaiķi — Aleksandra Čaka „Sprediķis Piņķu baznīcā". Maija Gaiķe vēl skandēja Edvarta Virzas „Pulkveža atgriešanās", Ilzes Kalnāres, Veronikas Strēlertes un Andreja Eglīša dejoļus.

Nobeigumā Biruta Senkēviča pateicās izpildītājiem TLB vārdā un pasniedza grāmatas: Jāņa Rudzīša rakstu krājumu „Starp provinci un Eiropu" un Pēteŗa Aigara „Zaļie zīmneši". Dalībnieki pakavējās pie TLB dāmu klātā kafijas galda.

– re.

Literārs vakars par literātūru

Kādreiz Sidnejā slaveni bija literārie vakari, jo tur tiešām runāja par literātūru. Tagad pat grūti būtu atcerēties un nosaukt tos autorus, kuŗu literārais devums savā laikā iztirzāts Sidnejas literāros vakaros. Tad tie kaut kā pajuka. Lai interese pavisam neizsiktu, literārajiem vakariem sāka meklēt „plašāku bazi". Dzirdējām referātus par mūziku, mākslu, filozofiju, nacionāliem un politiskiem jautājumiem un pat ceļotāju stāstus, papildinātus ar „gaismas bildēm".

Šogad, 12. martā, atkal viss bija tāpat kā „senos labos laikos", kad klausījāmies Kārļa Freimaņa referātu par Ernu Ķikuri. Lai teikto illustrētu, sniegšu kaut tikai referāta ievadu, kuŗam gan nav tieša sakara ar Ernu Ķikuri īpaši, bet gan ar literātūru vispār. Pastāstījis, ka 1960. gadā viņš mēdzis izgriezt dzejoļus no laikrakstiem un salīmēt tos pa autoriem, K. Freimanis turpināja:

Nesen, tos pārlasot un mēģinot savilkt galus kopā, radās šādi apsvērumi: mūsu dzeja vēl sakņojas romantiskajā tradicijā, kā tas bija brīvajā Latvijā, vai vēl senāk — kā tas bija ap to laiku, kad vēl Poruks un Bārda bija dzīvi. Tas, protams, nenozīmē neko sliktu, jo šī dzeja bija tik tuva un saprotama latviešu lasītājam. Šādu dzeju toreiz (un tagad) mācījās skolās, un varbūt tāpēc toreiz dzeju vēl lasīja, jo dzejniekam un lasītājam bija kopējs jēdziens, kādai dzejai īsti jābūt. Tā visumā bija dzeja, kas novēršas no nepatīkamās tagadnes, no šī mašīnu laikmeta, cementa un metalla pasaules, kuŗai nav sirds; no brutālitātes un visa, kas ar to saistās. Tā ir dzeja, kas meklē kaut kur aizbēgt: vai nu skaistā sapnī, dabas krāšņumā, sapnī par neiespējami cēlu, skaistu dzīvi, vai skaistajā pagātnē. Tur ir pagājušā gadsimta mantojums — rozes, lakstīgalas, klusi vakari pie upītes, nopūtas, sava veida nespēcīgs, sterils rūgtums — rūgtums tāpēc, ka sarūgtinātam, skumjam būt ir tik skaisti. Tad tur ir maiga, pusaudžu mentālitātē rakstīta mīlestības lirika, naīvums, bālasinība, dzeja par skaistām lietām, it kā sava veida skaistuma kults, atstājot neglītās lietas pie malas. No ievas zieda iznāk dzejolis, no konservu kārbas ne, nedz arī no lupatas un atkritumu tvertnes. Tā ir sapņu pasaules radīšana, kuŗā lielu lomu spēlē tradicija, bet kur bieži nekā īpatnēji personīga nav ko teikt, sacīja referents.

Teikto illustrējis ar vairākiem piemēriem no V. Krāslavieša, J. Veseļa, Z. Liepas, K. Dāles un J. Miesnieka dzejas, K. Freimanis turpināja:

Un tad tur, 1960. gadā, bija mūsu sirreālistu dzejoļi, romantiķu nozarojums, bēgot no dzīves un pētot pasaku pasauli ar spilgtām, pārspīlētām gleznām, dīvainām asociācijām, dīvainām iedomām, halucinācijām, murgiem, pēkšņām asociacijām, robežojoties ar patalogisko. Tik patīkami lasīt, varbūt, relātīvi labākais, kas mums ir, bet būtībā — dzeja, kas bēg no tagadnes, kas izkaŗ krāsainu priekškaru, lai apsegtu tukšu skatuvi. Te mums ir Saliņš, Tauns, Stumbrs, Andrejs Irbe, varbūt Sniķere, Sodums — katrs īpatnējs, liels, bet piederot kopējai sirrealistu tradicijai.

Tālāk referents asprātīgā un ar humora devu piesātinātā stāstījumā sniedza klausītājiem pārskatu par rakstīšanu, lietojot formulu, kur dzejnieks par katru cenu cenšas būt oriģināls, bez oriģinālitātes, kur galvenais nolūks ir lasītāju satraukt, rakstot kaut ko, „ko lasītājs ar savu aprobežoto veselo saprātu nevar saprast".

Pievēršoties tieši Ernai Ķikurei, K. Freimanis teica:

Te mums ir dzejniece: atšķirīga, vitāla, ar saknēm šīs dienas dzīvē, dzeja, kuŗā raksturs triumfē, ne apstākļi; dzejniece, kas iedrošinājusies ieiet pasaulē, kuŗu tradicija uzskata par nedzejisku: piedzēris braucējs, spieķis, ko griež ap galvu. Dzīvs cilvēks mūsu laikmetā. Īsta dzeja, ne tā, kas samocīta, meklējot par katru cenu oriģinālitāti. Pilnasinīga dzeja. Dzeja, kas atstājusi sveču gaismas izgaismoto viesistabu vai jauno intellektuāļu dūmu reibu, mākslas darbs, ko neraksta pēc formulas, bet kas nāk no iekšēja pārdzīvojuma, dzeja, kas iznākusi svaigā gaisā.

Kaut vispārināts, tas bija galvenais, kā referents raksturoja dzejnieci, kuŗa nav tikai dzejniece, bet arī stāstniece, grafiķe un pianiste. Tālāk K. Freimanis analizēja E. Ķikures dzeju, meklējot tai filozofiskos un psicholoģiskos pamatus un beigās atrodot E. Ķikures dzejoļu esenci, kas izteikta ar dzejnieces pašas vārdiem: „Es dzejoļus nerakstu, bet dzīvoju. Viņi izskan manī ilgu laiku, un kad gatavi — jāuzmanās to zināt — jāļauj un jāpalīdz iekļūt vārdos. Pēc uzrakstīšanas nekāda liela labošana vairs nenotiek. Kad to mēģina darīt, dzejolis vairs nav tas, kas bija".

Pēc referāta bija arī visas literārajam vakaram nepieciešamās piedevas — autores dzejoļu deklamēšana, prozas darbu lasīšana un šoreiz pat vēl vairāk — Sidnejas latviešu biedrības jauktais koris un solisti dziedāja dziesmas, kas komponētas ar E. Ķikures tekstiem, ieskaitot pat vienu kantāti. Visas E. Freimaņa kompozicijas.

Vienīgā grāmata, kas līdz šim iznākusi E. Ķikurei, ir Mūsu kaimiņš, ko Salas apgādā 1962. gadā izdeva Latviešu preses biedrības Austrālijas kopa. Dzejniece atzīstas, ka viņai sakārtots dzejoļu krājums, bet vienīgā problēma, kādēļ tas vēl nav ieraudzījis dienas gaismu — nauda...

Ed. Šmugajs

Edvarts Tūters
LIELDIENĀS

Lieldienu saule, pūpolu zvani —
Aizzvaniet, aizzvaniet bēdas!
Sirds lai var dzirdēt cīruli zvanām —
Negrimst kad sniegā vairs pēdas.

Diezgan jau ērkšķu savīts ap galvu,
Ēnojis diezgan naids seju.
Šaubu jau diezgan saņemts kā balvu,
Diezgan jau iets tik pret leju — —

Tu, kas ar etiķi rūgtu mūs dzirdi,
Trimdu vēl neatņem baigu, —
Pūpolu zvaniem liec piezvanīt sirdi,
Skumjas nost glāsti no vaiga.

Lieldienu saule, nāc, ved mūs pret kalnu,
Stiprini cerību vāju:
„Ticībā pastāvēt, nebīsties salnu, —
Stiprais vien sasniegs reiz māju!"

ARNIS AKMENTIŅŠ

Godavīri, čūsku mednieki un blēži

(2. turpinājums)

Ludvigs palūdz pārējos atvirzīties sāņus. Notēmē un — bums! „Jakarē" kaklā apaļš caurums.

„Klau! Kādēļ tu velti saķēzi ādu?"

„Nekas, nekas! Kalkulēju, ka derētu arī vēderā ielaist lodi."

„Kādēļ?"

„Nu, kad vēlāk draugiem rādīsi trofeju — ko teiksi? Ka ar dūri nositi?"

Laiks noskalot putekļus. Malā, atstraumē, ūdens silts kā tēja. Tālāk, kur straume no atvariem uzverd vēsas strāvas, nirstam un atrodam lielus pērļu gliemežus. Nelaime, ka tie bez pērlēm.

„Seņor, nestāviet uz vietas! Vakardien Titino sievai Magdalenai „piraņas" izrāva lielā dziļu brūci. Mazgāja veļu . . ."

„He!", Smejas Ludvigs. „Nav tik bīstami! Varbūt piekrastes lēnumā. Te, straumē, nav nevienas."

„Ir, seņor, ir gan! Pagājušā vasarā mans kaimiņš Jagua Vitrola — labs peldētājs — netika vairs krastā . . . Piraņām zobi kā „navahas" (asmeņi). Pirmo kodienu ātrumā nemaz nemana. Pēc tam kliedzieni, briesmīgi kliedzieni! . . . Ūdens apkārt sarkans! . . . Un vīra vairs nav! . . . Ja neticat, raugieties!"

Nodīrāto krokodīlu paragvajietis iemet ūdenī. Tikai astes gals paliek sausumā. Pēc brīža, kad to atkal izvelk, daudzās vietās redzami kaili kauli.

„Nav brīnums, ka paskrubina jēlu gaļu. Veselu miesu, ja nav brūču, neaiztiek", Ludvigs neticīgi piebilst. Bet peldēšanas prieks mums zudis.

Tuvējā jauktu preču tirgotāvā, ko spāņu mēlē sauc par „almasēnu", nopērkam deviņas pudeles ugunsūdens — piribebuy — caņa Paraguaya.

„Lai jums labi klājas un Svētā Jumprava un Dievs lai palīdz! Jacaré ādu atgriežoties atradīsit dona Manuela veikalā. Uz redzēšanos, seņori!"

Nojumē pie auto stāv daži pasažieri. Šoferis nosvīdis griež kloķi, lai iedarbinātu motoru. Vecā kaste neiedomājami sagrabējusi. Sānu dēļi ielauzti. Šofeŗa būdai nav jumta. Ir tikai viens sarūsējis starmetis, un pats motors bez vāka. Toties auto īpašniekam, kas pārdod biļetes, pirkstos vairāki zelta gredzeni.

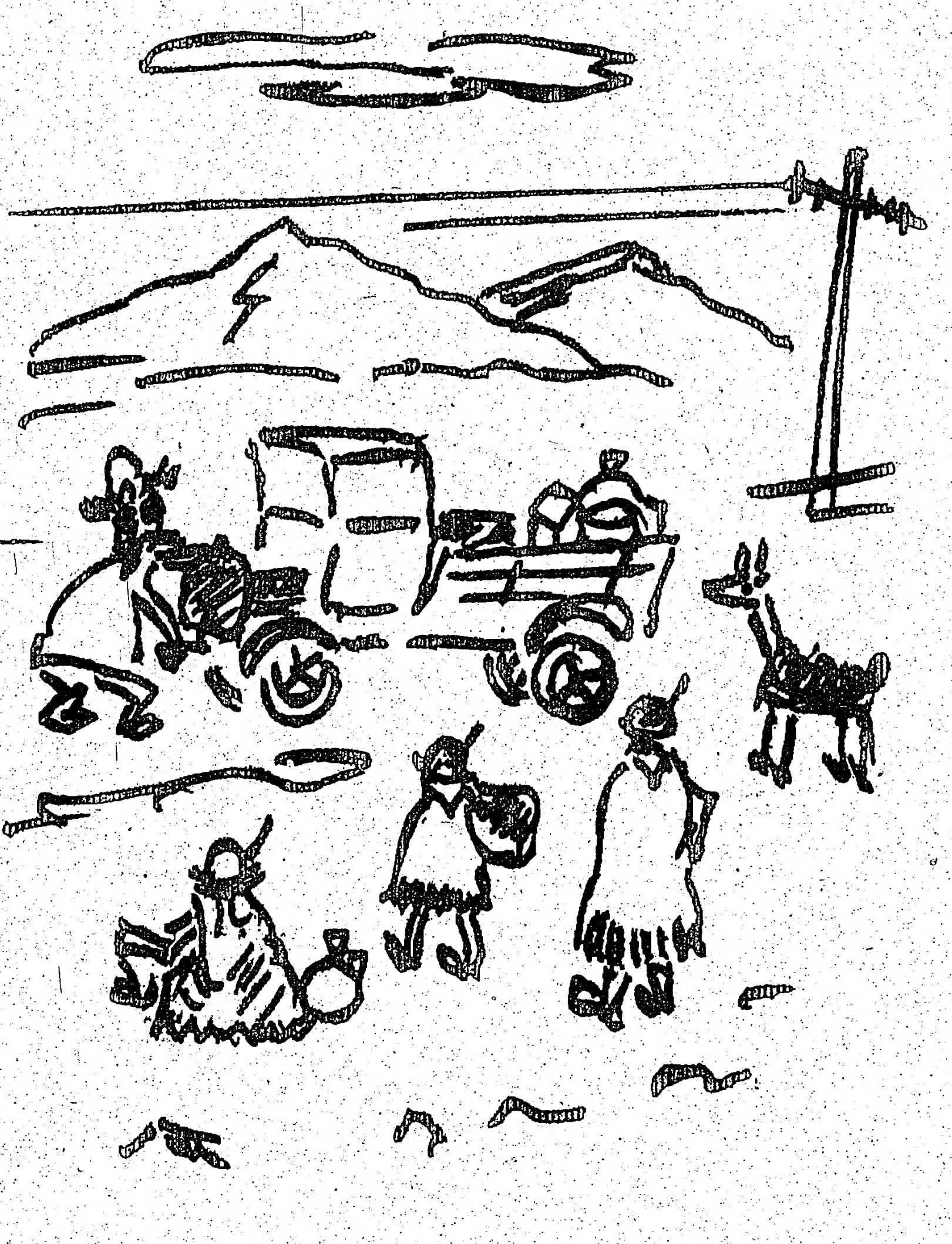

„Katra legva maksā 5 gvarāņas! Līdz kurienei, seņori — Santany?"

„Nē! Tikai divpadsmit legvas."

„Ola, ola!" Patrons viltīgi smaida. „Cruz de Oro"? Esmu vedis turp jau daudzus „gringo". Daži neatgriežas..."

Automobiļa priekšējā daļā šoferis noliek dēļus sēdēšanai. Aizmugurē vairāki miltu maisi un citas preces. Mašīna nelabi kratās un grab.

„Ludvig, par kādu zelta krustu un neatgriešanos tas resnais tur muldēja?"

„Ne mazākās jēgas! Droši vien kāda no senajām leģendām par apslēptu zeltu. Nav ko ievērot. Zelta trakums te daudziem."

Pirmajā meža stūrī aiz Rosario sarodas vēl daži pasažieri. Šoferis bez patrona ziņas iekasē nelielu algas piedevu. Saspiežamies ciešāk. Man blakus novietojas pāris laucinieku. Viens uzmanīgi tur klēpī divas maisā ietītas stikla „damahuanas" — vēderainas desmit litru pudeles. Ielejā, ceļa malā, sadrupinātu akmeņu kaudze un resnas cementa caurules. Vietām brikšņiem aizauguši grāvji. Sabiedrisko celtņu ministrija te reiz plānojusi būvēt autoceļu. Tas kartēs iezīmēts, bet pēkšņās revolūcijas dēļ grandiozais nodoms palicis neīstenots.

Alto Paragvajas panorāma pirmatnēji gleznaina. Plaši zālāji mainās ar meža salām un palmu birzīm. Šur tur zemei pieplakuši vientuļi iezemiešu rančo: divas atsevišķi celtas istabas ar balti krāsotām māla sienām, vidū vaļēja nojume. Pagalmi nomēzti tīri. Uz lauka, kur sastādīti zemes rieksti, mandioka vai kokvilna, lokās vīri, kapļiem iznīcinādami nezāles.

Meža ceļš nelīdzens. Pāri neskaitāmām bedrēm un iedobumiem auto šūpojas kā kuģis vētrā. Pasažieŗiem krietni jāsaturas, lai negāztos atmuguriski, kad satiksmes līdzeklis rāpjas stāvajās skrabās. Lejup drāžoties uz muguras veļas graboši „galešu" maisi. Mašīnai nedarbojas bremzes. Pāris reizes auto braukšķēdams atduŗas pret džungļu milzeņu stumbriem. Sēdekļi izjūk, ceļotāji sakrīt kaudzē. Mans kaimiņš izmisis sarga savas pudeles. Kad nonākam pirmajā ciemā, viena tomēr saplīsusi. Vīrs tomēr varen priecīgs. Citreiz sasitoties abas.

Ciemā laukuma vidū piemineklis: uz augsta, pelēka, četrstūŗaina cementa bluķa nacionālā varoņa maršala Francisko Solano Lopesa krūšu tēls. Šķiet, pieminekļa cēlējiem pietrūcis kapitāla: bronzā lietais krūšutēls tikai krietnas dūres lielumā.

Ludvigam asiņo rokas. Daži ērkšķaini zari, zemu pār ceļu noliekušies, atstājuši viņa delnās asus dzeloņus.

Kad dzesinātājā ieliets ūdens un papildināti benzīna krājumi, ceļojums turpinās.

Starp sarkanām termītu kaudzēm klajumos aug milzīgi kaktusi.

Gausu vēršu vilkti kustas baļķu vedēju rati — „caretas". Smagie „lapačo" — koka baļķi resnām ķēdēm piesieti stiprai asij, kuŗas galos trīs metru augsti riteņi. Nasta labi izsvarota. Trīs pelēku vēršu pāŗi piejūgti gaŗai ilksij. Braucēja rokā slaida bambusa niedre ar asu dzelzs iesmu un skārda grabuli galā. Īpatnējā pātaga nemitīgi ceļas un krīt virs pirmo divu dzīvnieku asiņainajiem skaustiem. Katru dūrienu pavada skaļš ritmisks sauciens: čē! . . . čē!

Ap launaga laiku braucam cauri kolonijai Friesland .

Mūža meža vidū ieraugām baltas mājas augstiem, slīpiem jumtiem un lielām mēslu kaudzēm durvju priekšā, tāpat kā Vācijas „dorfos". Ciema iedzīvotāji runā vāciski un pieder pie reliģiskas protestantu sektes, kuŗas nosaukums — menonīti. Šie ļaudis tic, ka visā pasaulē ir tikai divas Dieva izredzētas tautas: žīdi un menonīti un ka Tas Kungs viņus aicinājis te, mūža meža vidū, celt jaunu pasauli. Pūles nav bijušas veltīgas. Redzam labi iekoptus augļu dārzus, banānu plantācijas un plašus tīrumus.

(Turpinājums sekos)

Niksons apmeklēs Kanadu

ASV prezidents Niksons no 13. — 15. aprīlim apmeklēs Kanadu. Apmeklējumā prezidentu pavadīs viņa dzīvesbiedre un lielāks skaits pārstāvju. Prezidents Niksons ar pavadoņiem apmeklēs Otavu un arī citas neminētas pilsētas Kanadā, iespējams Toronto, lai uzsvērtu Lielo ezeru pretpiesārņošanas līgumu, ko ASV un Kanada oficiāli parakstīs apciemojuma laikā. Līgumā noteikta ezeru ūdeņu piesārņošanas samazināšana un tikai zināma daudzuma atkritumu vielu ievadīšana ezeros, galvenokārt fosfātu, kas atrodami tīrāmos līdzekļos, kā veļas pulverī.

Prezidents Niksons ar ministru prezidentu Trudo apspriedīs internacionālās politikas jautājumus, ka arī abu valstu kopējās intereses. Prezidents būs ģenerālgubernātora viesis valdības rezidencē. ASV prezidents uzrunās parlamenta sesiju Otavā. „Tas ir, ko mēs vēlētos redzēt", izteicies ārlietu ministrs Šarps. Pēdējais ASV prezidents, kas runāja Kanadas parlamentā, bija Džons Kenedijs.

Baltais nams paziņoja, ka prezidents Niksons iesāks savu oficiālo apmeklējumu Maskavā 22. maijā, kad tiksies sarunās ar Kremļa vadoņiem. Paziņojumā nebija minēts, cik ilgi prezidents uzturēsies Pad. savienībā, bet pieņem, ka apmēram vienu nedēļu. Pad. savienības apmeklējumā prezidentu pavadīs arī viņa dzīvesbiedre. Niksons būs pirmais ASV prezidents, kas apmeklēs Pad. savienību.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Latviešu kultūras dienas Austrālijā" (1951. — 1970.), Austrālijas latviešu kultūras fonda un Latviešu apvienības Austrālijā grāmatu apgāda izdevums, vāku zīmējis Gunārs Jurjāns, redaktors V. Dulmanis, redakcijas kollēģijā: K. Ābele, G. Brēmanis, E. Dēliņš, G. Jurjāns un E. Līdums, 332 lp.

„Labietis", 40. n-rs, Dievtuŗu sadraudzes izdevums, iznāk divreiz gadā, redaktors Arvīds Brastiņš, 48 lp.

„Gaisma", 4. (16.) n-rs, Latviešu katoļu garīgās aprūpes izdevums, vāku zīmējis Benjāmiņš Ancāns, atb. redaktors Dr. P. Cirsis, 46 lp.

„Brīvība", Latvijas soc. dem. strādnieku partijas mēnešraksts Stokholmā, 1972. g. 1. n-rs, redaktori Bruno Kalniņš un Jānis Ritums, atbildīgais izdevējs Emīls Ogriņš, 12 lp.

„Dienvidkalifornijas DV apvienības Vēstnesis", 15. n-rs (1972. g. marts), Kārļa Kalēja sakārtojumā, 32 lp.

DĀMU FRIZĒTAVA
Melizandes Beauty Salon
2829 Dundas Street W.
(pie Keele St.)
tel. 763-3247
piedāvā profesionālus pakalpojumus — matu sakārtojumus, krāsošanu, ilgviļņus.
Rūpīgs darbs.
Īpašniece latviete

KRUSTA ĒNĀ

(Pārnesums no 2. lp.)

novels smago akmeni? Tā mēs varam jautāt arī sev, dzīvojot brīvībā un drošībā. Vai gan paši esam pasargāti no krusta ēnas un bezcerības? Ar skaidru sirdi varam sev un brāļiem dzimtenē liecināt, ka arī ap mums skalojas tumsa un apkvēpis Lieldienu rīts. Diemžēl, tāds nu ir iestājies laikmets un apstākļi, mitinoties svešajā zemē. Šī krusta ēna, ko izjūtam no gada gadā, izaugusi no cilvēka vājībām, drosmes un uzupurēšanas trūkuma. Mums skaudri sāp un mūžos sāpēs tēvzemes liktenis, bet ap mums nav drošsirdīgo ar cīnītāja sparu, patiesības mīlestību un atbildības sajūtu sirdī.

Jau kuŗo gadu un reizi atgādinām brīvajām patvēruma zemēm savas tautas nelaimi. Tie to, liekas, izprotam, bet tai pašā brīdī ar skubu metas snaudā. Draugi un šķietamie aizstāvji tā vēl nepanesamāku padara baigo ēnu.

Tumsa un nospiestība pāraugusi augšāmcelšanās burvību. Bēdu posms izrādījies simtkārt gaŗāks par prieku.

Nav vairs nekāda līdzsvarojuma vai izlīdzinātības ciešanās. Cik ilgi vēl? Vai līdz brīdim, kad cilvēku sirdīs ieskanēs Lielā Cietēja un uzvarētāja ticība? Bet kas to iedēstīs, jo šobrīd ļaunā ap mums vairāk un tas nerāda tieksmi sabrukt vai mazināties. Cilvēki un tautas šodien ir aizmirsušas vērtības un lielumu, kam mūžības spēks un pastāvēšana, to vietā kalpojot zemiem instinktiem un dienišķām iekārēm.

No dzimtenes mums līdzi ceļa somā brīnišķie pārdzīvojumi, kad pēc skumja sāpju laika pa plaši atvērtām dievnama durvīm Lieldienu rītā iejājām rīta saules piestarotā svētnīcā. Mūsu dvēseles cēlās augšup līdzi ērģeļu varenajai dūkšanai, un ap mums, kā nesavaldīti pavasaŗa ūdeņi skalojās prieks un pateicības lielums. Jo mēs zinājām un apzinājāmies, ka esam savā senču zemē, savā dzimtenē, kas brīva un skaista kļuvusi tautas paaudžu mūžu darbā, cīņās un ciešanās. Šodien viss tas pagaisis, un senais laiks kā dūmakā tinies nāk sērst pie mums. Mēs jautājam, ilgojamies un nirstam cerībās — kad pagaisīs posta laiks, piesūcies nāvētājām idejām, dzīvības un brīvības nicinājumu?

Kad atmirdzēs Lieldienu gaisma tiem, kas cieš krusta ēnā, gribēdami no tās izrauties ar visiem dvēseles un miesas spēkiem, bet to nespēdami, jo viņiem trūkst palīdzīgas rokas.

Savus brāļus un māsas, kas mīt verdzībā, mēs varam stiprināt vienīgi ar neredzamo siržu tiltu. Bet viņu Lieldienu rīta atnākšanai ir vajadzīgs kāds reālāks spēks, kas sakņojas lielo tautu gribā un izpratnē par mazo tautu alkām un likteni.

Ar līdzjūtības devām vien neviena tauta nav izkāpusi no krusta ēnas.

To tās nepanāks arī šodien, kad cilvēku un tautu attiecības diktē un virza nevis principi, bet kailas intereses savam pašlabumam.

„LATVIAN VACATION CLUB" rīko lidojumu uz

5. Rietumu Krasta Latviešu Dziesmu Svētkiem

Vancouver, B. C. Canada

Izlido 30. jūn. no	Personu skaits istabā 3	2	1
OTAVA	$349.-	$360.-	$383.-
TORONTO	$335.-	$346.-	$374.-

Cenā ieskaitīts lidojums, 4 dienas apmešanās viesnīcā ar pilnām brokastīm — Hotel Vancouver, transports uz viesnīcu no lidostas un atpakaļ.

Pieteikties nekavējoties pie:

LAVIAN VACATION CLUB
c/o H. Kapa, 12636 S. E. 161st Street
Renton, Wash., 98055 U.S.A.

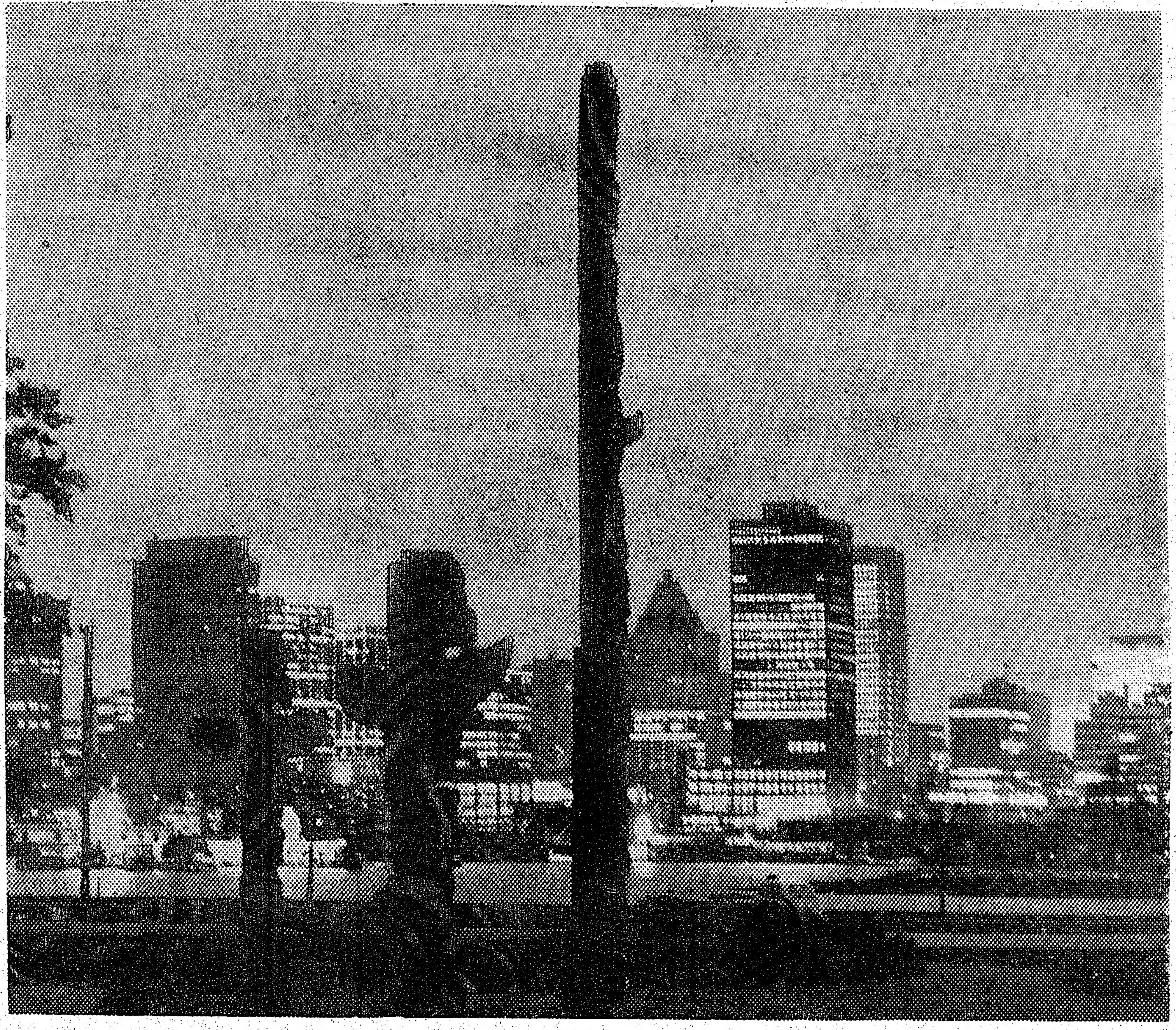

Dziesmu svētku pilsēta Vankuvera

Literātu parāde Vankuverā

Literārs sarīkojums ir latviešu dziesmu svētku neatņemama piedeva. Tāds būs arī 5. latviešu rietumkrasta dziesmu svētkos Vankuverā šinī vasarā. Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis Britu Kolumbijas universitātes ķīmijas inženieŗu fakultātes profesors J. Lielmežs minējis sākuma grūtības literārā sarīkojuma izkārtošanā, kuŗā palīdzīgu roku sniegusi Anna Avotiņa, kas rakstniecībā pazīstama kā Aizsila Zīlīte. Viņa rūpēsies arī par rakstnieku rīta dalībnieku uzņemšanu.

Rakstnieku rītu vadīs Latviešu preses biedrības vicepriekšsēdis Kārlis Ķezbers no Čikagas. Viņu izdevās satikt brīdī, kad kopā ar dažiem citiem rakstniekiem gatavojās doties uz rakstnieku dienām 18. martā Indianapolē. Starp braucējiem bija arī literāti, kas piedalīsies Vankuveras dziesmu svētkos.

„Uz Latviešu preses biedrības valdes ieteikumu esmu izraudzīts par literārā sarīkojuma vadītāju Vankuverā," sacīja Kārlis Ķezbers. „Plānoju doties no Čikagas grupu lidojumā. Atgriešanās ar īrēto lidmašīnu paredzēta 4. jūlijā plkst. 2 dienā, kādēļ māc bažas, vai spēšu novadīt literāro sarīkojumu, lai vēl laikā sasniegtu lidlauku."

Kārlim Ķezberam iznākušas deviņas grāmatas, bet desmitā vēl top. Divas grāmatas jaunatnei godalgojis Goppera fonds. Iecerētas vairākas citas stāstu, romānu un atmiņu grāmatas.

Dzejniece Janina Babre dzīvo Čikagas priekšpilsētā. Arī viņa gatavojas piedalīties Vankuveras sarīkojumā. Viņa dzimusi Daugavpilī, bet tagad strādā par skolotāju. Iznākušas trīs grāmatas, ir žurnāla Gaisma redaktrise.

Arī Valentīne Hermane dzīvo Čikagā un ir mūsu ezeru zemes dzejniece, dzimusi Abrenē. Viņai iznākušas ne vien dzejoļu, bet arī stāstu grāmatas. No Čikagas iecerējusi doties vispirms uz Toronto un no turienes piedalīties grupu lidojumā uz Vankuveru.

Dzejniecei Ilzei Liepiņai līdz pensijas vecumam vēl patālu. Viņa ir rīdziniece, prof. K. Kārkliņa audzēkne. Ar Ilzes Šīmanes vārdu pazīstama kā laikraksta Latvija Amerikā Čikagas redaktrise, darbojas Kr. Barona latviešu skolā, tautas deju kopā Dzelme, vada kokļu ansambli Beverina, strādā par grāmatvedi Čikagā. Lasīs savu dzeju Vankuveras dziesmu svētkos. Kārto savu pirmo dzejoļu grāmatu.

Rietumkrasta rakstnieks Jānis Klīdzējs dzīvo Napā, Kalifornijā, ko varētu uzskatīt arī par Sanfrancisko priekšpilsētu. Ir vairāku prozas grāmatu autors. Darbojas arī latviešu sabiedrībā. Ieguvis Ziemeļamerikas kultūras fonda godalgu.

No Toronto uz svētkiem paredzējuši braukt četri literāti. Latviešu preses biedrības goda biedre Biruta Senkēviča savos darbos parasti apskata nacionālās un etniskās problēmas. Gandrīz katru gadu rakstījusi Jāņu uzvedumu tekstu Kanadas latviešu sarīkojumiem. Arī viņai iznākušas vairākas grāmatas. Nesen apmeklēja Venecuēlas latviešus. Aktīva sabiedriska darbiniece kā latviešu centrālās, tā vietējās organizācijās.

LPB Kanadas kopas priekšniekam dzejniekam Modrim Lorbergam šogad bija grūti izšķirties: braukt uz olimpiskām spēlēm Minchenē vai doties uz dziesmu svētkiem Vankuverā. Viņš tomēr izšķīries par Vankuveru. Modŗa Lorberga dzejoļi ir trāpīgi, bet līdz šim parādījušies tikai periodikā.

Ar Krišu Ķepalu var sarunāties skaidrā latviešu rakstu valodā, kaut arī savus darbus sacer ventiņu mēlē. Rakstu va-

(Turpinājums 7 lp.)

Jānis Tanks

ŠŪPOLES

Šūpoļu šūpolēs šūpotas dzīves —
iešūpotas, pašūpotas,
sašūpotas,
aizšūpotas!

Laimīgās un nelaimīgās,
izsmietās dzīves,
vērtīgās un nevērtīgās,
izšūpotas!

Šūpoles augstās, šūpoles zemās,
šūpoles ātrās, šūpoles lēnās,
iešūpo ēnā un gaismā,
naktī!

Lieldienu rītā
ceļas pret sauli
visas šūpoļu šūpoles
iešūpotas!

NORANDA
SADBERIJAS NOD.
SAULT STN.MARIE

Delegāti balsojot, no kreisās R. Dumpis (Sadberija), A. Kvēpš (Noranda), A. Plūme (Montreala), J. Celms (Niagara), O. Ieviņš un J. Krūziņš (Hamiltona).

Foto: J. Liģers

Degpunktā darbu centrālizēšana

KANADAS DV NODAĻU DELEGĀTU SAPULCES PĀRRUNAS, LĒMUMI UN IETEIKUMI

Kā jau mūsu laikraksta iepriekšējos numuros ziņots, Kanadas DV nodaļu delegātu sapulce, kas sanāca Toronto DV namā 18. un 19. martā, plaši iztirzāja līdzšinējo darbību un vienojās par nākotnē darāmo, pieņemot vairākus lēmumus un ieteikumus zemes valdei un visām DV nodaļām Kanadā.

Debates par līdzšinējo darbību ievadīja revīzijas komisijas ziņojums, ko sniedza priekšsēdis A. Čivzelis. Bez tiešām revīzijas komisijas darba sēdēm tā savus locekļus sūtījusi kā uz zemes valdes, tā arī uz tās atsevišķo pasākumu sēdēm, regulāri sekojot arī saimniecisko pasākumu darbībai. Kā zemes valdes, tā arī visu pārējo pasākumu kases atrastas labā kārtībā un darbība bijusi rosīga. Kaut gan DV Mēnešraksta saimniecība kārtota lietpratīgi un apzinīgi, tomēr dzīves dārdzībai ceļoties, mēnešraksts prasījis 972 dol. piemaksas. Ziņojumā zināma kritika bija saklausāma par DV 2. globālo dienu rīcības komitejas prezidija saistību kārtošanu ar laikrakstu, kas ievietojis ļoti plašu informātīvu rakstu seriju un liela apmēra sludinājumus par globālo dienu sarīkojumiem, tā zaudējot ap 700 dol. Revīzijas komisija ieteica zemes valdei turpmāk sniegt nodaļām plašāku informāciju, jaunajiem biedriem izdalīt par brīvu organizācijas statūtus, atcelt nodaļām 10% iemaksas no sarīkojumu atlikumiem un centrālizēt saimniecskos pasākumus.

Pēc īsām vispārēja rakstura debatēm valdes un pārējo amatpersonu ziņojumus pieņēma, izsakot visiem darba darītājiem pateicību.

Plašākas pārrunas izraisīja turpmākā darbība; pieņēma G. Brikmaņa ierosinājumu, ka turpmāk zemes valdei jāsastāda un jāpublicē pārskats par ziedojumos savāktiem un izlietotiem aprūpes līdzekļiem.

E. Krūka vēlreiz pakavējās pie aprūpes darba centrālizēšanas nepieciešamības, kas jau vairākkārtīgi pārrunāts arī iepriekšējās DV delegātu sapulcēs. Līdz šim bija lēmums, ka no ziedojumos savāktiem līdzekļiem nodaļas var 25% paturēt technisko izdevumu segšanai un vietējām vajadzībām. E. Krūka izteicās par aprūpes līdzekļu uzkrāšanu, un tādēļ ieteica pieņemt lēmumu, ka nodaļas ziedojumu akcijās savāktos līdzekļus nodod zemes valdei, kas savukārt centrālizēti kārtotu visu aprūpes darbu. Atsevišķos gadījumos lokālas lietas nodaļas kārtotu no saviem operātīvajiem līdzekļiem. Šādu ieteikumu atbalstīja arī DV ASV zemes valdes priekšsēdis J. Utināns, uzsverot, ka līdzīgs lēmums par aprūpes darba centrālizēšanu ir arī DV centrālai valdei, ko arī īstenojušas pārējās zemes, bet Kanada tikai daļēji. Centrālizācijas trūkumā J. Utināns arī saskatīja zināmas neveiksmes ziedojumu vākšanas akcijās, it sevišķi salīdzinājumā ar ASV.

Agrāko aprūpes līdzekļu vākšanas un sadales lēmumu revidēšanu vēl aizstāvēja DV Sadberijas nodaļas delegāts R. Dumpis, bet pārējo nodaļu delegāti, G. Brikmanis, J. Ronis, J. Celms, R. Bencons u.c. izteicās, ka arī nodaļām zināmi aprūpes līdzekļi nepieciešami, un tādēļ paturama līdzšinējā kārtība. Balsošanā noraidīja Ziemsvētku akcijā savākto līdzekļu nodošanu zemes valdei ar papildinājumu, ka nodaļas 25% turpmāk atskaitīs no vispārējai vai aprūpei bez norādījumiem ziedotiem līdzekļiem.,

Piekāpīgāki delegāti bija attieksmē par 14. jūnija līdzekļu vākšanas akciju, lemjot, ka visi savāktie līdzekļi nododami zemes valdei. Šie līdzekļi galvenokārt tiek vākti ārējās informācijas darbam, ko DV Britu Kolumbijas delegāts A. E. Dicmanis ieteica koordinēt ar BT FK, BATUN, ACENun līdzīgiem pasākumiem. Tāpat pieņēma ierosinājumu, ka nodaļas 10% no savu sarīkojumu atlikumiem iemaksās DV organizācijas nesen radītā nacionālās darbības fondā.

Ar O. Ieviņa ierosinājumu par noteikti nacionālas stājas ieņemšanu iepretī citām organizācijām, kas aicina referentus no okupētās Latvijas, izrāda turienes filmas un citādi sekmē sadarbību ar okupācijas režīmu, sākās plašākas debates ar dalītām domām. E. Krūka norādīja, ka DV centrālai valdei ir lēmums par sadarbības noraidīšanu ar okupācijas varu, kas attiecināms globālā mērogā, tādēļ šajā jautājumā citi lēmumi nav pieņemami. Delegātu vairums bija nedalītos ieskatos, ka šādām organizācijām, jaunatnes pasākumus ieskaitot, nav dodams materiāls atbalsts, bet DV organizācija nevar iejaukties citu organizāciju dzīvē un tādēļ konkrēta lēmuma pieņemšanu noraidīja.

Pēc īsām debatēm pieņēma lēmumu par lielākas loterijas rīkošanu 1973. gadā, kuŗai būtu jāizprasa valdības atļauja. Biļetēns būs angļu valodā, un nodaļas par savu darbu varēs paturēt zināmu daļu.

E. Krūka ziņoja par zemes valdes piedāvājumu skautu un gaidu organizācijām laikraksta abonentu vākšanā, tā gūstot prāvus līdzekļus lielajai jubilejas nometnei „Rīga dimd", ko delegātu sapulce uzņēma atzinīgi. Tāpat arī pieņēma G. Brikmaņa ierosinājumu lielajai nometnei ziedot 500 dol. Šim ierosinājumam bija plaša atsaucība, jo uz vietas DV Toronto nodaļa pieteica vēl 100 dol. ziedojumu un DV Londonas nodaļa 50 dol.

Plašākas pārrunas izraisīja bijušā Latviešu leģiona ģenerālinspekcijas štāba priekšnieka A. Silgaiļa vēstule, kuŗā viņš izsaka neapmierinātību par DV centrālās valdes pieņemto vienveida formas tērpa nozīmi. Jaunajā nozīmē atmests leģiona vairodziņš ar nacionālajām krāsām, par ko neapmierināti daudzi cīnītāji, tādēļ viņš lūdz vēlreiz revidēt šo lēmumu un vienveida nozīmē ietelpināt arī nacionālās krāsas. Delegātu sapulces nedalīts lēmums bija, ka šis ierosinājums nododams zemes valdei ar ieteikumu to virzīt tālāk uz DV centrālo valdi.

Bez iebildumiem un debatēm pieņēma arī lēmumu par DV sporta medaļas pasniegšanu arī kultūras un jaunatnes darbiniekiem par sevišķi izciliem nopelniem.

Atklātā sēdē iztirzāja arī saimniecisko pasākumu darbību, par notikušajām pārmaiņām referējot saimniecības daļas vadītājam A. Kvēpam. Bez dažiem techniskas dabas ieteikumiem delegātu vienprātīgs atzinums bija, ka laikraksts pēc pārkārtojumiem kvalitātīvi ievērojami uzlabojies un saturā kļuvis interesantāks. Par šādu novērtējumu gandarīts bija atbildīgais redaktors K. Sidars, kas pakavējās pie dažām grūtībām, galvenokārt redakcijas darbinieku un līdzstrādnieku trūkuma. Par grūtībām runāja inkorporētā laikraksta valdes un Amber sabiedrības priekšsēdis A. Budrēvics. Dzīves dārdzībai strauji augot, sadārdzinājušies arī visi izdevumu posteņi, tādēļ, neraugoties uz redakcionāliem un satura uzlabojumiem, vēl joprojām jācenšas palielināt abonentu un sludinājumu skaits. Debates par laikrakstu nobeidza, izteicot pateicību laikraksta atbildīgajam redaktoram K. Sidaram un valdes priekšsēdim A. Budrēvicam.

Konkrētu datu bagāts bija arī DV Mēnešraksta saimniecības vadītāja K. Bencona ziņojums. No tā izriet, ka mēnešraksts zaudējis 972,66 dol. un tādēļ abonēšanas maksa paaugstināta uz 6 dol. gadā. Nākotnē visas saimnieciskās grūtības varētu novērst bez abonēšanas maksas paaugstināšanas, ja visas zemes īstenotu DV centrālās valdes lēmumu par mēnešraksta abonēšanu 37% no visa biedru skaita. Līdz šim to pārsniegušas vienīgi Zviedrija, Francija un Holande, bet Anglijā abonentu skaits ir tikai 16% no turienes biedru skaita. Kanadā mēnešrakstu abonē 31,2%, pie kam atsevišķās nodaļās paredzētos 37% sasniegušas vienīgi DV Druvas nodaļa (65,2%), Sadberijas nodaļa (47%) un DV Albertas nodaļa (38,8%), bet DV Ošavas nodaļā abonentu skaits ir tikai 0,43%. Uzklausot dažu nodaļu delegātu aprādītās grūtības, sapulce uzdeva K. Benconam iesniegt vispusīgu ziņojumu DV centrālai valdei ar ieteikumu aicināt visas zemes pieturēties pie agrākā lēmuma par mēnešraksta abonēšanu 37% apmērā.

Pēc K. Purmaļa ierosinājuma pārrunāja arī mēnešraksta redakcijas jautājumus, kur savukārt Kanadas pārstāvis E. Ozols kritizēja nodaļu kūtrību ziņu iesūtīšanā.

Delegātu sapulce vēl pieņēma K. Bencona ieteikumu zemes valdei apsvērt iespējas par DV bēru fonda iesaistīšanu Amerikas latviešu palīdzības fondā. G. Brikmanis ieteica Ziemsvētku apsveikuma kartītes izdot arī angļu valodā un daļēji izsūtīt ar laikraksta starpniecību, kas dotu tam zināmus papildu ienākumus. Laikraksta atbalstam nodos arī Ziemsvētku tirdziņa daļēju atlikumu.

Pēc J. Roņa un K. Bencona ierosinājumiem delegātu sapulce atcēla dažus agrāk pieņemtos un pašreiz nenozīmīgus vai nepildāmus lēmumus, uzdodot zemes valdei katra gada sākumā nodaļām paziņot par kārtojamām saistībām un lēmumiem. Tāpat ieteica nodaļām pie jaunu biedru uzņemšanas vieniniekiem prasīt arī testamenta parakstīšanu kādai personai vai organizācijai.

Atvadoties no delegātu sapulces, DV Britu Kolumbijas nodaļas delegāts A. E. Dicmanis aicināja visus apmeklēt Kanadas DV dienas Vankuverā 30. jūnijā, bet ASV DV zemes valdes priekšsēdis J. Utināns aicināja uz līdzīgu sarīkojumu Milvokos septembra mēnesī.

Delegātu sapulces vadītājs E. Robežgruntnieks izteica klātesošo pateicību aizejošajai revīzijas komisijai, DV Toronto nodaļai un tās vanadžu kopai par viesmīlību delegātu uzņemšanā, kā arī visiem delegātiem par lietišķām debatēm un ierosinājumiem.

R. N.

DV Kanadas nodaļu delegāti uzmanīgi klausās ziņojumus. Foto: J. Liģers

---

LITERĀTU
PARĀDE .

(Pārnesums

lodā raksta ar
vārdu. Viņš ir
vija Amerikā l
sabiedrisks da
ventiņš Kuraž
dakteris Kārlis
šķīries par oli
lēšanu).

Guna Ikona,
dā Krauze, k
DV jubilejas g
nizācija godalg
to dzejoļu krā
viņas darbi pa
dikā. Literār
līdz šim bija m

No Ņujorkas
domājusi doties
Gāle, kas dzīv
Ņudžersijā. Viņ
3000 jūdžu tālo
tobusu. Viņai
ļu grāmatas u
skaņu plate, k
Sagatavošanā
krājums.

Jaunās pa
rakstnieks Rei
laikraksta The
mes darbiniek
stundas sākas
vēki dodas pi
pašreiz nedēļu
strādā. Viņam
grāmatas ang
mot kā ameri
kritiķu labas
bi latviešu va
periodikā. Uz
ties trīs nedē
braucienā ko
Antoniju.

Z. Lazdas
dzejniece Ain
tos braukt uz
dažu ģimenes
reiz nevar i
darbus parast
biedrs Viktors

Nikolajs Kal
las pabeigt
Laipu licēji
tad viņš varēs
piedalīšanos
Vankuverā.

Ir vēl vairāk
iecerējuši ap
ru, bet vēl
rušies.

Un kā ar
latviešu literā
līte pasmaida
teja par to
varbūt ka ar
ni mēs varēt

Svētku liter
piedalīsies vis
ki kā no ASV
mu krasta un
visi vēl nav
dzejas un pro
skaits varētu
vidējās un ve
nieki un pro

Dziesmu sv
preses izstād
150 gadu ko
sākuma, un š
par Latviešu
stādē būs ap
jas neatkarīb
mu. LPB val
mentiņš apsc
pārsūtīt Zībe
materiālus.
materiālu izs
uz Vankuver

LITERĀTU PARĀDE . . .

(Pārnesums no 5. lp.)

lodā raksta ar Rudolfa Norīša vārdu. Viņš ir laikraksta Latvija Amerikā līdzstrādnieks un sabiedrisks darbinieks. (Otrs ventiņš Kuraž Krišs, Dakotas dakteris Kārlis Zvejnieks, izšķīries par olimpiādas apmeklēšanu).

Guna Ikona, pilsoniskā vārdā Krauze, kļuva ievērojama DV jubilejas gadā, kad šī organizācija godalgoja viņas iesūtīto dzejoļu krājumu. Pēc tam viņas darbi parādījušies periodikā. Literāros sarīkojumos līdz šim bija maz dzirdēta.

No Ņujorkas uz Vankuveru domājusi doties dzejniece Rita Gāle, kas dzīvo Livingstonā, Ņudžersijā. Viņas nodoms veikt 3000 jūdžu tālo ceļojumu ar autobusu. Viņai iznākušas dzejoļu grāmatas un pašas ierunāta skaņu plate, ko izdeva BPL. Sagatavošanā jauns dzejoļu krājums.

Jaunās paaudzes latviešu rakstnieks Reinholds Millers ir laikraksta The New York Times darbinieks, kam darba stundas sākas tad, kad citi cilvēki dodas pie miera un kam pašreiz nedēļu nogalēs ir jāstrādā. Viņam iznākušas divas grāmatas angļu valodā, saņemot kā amerikāņu, tā latviešu kritiķu labas atsauksmes. Darbi latviešu valodā parādījušies periodikā. Uz Vankuveru doties trīs nedēļu atvaļinājuma braucienā kopā ar savu māti Antoniju.

Z. Lazdas fonda laureāte dzejniece Aina Kraujiete vēlētos braukt uz Vankuveru, bet dažu ģimenes apstākļu dēļ pašreiz nevar izšķirties. Viņas darbus parasti lasa dzīves biedrs Viktors Neimanis.

Nikolajs Kalniņš vispirms vēlas pabeigt savas grāmatas Laipu licēji otru daļu. Tikai tad viņš varēšot dot atbildi par piedalīšanos literātu parādē Vankuverā.

Ir vēl vairāki citi literāti, kas iecerējuši apmeklēt Vankuveru, bet vēl nav galīgi izšķīrušies.

Un kā ar pašas Vankuveras latviešu literātiem? Aizsila Zīlīte pasmaida: „Rīcības komiteja par to nav runājusi, bet varbūt ka ar Leoniju Ozolkalni mēs varētu uzstāties".

Svētku literārā sarīkojumā piedalīsies vismaz 12 rakstnieki kā no ASV austrumu, tā rietumu krasta un Kanadas. Tā kā visi vēl nav pieteikušies, tad dzejas un prozas darbu lasītāju skaits varētu būt ap 15, jaunās, vidējās un vecās paaudzes dzejnieki un prozisti.

Dziesmu svētku laikā būs arī preses izstāde, jo šogad paiet 150 gadu kopš latviešu preses sākuma, un šis gads izsludināts par Latviešu preses gadu. Izstādē būs ap 80 dažādu Latvijas neatkarības laika izdevumu. LPB valdes loceklis O. Akmentiņš apsolījis no Bostonas pārsūtīt Zīberga fonda avīžu materiālus. Būs arī zinātnisko materiālu izstāde, ko pārsūtīs uz Vankuveru no Toronto.

V. I.

Lūcija Bērziņa

(53. turpinājums)

„Hello" — teica Allens, it kā tie būtu šķīrušies tikai dienu iepriekš. „Es jau domāju, ka jūs šeit satikšu. Pie kuŗa galda jūs sēžat?"

„Pie pirmā galda, pa labi no durvīm" — teica Anna aši un pati brīnījās, ka Allenam to teikusi.

Piecas minūtes vēlāk, kamēr viņa vēl mēģināja atgūt elpu no trakās Sudmaliņu lēkšanas un cerēja, ka par dārgu naudu sakoptie mati nebūs pārāk cietuši, pie viņu galda jau sēdēja Allens.

Pāris gados, kopš viņi nebija redzējušies, Allens nebija daudz mainījies. Tā pati kalsenā, šaurā seja, sakniebtās lūpas, asais deguns.

„Nu redziet, Annas kundze — pāris gadu ir pagājuši no tā laika, kad jūs man Valas nometnē stāstījāt par savu vīru Kārli."

„Iepazīstieties ar manu vīru Pauli Niedru," teica Anna, Paulim pienākot pie viņu galda.

„Pauli, tas ir Allens Jongs no Valas nometnes. Viens no skolotājiem."

Paulis pameta Allenam ar galvu, nomurmināja kaut ko, kas izklausījās pēc — „Priecājos ar jums iepazīties" un tad teica Annai:

„Annucīt, satiku vienu no saviem bijušajiem klases biedriem. Gribu ar viņu aprunāties par veciem laikiem. Vai tu vēlāk varētu mums pievienoties. Pirmais galds pa labi. Ar tevi vēlas iepazīties." — Un Paulis pazuda drūzmā starp galdiem.

Allens ērtāk iekārtojās krēslā blakus Annai, izņēma savu pīpi un sāka to mierīgi kūpināt.

„Kā jūs šodien te gadījāties mūsu Dziesmu svētku nobeiguma ballē? Biju pārsteigta jūs ieraugot. Nedomāju, ka jūs varētu interesēties par mūsu Dziesmu dienām."

„Es biju jūsu sarīkojumos arī vakardien un dienu pirms tam. Biju uz tautas deju uzvedumu un uz kopkoŗa koncertu. Jānis mani atveda. Atceraties Gaŗo Jāni, tas ir jūsu tautietis?" —

Gaŗo Jāni Anna tā kā neatcerējās, bet viņu ziņkāroja, kādēļ Allens bija nācis. Tieši prasīt viņai negribējās. Bet Allens jau pats nāca ar paskaidrojumiem savā smīnīgajā veidā:

„Gribēju redzēt, kā latvieši priecājas. Toreiz, kad biju nometnē, ieinteresējos par latviešiem. Ar Gaŗo Jāni mēs esam draugi."

„Un kā . . . kā jums patika tautas dejas?" — Anna teica ātri. Viņai tautas deju lieluzvedums bija licies viens no krāšņākiem, ko viņa bija redzējusi.

„And how do you like Australia?" — smīnīgi atcirta Allens. „Atceros, kādreiz jūs tāda veida jautājumus nevarējāt paciest. Teicāt, ka tie liecina par jautātāja mazvērtības kompleksu. Toreiz jūs pukojāties, ka austrālieši sagaida, lai viņu zemi cildina un izceļ; šodien jūs pati nākat ar tāda veida jautājumu un sagaidāt, lai es slavēju jūsu tautas dejas."

„Visa cilvēce slimo ar mazvērtības kompleksu. Kāda tur starpība, austrālietis vai latvietis?"

„Pirms dažiem gadiem jūs tā nedomājāt. Bet vai nav vienalga? Jūsu tautas dejas . . . ? Krāšņi tērpi, bet ir grūti noskatīties, kā šai karstumā sievietes biezos vilnas brunčos mēģina lēkt polkas soli un nepagurt . . . Dejas soļi atkārtojas, bet visumā uzvedums man patika."

Annai nebija drosmes prasīt Allenam, kā viņam patika kopkoŗu koncerts, bet Allens nejautāts izteica savas domas. Tas kūpināja savu pīpi un runāja domīgi un lēni:

„Vakardien biju uz jūsu kopkoŗa koncertu pilsētas valdes namā. Atkal krāšņi tērpi, bet man patika tikai dažas dziesmas. Gandrīz visas ir skumjas un monotonas."

„Tāpat kā mūsu ziemeļu daba" pamācīja viņu Anna.

„Varbūt, varbūt, bet Austrālijā es labprāt klausītos kaut ko priecīgu."

„Jums, austrāliešiem, pašiem nav tautas dziesmu, ne tādu, kas priecīgas, ne arī skumjas. Tās visas, ko jūs te saucāt par savām dziesmām, cēlušās vai nu Skotijā vai Anglijā. Jums savas tautas mūzikas nemaz nav."

„Un mūsu slavenā „Valsētāju Matilda"? Vai esat to aizmirsusi? Tā ir mūsu nacionālā himna, gandrīz to varētu par tādu saukt."

„Dziesma par klaidoni un par zagli. Tās meldija arī ir vai nu skotu vai angļu." Allena klātiene atkal izraisīja Annā vēlēšanos tam iedzelt un darīt sāpes.

„Protams. Bet jūsu kopkoŗa koncerta programmā arī bija dziesmas, kas nebija tautas dziesmas. Tur arī bija svešas ietekmes. Tikdaudz jau es izpētīju. Man vislabāk patīk īstās, vecās tautas dziesmas."

„Allen, kāpēc jūs atnācāt uz mūsu sarīkojumu un arī šovakar uz nobeiguma balli?"

„Man patīk latvieši" — teica Allens vienkārši.

38.

Uzplaiksnīja košs oranžas krāsas tērps, atplauka lieli balti ziedi uz sarkana fona, zilgani zaļi raksti jaucās ar kanarijas putnu dzelteno krāsu. Filiptaunas biroja darbiniecu, mašīnrakstītāju, pārdevēju raibie vasaras tērpi izcēlās pret gaiši pelēkajām moderno biroja ēku fasādēm. Bija pusdienas laiks. Nepacietīgā, ātrā ļaužu straume iznira no lielo namu ēnas un pazuda spilgtajās, vakara saules apspīdētajās ietvēs. Nerimtenā steigā straume plūda gar kafejnīcas logiem. Izveicīgā italiešu tautības apkalpotāja atplivināja savos īsajos bruncīšos un atnesa Annai un Allenam kafiju, ko pēdējā laikā bija pasākuši saukt par espreso kafiju. Galdiņš, apkrauts netīrām tasītēm un trauciņiem, bija lētu imitācijas marmora virsu. Kāpēc Anna bija sarunājusi satikšanos ar Allenu šodien? Viņa pati to nezināja. Varēja satikties kādā interesantākā vietā. Mazā italiešu kafejnīca bija tik krasā pretstatā ar visu to, pie kā viņa pēdējā laikā bija pieradusi.

Kafejnīcas atmosfaira nebija nekāda priecīgā. Tā bija trūcīga un nospiedīga. Sēdētāji pie galdiņiem neuzlaboja Annas omu. Viņa iegrima kādas vecākas sievietes aplūkošanā; tā dzēra tēju un ēda grauzdētu maizīti — īstie austrālieši kafiju dzēra ļoti reti, nemaz nerunājot par tik neiespējamu dzērienu kā espreso kafiju. Sievietei bija izbalojusi salmu cepure, noklāta bāli ziliem ziediem, saburzītām, pa daļai saplīsušām ziedlapiņām. Tik sarežģītas cepures bija dažām sievietēm šai zemē! Dzīvē bija daudz skumju lietu! Šī cepure bija viena no tām.

Pāri galdam, nokaisītam maizes druskām, Allens tai uzsmaidīja. Viņa smaids bija silts un draudzīgs, bet jau nākamā brīdī tas atkal pārgāja uz zobgalīgu runas veidu.

„Kā beidzās jūsu latviešu cilšu sanāksme? Jūsu Dziesmu svētki man atgādināja skotu cilšu saiešanu. Arī skotiem katram novadam ir savs tautas tērps."

„Ar to starpību, ka jums tautas tērpus pa lielākai daļai valkā vīrieši, mums sievietes. Mūsu vīrieši vismaz nevalkā īsus bruncīšus un nelepojas ar saviem kaulainiem ceļgaliem." teica Anna zobgalīgi un, negribēdama vairāk dzelt, pārgāja uz citu toni: „Vai mēs nevarētu turpināt to sarunu, ko iesākām Valas pilsētiņas mazajā grieķu kafejnīcā? Vai atceraties to priekšpusdienu, kad lietus pārpludināja galveno pilsētiņas ielu un pēc tam arī nometnes apkārtnē mazā Bilabongas upīte izgāja no krastiem?"

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto pilsētas valdes namā 26. martā 22 etnisko grupu piederīgie demonstrēja Lieldienu tradicijas un ēdienus. No baltiešiem šogad piedalījās igauņi un latvieši. Latviešu Lieldienu novietni bija iekārtojusi LNJAK, ar sīpolu mizās krāsotām olām, imitētiem putojošā alus kausiem, pūpoliem vāzēs, tautiskām jostām, prievītēm un izrakstītiem dūraiņiem. Bija redzamas arī Lieldienu šūpoles miniātūrā ar divām lellēm. Apmeklētājiem paskaidrojumus sniedza Rita Āpše un Ilze Šmite tautas tērpos, demonstrējot arī latvisko rakstu ieskrāpēšanu krāsotās olās. Latviešu novietnē vēl darbojās Rudīte Purva, Māra Konce, Mārtiņš Rītiņš u.c. Šī populārā Lieldienu skate, kuŗu ik gadus rīko Toronto tautas mākslas padome, pagājušā gadā bija pievilkusi 25.000 apmeklētāju. Arī šogad to skaits nav bijis mazāks.

● TLB inženieŗu un techniķu kopas sanāksme 22. martā Latviešu namā pulcināja 33 dalībniekus, kas ar lielu interesi noklausījās viesa, vācu inženieŗu apvienības (VDE) vicepriekšsēža dipl. inž. A. V. Kasparoviča referātu par tematu: „Kanadas standartu apvienības (CSA) darbība.” Referents, kas ir nodarbināts par elektroinženieri, tuvāk pakavējās pie CSA darbības, galveno vērību veltījot mājturības aparātu drošības prasībām un to lietošanai. Referātu papildināja divas īsfilmas. A.V. Kasperovičs, kā to klausītājiem iepazīstināja inž. J. Švanks, savā laikā beidzis Latvijas universitāti Rīgā. Viņš savu referātu nolasīja labā latviešu valodā. Pēc referāta notika pārrunas. Sanāksmes ievadījumā referentu sveica kopas valdes priekšsēdis V. Sabanskis. 3. technisko zinātņu kongresa rīcības komitejas priekšsēdis inž. J. Švanks informēja par kongresa priekšdarbiem.

● Toronto latviešu koncertapvienības šās sezonas trešais koncerts ar dziedones Mildas Grimmas Štrausas un pianista Hugo Štrausa piedalīšanos Sv. Lorensa centrā bija pulcinājis 400 klausītāju. Koncerta pirmā daļa bija veltīta cittautu komponistu darbiem, bet otra — latviešu tautas dziesmām un ārijām no latviešu komponistu oriģinēloperām: Jāņa Kalniņa Uguņī, Jāņa Mediņa Dievi un cilvēki un Bruno Skultes Vilkaču mantiniece. Pianists Hugo Štrauss atskaņoja arī divus klavieŗsolo. Atsaucīgā publika izlūdzās vēl divas dziesmas piedevām. Abi mākslinieki saņēma ziedus. Nākamais un pēdējais šās sezonas koncerts būs 6. maijā Parkdale Collegiate telpās, 209 Jameson Ave. Viesosies jauktais koris Dziesmu Vairogs no Kalamazū diriģenta Arnolda Kalnāja vadībā.

● Sv. Jāņa baznīcā, sakarā ar Baznīcas virsvaldes plenārsēdi, 16. aprīlī plkst. 11 priekšpusdienā būs svinīgs pateicības dievkalpojums, kuŗā piedalīsies garīdznieki — Baznīcas virsvaldes locekļi, arī no Austrālijas un Eiropas, tāpat virsvaldes laicīgie locekļi.

● Pārvēlot Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteju, nākošajiem 2 darbības gadiem ievēlēja līdzšinējo valdi: priekšniece L. Jansone, priekšnieces vietnieces L. Lūse un N. Tanne, sekretāre N. Černavska ar palīdzi V. Lucu, kasiere A. Krugere ar 2 palīdzēm — A. Kalniņu un E. Buku. Saimniecības daļu vadīs V. Lauge ar M. Sproģi, Dz. Puķīti, N. Tanni, V. Lucu un A. Treiguti; mantzines E. Barušas palīdze būs V. Šimiņa. Saulaines pārvaldē dāmu komiteju pārstāvēs V. Lauge, N. Tanne un E. Bruže. Sapulcē piedalījās 22 dalībnieces un to vadīja L. Jansone.

● Pirmajā baltiešu marku biržā, ko rīkoja Latviešu filatelistu klubs kopā ar igauņiem un lietuviešiem Lietuviešu centra telpās, bija ļoti bagātīgi pārstāvēta Latvijas marku izvēle. Tās bija atvedis marku tirgotājs B. Egle no Klīvlendas. Latviešu filatelistu kluba nākamā sanāksme pie sekretāra P. Rudlapas 16. aprīlī, plkst. 2 pēc pusdienas.

● Latviešu kaŗa invalidu apvienības Kanadā 10 gadu pastāvēšanas atceres sarīkojums būs 8. aprīlī plkst. 7,30 vakarā Latviešu namā. Garīgo aktu vadīs māc. A. Briedis, bet uzrunu teiks apvienības valdes priekšsēdis G. Krustiņš. Priekšnesumu daļā dziedās Toronto vanadžu koris Zīle diriģentes A. Plampes vadībā. Saviesīgajā daļā spēlēs igauņu deju kapella. Par atspirdzinājumiem rūpēsies apvienības dāmu komiteja Helenes Bulovas vadībā.

● Sv. Lorensa centrā skolas mācību eksperimentā „Community School for a Day” dziedāja arī Uldis Fogels. Viņa priekšnesumā bija arī vairākas dziesmas ar viņa paša uzrakstīto tekstu un mūziku.

● Archibīskaps A. Lūsis kristījis Lauru Zaigu Galdiņu, Jāņa un Ligitas meitu un Jūliju Annu Grīnbergu, Aivara un Laimdotas meitu.

● Pēc ilgākas slimošanas Princeses Margaretas slimnīcā 16. martā 56 g. vecumā mirusi Mirdza Arnolda, dzim Bedre, kuŗu pēdējā gaitā uz Pine Lawn kapsētu 20. martā izvadīja archibīskaps A. Lūsis. Aizgājēja atstāj dzīvesbiedru Kārli un dēlus Jāni un Māri, precēto meitu Ilzi Vestu un 3 mazbērnus.

● Mūsu laikraksta 22. marta numurā ieviesusies kļūda par 18. martā mūžībā aizgājušo Idu Troici. Viņa nekad nav atradusies veco ļaužu mītnē, bet visus gadus dzīvojusi pirms 3 gadiem mirušās meitas ģimenē, znota Arvīda Kalniņa un mazmeitas Ligitas aprūpē. Pēdējās trīs nedēļas aizgājēja bija ievietota slimnīcā, no kuŗas vairs neatgriezās.

● Toronto latviešu biedrības gada sapulce 9. aprīlī plkst. 12.30 pēc pusd. Latviešu namā. Darba sekā sapulces vadības vēlēšanas, amatpersonu ziņojumi, amatpersonu vēlēšanas un 1972. darbības gada budžeta pieņemšana.

● Kaut gan astronomiskais pavasaris jau iestājies, Simko ezeru vēļ klāj bieza ledus sega. 26. marta rītā uz ezera risinājās DV Toronto nodaļas rīkotās internās žibulēšanas sacensības. Piedalījās 21 žibulētājs, sacensībām risinoties 3 grupās. Piedalījās arī 3 jaunieši vecumā no 12—18 gadiem un 3 dāmas. Vispārējā grupā bija 15 dalībnieki. Jauniešu grupā pirmo vietu ieguva 12 g. vecais Pēteris Zvirgzdgrauds. Arī pārējie guva labus lomus, bet tie bija zem vajadzīgā mēra — 9 collām. Vispārējā klasē 1. vietā ar 14 asaŗiem 9—15 collu gaŗumā ierindojās J. Treijs, 2. v. R. Puriņš (7 asaŗi), bet 3. v. A. Užulis (6 asaŗi), sekoja J. Greizis un V. Pundors, arī katrs ar 6 asaŗiem, bet zem nosacītā mēra. Sacensības vadīja J. Treijs ar V. Ivanu.

● DV bibliotēka Lielajā piektdienā un Lieldienās būs slēgta.

● Baltijas tautu federācija un Baltijas sieviešu padome Kanadā rīko 22. aprīlī plkst. 7 vakarā Latviešu namā pavasaŗa balli. Ieejas kartes DV grāmatnīcā. Atlikums paredzēts federācijas mērķu sekmēšanai.

● Baltijas tautu federāciju Kanadā arī turpmāk vadīs līdzšinējais priekšsēdis igaunis U. Peterso, bet vicepriekšsēdis tagad ir G. Sukse (29 Valleywood Rd., Don Mills, Ont. Tālrunis: 447-1154.

● Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrības Kanadā gada sapulci 19. martā Latviešu namā Toronto vadīja H. Ļaviņš no Londonas, no 45 biedriem sapulcē piedaloties 23. Ar aklamāciju ievēlēja veco valdi un revīzijas komisiju. Valdē darbojas priekšsēdis T. Zandersons, vietnieks A. Budže, kasieris O. Puļķis, sekretārs O. Berka un biedrzinis A. Lūsis, bet revīzijas komisijā — priekšsēdis Fr. Freibergs, A. Apenis un P. Pavasars.

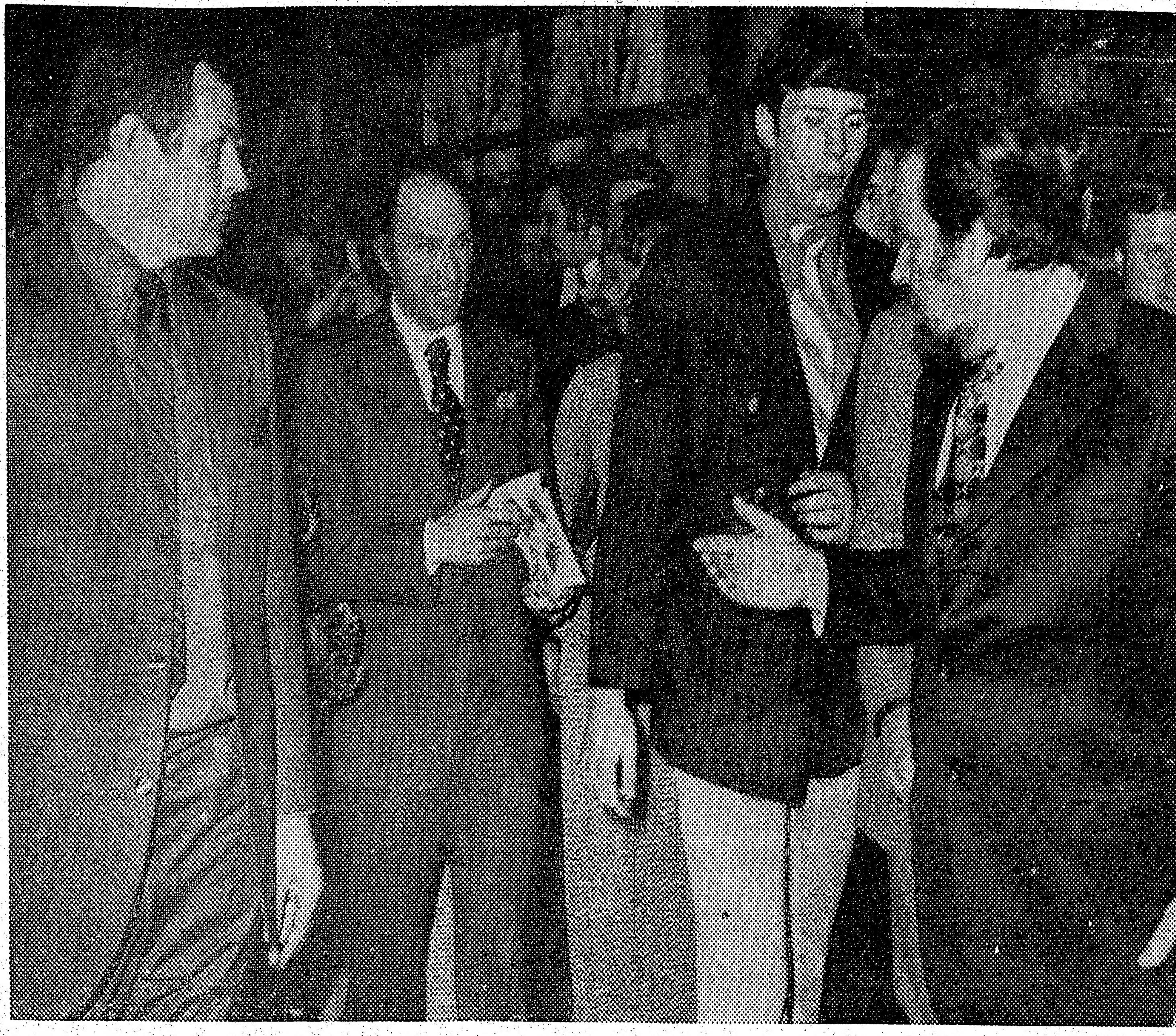

Preses un etnisko grupu pārstāvju pieņemšanā, ko rīkoja ministru prezidents Trudo 24. martā Inn on the Park viesnīcā Toronto, no latviešiem piedalījās archibīskaps A. Lūsis, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs ar padomes priekšsēdi V. Upeslāci, vietniekiem E. Krūku un A. Rāviņu, notārs O. Perrou.c. T. Kronbergs interesējās, kas būtu darāms, lai latviešu sabiedrības pārstāvji varētu iegūt audienci pie ministru prezidenta un atgādināja 10.000 savākto parakstu pret genocīdu okupētajā Latvijā, personīgi iesniedzot vēstules norakstu, kuŗā jau pagājušā gadā bija lūgta audience. Augšējā attēlā ministru prezidents Trudo (vidū) sasveicināšanās brīdī ar LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu. Foto: JAK

Vakars draudzībai

Šāds nosaukums bija dots Kanadas DV delegātu sanāksmes pirmās dienas nobeiguma sarīkojumam Toronto DV namā. Izraudzītais nosaukums, liekas, arī pilnībā attaisnojās, jo sarīkojums pulcināja ap 200 draudzīgu apmeklētāju, kuŗu vidū redzēja jo kuplā skaitā jauno audzi. Arī vakara programma iezīmējās ar pašu jauniešu, jauno vanadžu rosīgu līdzdalību, par ko īpaši bija rūpējusies Kanadas DV jaunatnes daļas vadītāja Baiba Šmita-Kalēja, gan vakara programmas izkārtošanā, gan pašai līdzdarbojoties priekšnesumos.

Vakaru draudzībai atklāja un dalībniekus sveica režisors Hugo Miķelsons, pats demonstrējot arī „burvju mākslas” izdarības kā „Kungs brūnā uzvalkā”. Viņš ir arī „Society of Canadian Magicians” dalībnieks. Vairākas tautas dejas nodejoja DV Toronto tautas deju kopa Daugaviņa Ed. Kalviņa un A. Rozīša vadībā. Izrādīja divas L. Kalvanes sacerētās un iestudētās īslugas Hamiltonas jaunās drāmatiskās kopas izpildījumā. „Pārpratumā” spēlēja Inese Tuklere, Laima Cera, Ruta Kalupniece, Laura Rozīte un Ziedonis Upīte, bet „Aktrisē un pielūdzējā” tēloja Baiba Šmita-Kalēja un Z. Upīte. Programmas izpildītāji saņēma sirsnīgus pateicības aplausus. Vakara norises vadītājs rež. H. Miķelsons savukārt pateicās ar tradicionālo ziedu īslugu autorei L. Kalvanei.

Saviesīgajā daļā spēlēja iecienītā Hamiltonas DV deju kapella „Runči trimdā” A. Grīnberga vadībā. Darbojās arī vanadžu izkārtotā izloze.

O. K.

Lieldienu ieskaņa Sv. Jāņa draudzē

Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola Toronto 26. martā bija rīkojusi Lieldienu uzvedumu, kuŗā piedalījās visi skolas audzēkņi. Bībelisko tekstu uzvedumam bija uzrakstījusi svētdienas skolas vadītāja A. Kurse, kas pašlaik veseļojas slimnīcā Berijā. Viņas sveicienus audzēkņiem nodeva archibīskaps A. Lūsis. Uzvedumu bija sagatavojusi Ilze Kurse-Epnere, kas paziņoja, ka svētdienas skolas audzēkņi dziedās arī 16. aprīļa dievkalpojumā, kad Toronto sanāks Baznīcas virsvaldes plēnārsēde. 23. aprīlī būs svētdienas skolas talantu sarīkojums.

Sandra Kurse pieminēta Berijas laikrakstā „The Barrie Examiner” par līdzdalību atzinīgākās studentu platformas izgreznošanā Ziemsvētku parādes braucienā Berijā. Otrā šā laikraksta attēlā viņa kā studentu padomes priekšsēde redzama nododot aldermanim R. Stefanam čeku par 1.020,39 dol., ko studenti savākuši United Apeal ietvaros.

J. U.

Daugaviņa demonstrē Selonijai

Edvīna Kalviņa referātu, apvienotu ar deju demonstrējumiem Daugaviņas izpildījumā, 25. marta vakarā Toronto DV namā noklausījās un noskatījās pāri par 50 korp. Selonijas locekļu ar ģimenēm un draugiem. Daugaviņas vadītājs E. Kalviņš, referējot par latviešu tautas deju attīstību mūsu laikā, pastāstīja arī par latviešu tautas deju izcelsmi, tautiskiem elementiem tajās, svešo elementu ietekmi, jaunu deju rašanā veidu, minot arī pozitīvās un negātīvās puses šīs dejas choreografējot. Runājot par tautas deju iestudēšanu šodien, E. Kalviņš piezīmēja, ka vienā latviešu sabiedrības daļā manāms zināms „spiediens” uz deju grupu vadītājiem tautas dejas choreografēt veidā, kas padarītu tās „ugunīgākas”, vairāk līdzīgas ukraiņu vai poļu dejām, sevišķi, kad jāreprezentējas internacionālos sarīkojumos. Referents domāja, ka choreografējot noteikti jāskatās, lai nezustu latvisko elementu tīrība. Katru izteikto atzinumu vai salīdzinājumu illustrēja disciplīnētā deju kopa Daugaviņa, nodejojot attiecīgu tautas deju. Daugaviņas priekšnesums un referents ieguva siltu vakara dalībnieku atsaucību. Korp. Selonijas Toronto kopas seniors Juris Freijs visu klātesošo vārdā pateicās enerģiskajiem jauniešiem. Vakars turpinājās, dejojot modernās dejas. Dekorātīvo iespaidu deva svecīšu gaisma, manoties ar diapozitīvu krāsu efektiem, kuŗus bija aizdevuši divi Montrealas mākslinieki.

—uk—

Aicina Trudo apmeklēt Ķīnu

Pekinga oficiāli ielūgusi Kanadas ministru prezidentu Trudo apmeklēt sarkano Ķīnu. Ielūgumu Kanadas ārlietu ministram nodevis Ķīnas jaunais sūtnis Otavā Jaokuangs. Apmeklējuma diena nav noteikta. Trudo ielūgumu pieņemšot, ja viņa valdību atkal ievēlēs. Ministru prezidents norādījis, ka nākamās federālās vēlēšanas varbūt notikšot pēc 25. jūnija, iespējams oktobrī.

Toronto latviešu sabiedrības mākslas draugi laipni lūgti pagodināt ar savu klātieni

BAIBAS KUNDRATES - BĒRZIŅAS

darbu skates atklāšanu

sestdien, š. g. 15. aprīlī, plkst. 6.30 vakarā Sv. Jāņa baznīcas **izstāžu zālē, 200 Balmoral Ave. Pēc mākslinieces Gundegas Cennes ievadrunas skati atklās LNAK priekšsēdis T. Kronbergs.** Skate atvērta no 15. — 23. aprīlim, darbdienās no pl. 6 — 9 vakarā, bet sestd. un svētdienās no pl. 12—9 vak.

Savienotajās Valstīs

BAFALO

● Bafalo ev. lut. draudzes gada sapulci vadīja draudzes priekšnieks M. Didrichsons, protokolu rakstot A. Rācenim. Draudzi aprūpē māc. J. Vējiņš, kas pagājušā gadā mūža dusā izvadījis piecus tautiešus, no tiem trīs draudzes locekļus. Draudzē ir 70 locekļu. Dievkalpojumi notiek divreiz mēnesī North Park luterāņu baznīcā.

● DV Bafalo apvienības gada sapulci valdes kasieŗa K. Štrausa mājā vadīja M. Didrichsons, bet protokolēja V. Alks. Nekandidējot vairs līdzšinējam priekšniekam V. Malējam, viņa vietā nāk A. Mikulis, vicepriekšsēdis ir A. Kaimiņš, kasieris K. Štrauss, sekretārs V. Alks un valdes loceklis B. Malējs. Revīzijas komisijā darbojas priekšsēdis A. Strazdiņš un P. Gailītis. Aizrunātas telpas Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas drāmatiskā pulciņa vesizrādei 6. maijā ar Lidijas Auzānes Tīcmanes lugu Mēs prasām brīvību.

● Bafalo ev.lut. draudzes Kalpaka piemiņai veltīto dievkalpojumu vadīja māc. J. Vējiņš. Pēc dievakalpojuma baznīcas apakšējā zālē draudzes padome un revīzijas komisija sanāca sēdē, kuŗā par jauno draudzes priekšnieku izraudzīja Jāni Reini, jo līdzšinējais draudzes priekšnieks Matīss Didrichsons pēc pensionēšanās ar ģimeni pārceļas uz Leoniju, N.J. Jaunais draudzes priekšnieks nāk no mūsu vidējās paaudzes un gados būs visjaunākais no priekšniekiem draudzes 22 gados.

● Jau vairākas reizes Bafalo pilsētas (Buffalo City Court) un apriņķa (Erie County) tiesās par locekļiem žūrijas komisijās izraudzījušas arī latviešus. Pēdējās trīs nedēļas apriņķa tiesas žūrijā bija Jēkabs Ozoliņš, agrākā saeimas deputāta, nelaiķa Lukasa Ozoliņa dēls, kas tagad aizgājis pensijā. **E. A.**

APLEBAKSVILLE

● Bukskauntijas baptistu draudzes namā Aplebaksvillē, Pensilvēnijā, 12. martā bija baptistu draudžu komponistiem tagadējā Latvijā veltīts dziesmu vakars. Filadelfijas draudzes koŗa diriģents komp. V. Baštiks pastāstīja par baptistu komponistiem dzimtenē. Viņš apbrīnoja baptistu draudžu koŗu lielo rosību, ievērojot apstākļus tagadējā Latvijā. Koŗos iestājušies daudz gados jauni dziedātāji. No jaunatnes vidus nākuši arī diriģenti un komponisti. Ar savu skaitlisko lielumu pārsteidz Rīgas un Liepājas bapt. draudžu koŗi. Par citiem koŗiem informācija nav tik pilnīga. Bukskauntijas sarīkojuma programmā bija sešu pašreizējo Latvijas komponistu 12 darbi gan solistiem, solistei ar tercetu, kā arī vīru un jauktajam korim. Referents minēja, ka trīs no komponistiem būtu pieskaitāmi **vecākai paaudzei, kas kompo**nēšanai lielu aktīvitati parādījuši tieši pēc Otrā pasaules kaŗa, bet pārējie trīs pieder pie jaunās paaudzes. Jauno **komponistu dziesmas ir grūtākas un tajās izskan dzīvāki ritmi. Bez šiem sešiem ir zināms, ka darbojas vēl trīs citi garīgo dziesmu komponisti,kuŗu darbi šoreiz programmā nebija uzņemti. Dziesmu** vakaru kopīgi rīkoja Bukskauntijas un **Filadelfijas baptistu draudžu koŗi E. Ķera** un V. Baštika **vadībā, kas** no sava **sastāva deva arī solistus Guntu Plostnieci, Tabitu Jaunzemi, Sofiju Klaupiku, Mirdzu un Edgaru Erdmaņus. Visa programma bija veltīta reliģiskai mūzikai. Ievada un nobeiguma vārdus teica māc. A. Klaupiks.**

F. D.

Toronto latviešu kreditsabiedrība
Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto 174, Ont.

m a k s ā

5¼% par noguldījumiem
5½% par ilgtermiņa noguld.

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus, **Reizē ar naudas noguldīšanu vai aizdevumu izsniegšanu kreditsabiedrība izdara dzīvības apdrošināšanu līdz $2000.00 vai $5000.00.**

Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā, sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

JAUNAIS TELEFONS
924-2551
924-2552

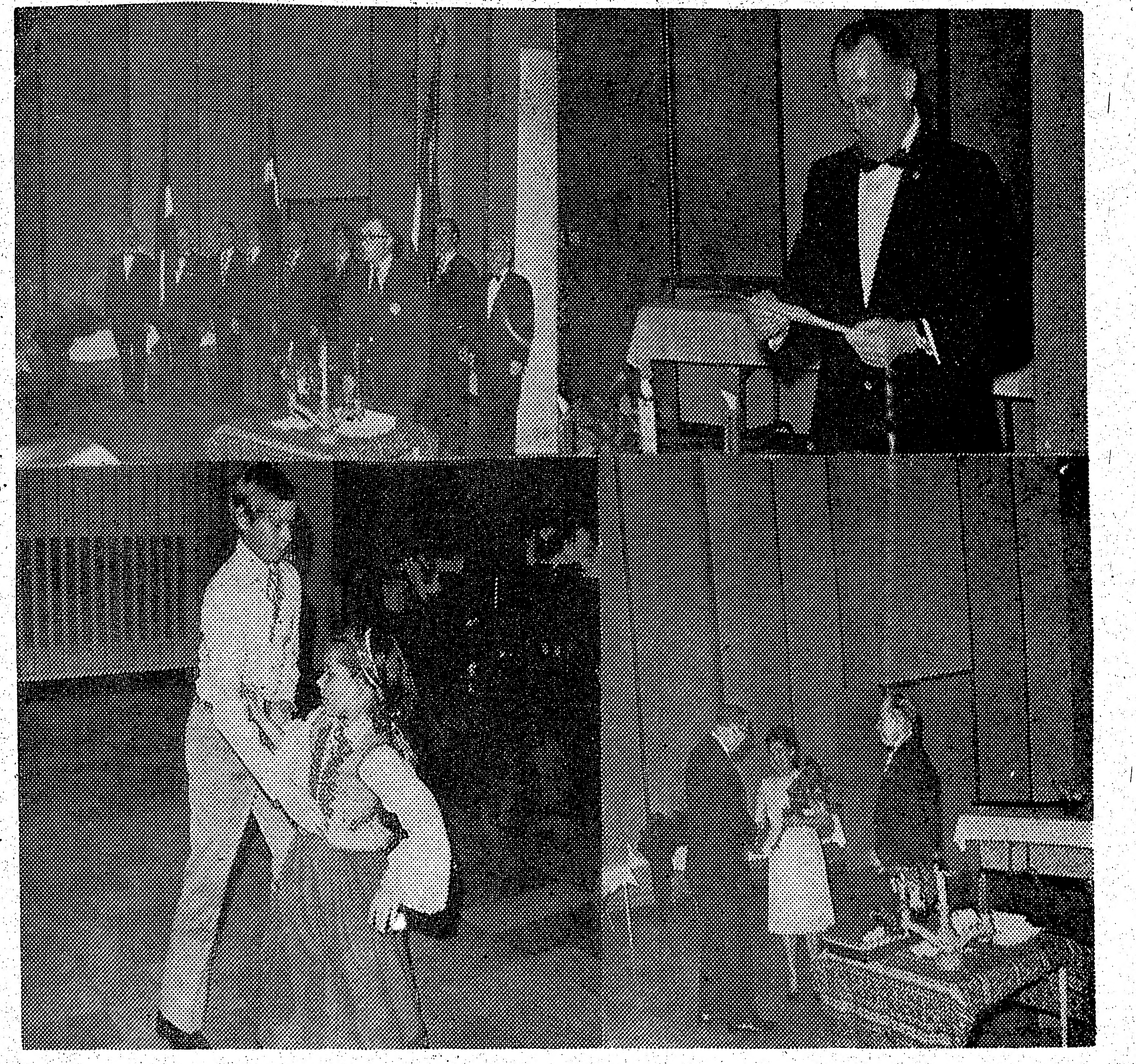

Ainas no Kalamazū DV apvienības 20 gadu atceres svētkiem. Uzņēmumā, augšā pa kreisi, DV ASV zemes valdes priekšsēdis J. Utināns saka atklāšanas runu. Pa labi — Kalamazū apv. valdes priekšsēdis A. Minka. Apakšā pa kreisi — jaunākie dejotāji Z. Muižnieks un A. Elksne; pa labi — vanadžu priekšniece V. Zaķe apsveic apvienības dibinātāju A. Ozolu.

Foto: F. Ritums

Palīdzības devumos 24.000 dol.

Kalamazū DV apvienības 20 gadu

ASV bija jau nodibinātas 12 DV apvienības, kad 1952. gada 23. februārī iniciātori A. Šteinhards (tagad miris), J. Zands (miris), K. Kļaviņš, K. Jēkabsons, E. Eichards, V. Dīriķis un A. Ozols nolēma organizēt arī DV apvienību Kalamazū. Pirmā sapulce ar 24 vīru piedalīšanos notika 1952. g. 9. martā Pēteŗa Lielzuikas mājā, izraugot Vili Dīriķi par pagaidu valdes priekšsēdi, bet par valdes locekļiem J. Sēju, K. Kļaviņu, E. Eichertu un P. Lielzuiku. Pēc tam apvienību vadījuši: R. Ozoliņš, R. Jankavs, A. Mežsēts, I. Kāps un pašreizējais priekšnieks jau 8 gadu — A. Minka. 1955. gadā nodibinājās arī vanadžu kopa. 1956. gads devumos trūkumcietējiem uzrāda rekordsummu — 971 dol. 20 gadu darbības laikā apvienība sagādājusi 24.000 dol. palīdzības darbam. Vanadžu ansambli vada diriģents J. Zuika, bet ansambļa priekšniece ir E. Ozola. Drāmatisko kopu vada R. Rollis, vanadžu kopu — V. Zaķe.

Apvienības 20 gadu atceres svētkos 11. martā DV ASV valdes priekšsēdis J. Utināns ar gandarījumu uzsvēra, ka DV organizācija vēl arvien ir augošā stadijā ar biedru skaita vairošanos un kāpinātu materiālo apgrozību.

Svētku svinīgās daļas ievadījumā sarīkojuma zālē ienesa Leģiona, jubilāres Kalamazū un kaimiņu Grand Rapidu apvienības karogus. Kalamazū apvienības karognesējs bija R. Vizzulis ar abiem dēliem — Kārli un Valdi. Svētrunu teica prāv. J. Turks. Bija daudz mutvārdu un rakstveida apsveikumu un piemiņas velšu, piedaloties arī goda viesim plkv. R. Vēliņam no Grand Rapidiem.

Priekšnesumu daļā Kalamazū vīru koris diriģenta R. Zuikas vadībā nodziedāja 7 dziesmas, vienu piedevām. Sevišķu atsaucību guva V. Baštika Gaŗa man šī naksniņa un J. Kalniņa Aiz upītes skaistas meitas, kuŗās piedalījās solists P. Lielzuika. Jauniešu priekšnesumos deklamēja Irēne un Gundars Elkšņi, klavieres spēlējot Aelitai Ozoliņai, Mārītei Laurēnai un Sigridai Bērziņai. Tautas dejas dejoja jauniešu grupas M. Paudrupes vadībā.

Sarīkojumā bija ap 200 apmeklētāju, to vidū ceturtā daļa jauniešu. **A. Bokis**

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

31. martā, Lielā Piektdienā, pl. 8 vak. Latviešu namā māc. R. Eksteina referāts „Vai Jēzus bija revolūcionārs?"

8. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Latviešu Kaŗa Invalidu Apvienības Kanadā 10 gadu pastāvēšanas atceres vakars ar DV sieviešu koŗa „Zīle" piedalīšanos un balli.

8. aprīlī pl. 8 vakarā DV namā, 125 Broadview Avenue, Novusa 40 gadu jubilejas balle. Ieeja $3.00. Rīko DV novusa sekcija.

9. aprīlī Latviešu nama dāmu komitejas gadskārtējā jaunatnes mūzikas pēcpusdiena pl. 5 pēcp. Latvieša namā.

9. aprīlī pl. 5.00 p.p. Latviešu Preses biedrības Kanadas kopas jautra literāra pēcpusdiena Latviešu namā Toronto.

9. apr., pl. 12.30 Latviešu namā TLB pilnsapulce.

No 15. aprīļa līdz 23. aprīlim Baibas Kundrates Bērziņas darbu skate Sv. Jāņa bazn. izstāžu zālē, 200 Balmoral Ave. Skates atklāšana 15. aprīlī pl. 6.30 vak. Skate atvērta darbdienās no 6 — 9 vak., bet sestd. un svētdienās no 11 — 9 vak.

15. un 16. apr. no pl. 10 rītā līdz 10 vak. Velgas Jansones keramikas un Veltas Vilsones audumu skate Veltas Vilsones studijā, 687 Church St.

15. aprīlī, pl. 7.30 — Latviešu namā — DV sporta kluba gadskārtējā futbola sezonas atklāšanas balle.

16. aprīlī pl. 5 p.p. Sv. Andreja baznīcā TLB sestdienas skolas „Lolitas brīnumputna" izrāde.

22. aprīlī pl. 7 vak. Sv. Andreja baznīcā draudzes koŗa 20 gadu jubilejas koncerts ar solistu un simfoniskā orķestŗa piedalīšanos. Galvenais skaņdarbs L. Apkalna „Kingiras Rekviēms".

22. aprīlī, pl. 7 vak. Latviešu namā Baltijas tautu federācijas Kanadā un Balt. siev. padomes rīkotā Pavasaŗa balle. Ieeja: $3.00; tērps informāls. Ieejas kartes DV grāmatnīcā, Latviešu namā vai zvanīt 447-1154. Eventuāls atlikums — federācijas mērķu īstenošanai. Visi laipni ielūgti.

30. aprīlī, Latviešu namā. Daces Kārkliņas koncerts.

6. maijā pl. 8 vak. — Bickford Park High School — Sidnejas latv. teātris — Kaleidoskops.

7. maijā, pl. 3 pēcp. Columbus Hall TLB Sestdienas skolas ģimenes dienas sarīkojums.

7. maijā pl. 4 p.p. — Bickford Park High School — S.L.T. luga „Sieviete Rītsvārkā".

24. septembrī—A.L.T. Vašingtonas ansambļa viesizrāde — A. Straumaņa „Tagad ir citādi" Bickford Park skolas auditorijā, Toronto.

OTAVA

8. aprīlī, sestdien, pl. 7 vakarā Otavas skolotāju institūta zālē, 195 Elgin St. L. Auzānes - Tīcmanes komēdija „Mēs prasām brīvību!"

VAI ESAT NOSŪTĪJUŠI SAVU ĀRTAVU KULTŪRAS FONDAM?

Ziedojumi sūtāmi: Kanadā: c/o Latvian National Federation in Canada, P.O. Box 285, Terminal "A", Toronto 1, Ont. ASV: c/o American Latvian Association, Inc., Room 913, Shoreham Bldg. 806 15th St. N.W., Washington, D.C. 20005.

Berlīnē vēl tagad sprāgst bumbas

Agrākā Vācijas galvaspilsētā Berlīnē turpina izrakt bumbas un granātas, kas tur nomestas vairāk nekā pirms ceturtdaļgadsimta, Otra pasaules kaŗa laikā. Rietumberlīnei tas izmaksās 1,6 miljonu dolaru, un to meklēšana vēl ilgs 10 gadus. Pagājušā gadā iznīcināja 61 tonnu eksplosīvo ieroču, atrastās bumbas izspridzinot katru trešdienu smilšainā laukumā, lielā priežu mežā. Spridzinātāju vienības vadītājs ir 56 g. vecais Ger'ards Rēbirgers. Viņa priekšteci nogalināja 1957. gadā, bumbai eksplodējot, bīstami ievainojot vēl divus palīgus. Kopš kaŗa beigām, 1945. gadā, rīkojoties ar atrastiem eksplosīviem ieročiem Rietumberlīnē nogalināts 41 bērns un 61 pieaugušais. Visriskantāk izņemt degli angļu un ASV 250 mārc. gaisa bumbām, dažreiz eksplodējot visai bumbai.

Vispasaules latviešu jaunatnes kongress

Vispasaules latviešu jaunatnes 2. kongresa organizētāji V. Liepiņa vadībā izdevuši speciālu apkārtrakstu „Ziņas", aicinot jau tagad pieteikties dalībniekus un interesentus. Kā zināms, kongress notiks no 15. līdz 21. augustam Royal Holloway College, pie Londonas, Anglijā. Lai panāktu koplidojuma maksas pazemināšanu, jau tagad nepieciešams zināms dalībnieku skaits, kādēļ visi interesenti ASV aicināti pieteikties pie Ievas Greizis, 5935 N. 13th Street, Philadelphia, Pa., 19141, Kanadā pie Ilzes Šmites, 133 Collin Ave., Toronto, Ont. un Eiropā pie Viktora Griguļa, 8 Egliston Road, Putney, London S.W. 15, England. Koplidojums no Ņujorkas uz Londonu izmaksās 190 dol. un izlidos 14. augustā, bet atgriezīsies 9. septembrī. No Toronto paredzēti divi lidojumi, 13. augustā ar atgriešanos 10. septembrī izmaksās 210 dol., un 14. augustā ar atgriešanos 3. septembrī maksās 205 dol., pie kam cenās ieskaitīts arī transports no lidostas uz sarīkojumu vietu. Dalībniekiem, pieteicoties uz koplidojumu, jāiemaksā 50 dol., un visiem jābūt jaunatnes centrālo organizāciju biedriem vai biedriem veicinātājiem.

Kongresa dalības maksa dalībniekiem no Ziemeļamerikas noteikta 65 dol. no personas, bet Eiropā un citās zemēs dzīvojošiem 22 angļu mārciņas. Dalības maksā ieskaitīti uzturа izdevumi, apmešanās un visu sarīkojumu biļetes, atskaitot vienīgi jaunatnes koncertu. Piesakoties dalībniekiem jāiemaksā 10 dol. vai 5 angļu mārciņas.

Paredzams, ka kongresā ieradīsies latviešu jaunieši no visas brīvās pasaules, ieskaitot arī tālo Austrāliju, no kuŗas jau pieteikti trīs dalībnieki. Ar Austrālijas latviešu jauniešu dzīvi un darbu kongresa dalībnieki varēs iepazīties arī atsevišķā filmā.

Kongresa kopējais budžets paredzēts 13.000 dol. apmērā, un kongresa laikā izdos arī atsevišķu avīzi, ko rediģēs M. Būmanis un O. Rozītis, abiem referējot arī par trimdas presi jaunatnes skatījumā. Kongresa telpās paredzēts iekārtot arī periodisko izdevumu bibliotēku — izstādi. Jaunatnes mākslas izstādi kārtos Vija Zuntaka, aicinot jaunos māksliniekus rakstīt viņai, 205 Glendonwyne Road, Toronto 161. Ont., Canada.

Referātu ciklā par latviskās identitātes jautājumu referēs prof. Vaira Freiberga no Montrealas Kanadā un K. Kangaris no Minsteres, Vācijā. Divus referātus par kultūru un politiku, un par Latviju Pad. savienības perspektīvā sniegs Bruno Kalniņš no Zviedrijas, par notikumiem Austrumeiropā referēs Andris Trapāns, bet par tautību jautājumu Pad. savienībā Rasma Šilde - Kārkliņa. Atsevišķās interešu grupās vēl Baiba Vītoliņa runās par bērnu literātūru, bet prof. Velta Rūķe - Draviņa par asimilācijas un divkultūru jautājumiem, un Austris Grasis par latviešu valodas fonētiku. Pēc referātiem paredzētas tā saucamās „nakts pārrunas", kur klausītāji varēs ar referentiem tiešās sarunās izteikt savas domas.

Jaunatnes koncerta pamatā būs Anglijas apvienotais jaunatnes koris diriģenta A. Jēruma vadībā, bet koncertā varēs piedalīties visi jaunieši, kas laikus pieprasīs programmā uzņemto dziesmu notis. Jaunatnes koncertā piedalīsies arī vijolnieks A. Jansons no Toronto.

Mūzikāli jautrā vakarā „Umur - Kumurs" līdzdalību pieteikuši brāļi Graši no Zviedrijas un Zviedrijas jauniešu grupa „Dundurs vilcienā", u.c. Austŗa Graša un Juŗa Kronberga izkārtojumā notiks arī „Balsis un atbalsis" ar moto: „Ak to manu skaņo balsi, tālu gāja skanēdama".

Zviedrijas jaunieši arī iestudē J. Kronberga tulkoto Beketa lugu „Gaidot Godo".

Plaša un vispusīga programma paredzēta arī interešu un darba grupās, sporta nodarbībās un politiskos jautājumos, piem. par Eiropas drošības konferenci un Pad. savienības stratēģiju.

Vispār, Vispasaules latviešu jaunatnes 2. kongress iecerējis risināt jautājumus, kas skaŗ mūsu tautas būt vai nebūt politiski un kultūrāli. Kongresa galvenais mērķis ir pulcināt un vienot latviešu jauniešus visā pasaulē, kāpināt koncertu darbību, kas atbalstītu mūsu tautu okupētajā Latvijā. Ievadītās sarunas par jauniešu pārstāvjiem arī no okupētās Latvijas nav pagaidām devušas konkrētus panākumus, jo pamatprasība ir vienlīdzības princips, lai brīvās pasaules latviešu jaunieši varētu piedalīties arī līdzīgos turienes sarīkojumos.

Kongresa ietvaros paredzēta arī balle.

R. N.

Latviešu komūnistu protesta vēstule Apvienotajās nācijās

Cilvēku tiesību komisijas 28. sesijai, kas šāgada marta mēnesī notika Ņujorkā, BATUN sagatavoja 41 lp. gaŗu memorandu, kuŗā analizē 17 latviešu komūnistu vēstule no AN likumu, starptautisko līgumu un atsevišķu šai sesijā apskatāmo darba kārtas punktu viedokļa, sevišķi uzsveŗot rusifikāciju un pašnoteikšanās tiesību zaudējumu.

Memoranda beigu vārdi skan: „Kaut arī pēc padomju likumiem un retorikas izriet, ka rasu diskriminācija (Apv nāciju dokumentos 'rasu diskriminācija' ietveŗ arī diskrimināciju, kas bazēta uz tautību) sen izbeigusies un tiesības uz pašnoteikšanos pilnīgi atzītas, īstenībā tā nav. To labi pierāda trīs baltiešu tautu, igauņu, latviešu un lietuviešu, apstākļi ... 17 latviešu komūnistu vēstule svarīga it īpaši tāpēc, ka zīmīgi rāda, ka pašnoteikšanās tiesības Baltijas valstu iedzīvotājiem vēl arvien liegtas un ka šo aizliegumu papildina tīši gribēta valdības veicināta rasu diskriminācijas politika."

(Memoranda kopijas pret mazu ziedojumu saņemamas no BATUN biroja, 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. 10465 USA).

Šis memorands, kopā ar 17 latviešu komūnistu vēstuli (kuŗas tulkojuma un pavairošanas izdevumus sedza Amerikas Latviešu Apvienība), pavadvēstuli un brošūru par cilvēka tiesību pārkāpumiem 1971. g. Lietuvā (ko ziedojusi Amerikas Lietuviešu Apvienība), iesniegts visiem Cilvēka tiesību komisijas locekļiem, atskaitot Pad. savienību un Baltkrieviju.

Sakarā ar šo iesniegumu notika konsultēšanās ar diplomātiem, cilvēka tiesību speciālistiem dažādās misijās, to starpā ASV, kur baltiešu delegāciju pieņēma Arturs M. Stilmans, Anglijas — H. Rīda, Venecuēlas — Lic. E. Meneses. Ar vairāku citu valstu diplomātiem sarunas bija izkārtotas Apvienoto nāciju telpās, to starpā ar T. C. van Bovenu no Holandes, Kofi Sekijāmu no Gānas, prof. Feliksu Ermakoru no Austrijas un Filipīnu ministru Ilumināro G. Torezu.

D. V.

Ņujorkas vanadžu karnevālā Kvīnsā bija ieradušies ap 70 apmeklētāju. Dekorācijas bija gatavojis māksl. O. Grunde, sarīkojuma norisi vadot aktierim K. Ģērmanim. Masku izvērtēšanā 1. godalgu ieguva Dzidra Liepiņa, 2. god. Tilla Tormane, bet par skaistāko vakara tērpu atzinību ieguva Anna Skara. Uzņēmumā — Vilnis Plostiņš (pa kreisi) un Jānis Baļķītis iepriecina ar kuplejām.

AKCIJAS PAR KUDIRKAS ATBRĪVOŠANU

Kā baltiešu, tā amerikāņu sabiedrība nav aizmirsusi lietuviešu jūrnieka Simas Kudirkas traģēdiju. To savā veidā aktuālu atkal padara paredzētais ASV prezidenta ceļojums uz Pad. savienību. Šī ceļojuma izmantošanai Kudirgas labā Ņujorkas apkaimē amerikāņu sabiedrības apjomā darbojas jau divējāda veida akcijas:

Frederiks Šmits, Kvīnsas pārstāvis Ņujorkas pavalsts asemblejā, ierosinājis pieņemt rezolūciju, kas aicina ASV kongresu lūgt prezidentam Niksonam rūpēties par Simas Kudirkas atbrīvošanu no apcietinājuma un iespējamu pārcelšanos uz ASV, kopā ar viņa sievu un bērniem. No sarunām ar vairākiem pavalsts asamblejas pārstāvjiem manāms, ka šo rezolūciju pieņems ar lielu balsu vairākumu, varbūt pat vienbalsīgi. Pašreiz tiek veikti priekšdarbi, lai līdzīgas rezolūcijas pieņemtu arī Pensilvēnijas, Rodailendas, Masačusetas, Illinojas, Mičigenas, Ņūdžersijas un Konektikatas pavalstu asamblejās.

Otrs projekts ir petīcija ar līdzīgu tekstu, kas ieplātāma amerikāņu sabiedrībā, iegūstot iespējami daudz parakstu. Šo projektu vada Daiva Kezis, kas Ņujorkas baltiešiem pazīstama no savām ik svētdienas radio programmām „Dzintarkrasta Balss" (WHBI FM, plkst. 9 — 10 no rīta), kur puse programmas notiek lietuviešu, otra puse angļu valodā, veltot daudz uzmanības baltiešu dzīvē nozīmīgām parādībām. Pārējie valdes locekļi šī projekta iedzīvināšanai nodibinātā organizācijā, kas saucas „Americans For Simas", ir dažādu tautību amerikāņi, to starpā italieši un žīdi. Petīcijas pieprasāmas no „Americans For Simas", 62—15 69th Place, Middle Village, N. Y. 11379, tel. (212) 894-1288.

Abi šie projekti apskatīti rakstā, kas parādījies Ņujorkas laikrakstā „Sunday News" (1972. g. 5. martā). Šai rakstā arī minēts, ka Kudirkas ģimene izdzīta no mājas, konfiscējot visu mantu, pēc tam kad Kudirkas sieva bija atteikusies denuncēt savu vīru kā nodevēju.

D. V.

Brežņevs vēlas iejaukties arī Eiropas koptirgū

Paplašinātā Eiropas koptirgus 10 valstu ārlietu ministri sanāca Briselē, lai sagatavotu koptirgus galotņu konferenci, kas notiks oktobrī Parīzē. Briselē sprieda arī par koptirgus attieksmēm ar pārējo pasauli, ieskaitot komūnistu pārvaldītās valstis. Tajā pašā laikā Maskavā kumūnistu partijas ģenerālsekretārs Brežņevs, pretēji Kremļa agrākai stingrai un negātīvai nostājai pret koptirgu, pastāvēja, ka Rietumiem ir jāatzīst arī Comecon komūnistu bloka tirgus par līdzīgu reālitāti, kas varētu atvērt durvis sarunām starp abām organizācijām. Eiropas koptirgus pārstāvji tomēr uzskata Comecon par nesaistošu organizāciju, bez tieša pilnvarotā, kas varētu runāt visu savu dalībnieku vārdā.

Nedalīta uzticība Čangkaišekam

Nacionālā Ķīna, krizes nomākta, apliecināja savu uzticību ģenerālim Čangkaišekam, gandrīz vienbalsīgi ievēlējot viņu par prezidentu nākamiem 6 gadiem. Nacionālā asamblejā 84 g. vecais Čangkaišeks, kam acugaisma vājinās, ieguva 1308 balsis no iespējamām 1316 balsīm. Čangkaišeks vadījis valdību jau 23 gadus, kopš komūnisti viņu un viņa valdību padzina no cietzemes uz Formozas salu. Viņš vēlējās atkāpties nacionālai Ķīnai zaudējot sēdekli Apvienotās nācijās, bet atbalstītāji to pierunāja kandidēt piekto reizi prezidenta amatam. Čangkaišeka ievēlēšanu apsveica ar parādēm, karogiem un raķetēm.

Lieldienu rītā

(Pārnesums no 1. lp.)

pret laikmetu, kādā pēc Dieva nolikuma mums jādzīvo, jo mēs esam sava laikmeta bērni. Mēs nevaram kā kurmji ielīst savas ikdienības tumšajā un šaurajā alā, dzīvot tikai paši ar sevi, paši par sevi, paši priekš sevis. Ar Lieldienu rīta ticību sirdī mums ir jāiet pretim tiem, kas grib nokaut un kapā ieslodzīt tās garīgās vērtības atziņas un patiesības, kādas Dievs ar Kristus evaņģeliju devis cilvēcei. Ar Lieldienu rīta ticību sirdī mums kā lieciniekiem jāiet pasaulē, lai, izkaisīti daudzu zemju robežās, mēs stāstītu trulas vienaldzības pārņemtiem, garīga akluma apsēstiem cilvēkiem, ka bez Kristus pasaulē vienmēr valdīs tikai varmācības taisnība, ka bez Kristus tiem, kas tagad vēl brīvi, tiks uzliktas verdzības važas, ka bez Kristus cilvēcei nebūs cerības uz labāku dzīvi un rītdienu... un mūžību, „kur iznīcīgais tērpjas neiznīcībā, un kur mirstīgais apvelk nemirstību."

„Es dzīvoju, un jums būs dzīvot," šie Kristus vārdi lai mūs visus izved Lieldienu rīta saules spožajā gaismā.

Sākusies ZLKF līdzekļu vākšana

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES KONSTRUĒŠANĀS SĒDE

Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda līdzekļu vākšanai Kanadā jau izsūtīti vairāk par 2400 aicinājumu, kā to 22. marta valdes sēdē ziņoja LNAK biroja vadītājs J. Rolavs. Aicinājumu izsūtīšana vēl turpinās, bet tiks nobeigta tuvākās dienās. No pirmajiem aicinājuma saņēmējiem jau ienākuši ziedojumi, kas dod labas cerības, ka kultūrālo mērķu sekmēšanai šogad izdosies savākt paredzētos 2000 dol.

Pasliktinātas veselības, galvenokārt redzes traucējumu dēļ no biroja vadītāja pienākumiem atteicies J. Rolavs.

Valde viņam izteica pateicību par līdz šim veikto darbu un par LNAK biroja vadītāju ar 1. aprīli apstiprināja Kārli Tanni, kas valdē veic arī kasieŗa pienākumus. Jaunais biroja vadītājs izteicās, ka LNAK birojs turpmāk būs atvērts pirmdienās un piektdienās.

Kā jau zināms, nesen LNAK padomes sesijā valdes priekšsēdis T. Kronbergs tika ievēlēts atsevišķi. No pārējiem valdes locekļiem līdzšinējos amatos vēl paliek priekšsēža vietnieks J. Mežaks, otrs vietnieks I. Alksnis un kasieris K. Tannis. Līdzšinējais biedrzinis J. Skrastiņš uzņēmās kasieŗa palīga pienākumus, bet valdes loceklis V. Liepiņš biedrziņa pienākumus. Ed. Upenieks arī turpmāk būs valdes loceklis, tāpat arī no jauna ievēlētais A. Šteins. Valdes sekretāra pienākumus līdzšinēja K. Znotiņa vietā, kas pārcēlies uz Otavu, uzņēmās no jauna ievēlētais G. Sukse. Līdzšinējos amatos apstiprināja arī nozaŗu vadītājus, izglītības nozarē J. Mežaku, kas turpinās arī skolu valdes un archīva vadību, kā arī nu jau piekto gadu iecerētā izdevuma Latvieši Kanadā rediģēšanu. Par kultūras nozares vadītāju apstiprināja Ed. Upenieku, informācijas nozarē J. Tomu, politiskā nozarē V. Upeslāci, jaunatnes nozarē L. Luksu, palīdzības nozarē K. Priedīti, saimniecības nozarē A. Rāviņu un par jaunatnes padomes vadītāju Austru Martinsoni. Par LNAK pārstāvjiem Pasaules brīvo latviešu apvienībā apstiprināja līdzšinējos T. Kronbergu un V. Upeslāci, bet pārējo amatpersonu apstiprināšanu atstāja kādai no nākošām valdes sēdēm. Toronto latviešu nama akcionāru sapulcei par LNAK kandidātu nama valdei izraudzīja J. Skrastiņu, bet revīzijas komisijai J. Rolavu.

Līdzšinējais 18. novembŗa rīcības komitejas priekšnieks A. Rāviņš no šiem pienākumiem atteicies un valde viņa vietā izraudzīja I. Alksni, uzdodot sasaukt organizāciju pārstāvju sanāksmi nākošā valsts svētku akta organizēšanai. PBLA ieteikusi lielākos latviešu centros par galvenajiem runātājiem aicināt mūsu pasaules apvienības valdes locekļus, kas būtu informēti par mūsu globāliem nākotnes uzdevumiem.

Vispārējos vilcienos pārrunājot LNAK turpmāko darbību, valdes priekšsēdis T. Kronbergs izteicās, ka līdz šim ir gan bijuši dažādi padomes sesiju lēmumi un ieteikumi valdei, bet vēl nekad nav izstrādāts konkrēts darba plāns tālākai nākotnei. Šāds tālejošs darba plāns būtu nepieciešams galvenos vilcienos darbības prioritāšu noteikšanai un iespējamo spēku koncentrēšanu zināmos darbības laukos. Šādu darba vai mērķu plāna izstrādāšanu T. Kronbergs aicināja uzticēt V. Liepiņam, ko valde pēc īsām debatēm arī pieņēma. V. Liepiņš gan norādīja, ka šāda plāna izstrādāšana prasīs ilgāku laiku, bet tam būs ievērojama nozīme mūsu nacionālpolītiskās darbības sekmēšanai un nereti pastāvošā parallēlisma novēršanai vairākos darbības laukos.

T. Kronbergs vēl informēja par PBLA ieceri Eiropā organizēt atsevišķu informācijas nozari, kuŗas īstenošanā LNAK būtu jāpiedalās ar 500 dol. Valde šī jautājuma izšķiršanu atstāja kādai no nākošām sēdēm. Ontario provinces valdības iecerētai „Heritage" konferences organizēšanas komitejā baltiešus pārstāv Igaunijas konsuls Toronto I. Heinso, kas nesenā Baltijas tautu federācijas Kanadā sanāksmē sniedzis par to vispārēju informāciju. Ontario „Heritage" konferencei jau izstrādāts plašs darbības plāns un tā notiks Toronto no 2.—4. jūnijam. Konferencē katra etniskā grupa varēs piedalīties ar zināmu pārstāvju skaitu konkrētu jautājumu apspriešanai, tādēļ LNAK valde pēc īsām pārrunām uzdeva J. Mežakam ievākt tuvāku informāciju par pārstāvju skaitu un darbības programmu, un arī sastādīt ieteicamo pārstāvju sarakstu, ko valde apspriestu un apstiprinātu vēlāk.

Baltijas tautu federācija Kanadā kopīgi ar Baltijas sieviešu padomi 22. aprīlī Latviešu namā rīko baltiešu pavasaŗa balli. Ieejas biļetes maksās 3 dol., kas iepriekš pasūtināmas pie G. Sukses. Lietuviešu pasaules jaunatnes 2. kongresa atsevišķa komiteja pašreiz uzsākusi parakstu vākšanu petīcijai par Pad. savienības koloniālisma polītiku, cilvēku tiesību pārkāpumu izmeklēšanu Baltijas valstīs un to neatkarības atjaunošanu. Petīciju paredzēts iesniegt Apvienotām nācijām, un parakstu vākšanā aicinātas piedalīties arī latviešu organizācijas vai ieinteresētas personas, pieprasot speciālās petīcijas veidlapas: 2. Lithuanian World Youth Congress, Petition Committee, 5620 South Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, U.S.A.

Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks informēja par neseno latviešu valodas simpoziju, kas bija pulcinājis 46 dalībniekus. Pēc viņa ierosinājuma valde piešķīra 150 dol. summu Zanei Ezerai Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursa nobeigšanai. Šo kursu vadītājs un ierosinātājs V. Muižnieks iesniedzis LNAK valdei lūgumu ziedot Rietummičigenas universitātei latviešu grāmatas, ko varētu izmantot latviešu valodas kuŗsa un semināra sekmēšanai. Valde pilnvaroja J. Mežaku kopā ar biroja vadītāju K. Tanni sastādīt LNAK bilbiotēkas grāmatu duplikātu sarakstu un vēlamās grāmatas nosūtīt. Valde piekrita arī Latviešu techniskās terminoloģijas vārdnīcas pirmo divu sējumu pasūtināšanai un nodošanai LNAK bibliotēkai. Paredzams, ka vārdnīcas pirmie sējumi iznāks jau tuvākā laikā, un katrs sējums iepriekšpasūtinātājiem maksās 15 dol.

Valdes sēdē bez priekšsēža T. Kronberga vēl piedalījās viņa vietnieki J. Mežaks un I. Alksnis, sekretārs G. Sukse, kasieris K. Tannis un viņa vietnieks J. Skrastiņš, biedrzinis V. Liepiņš, valdes loceklis A. Šteins, revīzijas komisijas pārstāve B. Senkēviča un biroja līdzšinējais vadītājs J. Rolavs.

R. N.

ONTARIO

Government Information

TIRDZNIECĪBAS-ATTĪSTĪBAS UN TŪRISMA UN INFORMĀCIJAS DEPARTAMENTS

Ontario Place izveidošana

Valdība paziņo, ka sākušies darbi Ontario Place, šī provinces skatloga, turpmākas pievilcības vairošanai, lai tā kļūtu īstena ģimenes izklaides vieta. Viens no lielākajiem pievilcības jaunumiem nākošajā fazē būs vienreizējs bērnu ciems Austrumu salā, netālu no Foruma.

Šis bērnu ciems, kas izmaksās ap 700.000 dol., cik paredzams, būs pabeigts šāgada jūlijā. Tas aizņems ap 100.000 kv. pēdu ar vairāk nekā 20 jaunām aktīvitātēm bērniem, sākot ar tradicionālo līdz pavisam jaunām parādībām rotaļlaukumu ierīcēs. Bērniem būs izdevība rotaļāties, lietus vai saule, zem krāsaina 40.000 kv. p. jumta, kas pārklās daļu laukuma.

Turpmākajam izveidošanas posmam jau izstrādāti ierosinājumi ar padomdevēju komitejas ziņu un padomu, kuŗu īstenošana paredzēta nākamajā gadā. Papildu zemes uzbērumi Austrumu salā sagādājuši iespēju izveidot ģimenēm pievilcīgus stūrīšus, atbalstīt rūpniecību un demonstrēt mūsu jaunumus ražošanā. Tas atbildīs vajadzībai, kas izrietēja no apmeklētāju aptaujas pērnajā gadā, un radīs jaunus darbus celtniecībā un radniecīgās nozarēs. Vasaras darbu skaits vien būs kopsummā ap 1450 dažādos pakalpojumu, priekšnesumu un citās nozarēs.

Cinesfairā, pasaules visattīstītākajā kinoteātrī, kuŗa apmeklētāji sajūsminājās par izcilo filmu „North of Superior", paredzama jauna lielfilma atvēršanas dienā, 20. maijā.

Četru podiju Ontario paviljonā notiek būvdarbi, paplašinot un papildinot temu par Ontario augšanu —pagātni, tagadni un nākotni.

Tiek domāts arī par uzlabojumiem satiksmē un auto novietojumu vietās visā laukumā. Izveidos Austrumu salas papildu daļu.

Ontario valdība uzņēmusies Ontario Place paplašināšanu, tādēl ka publikas atsaucība un pirmā darbības gada apmeklētāju skaits pierādījis, kas tā ir viena no provinces lielākajām tūristu atrakcijām.

Pagājušajā vasarā Ontario Place apmeklēja vairāk nekā 2.300.000 personu. Ap 45% ieradās ārpus Toronto dzīvojošo.

Gandrīz 20% Ontario Place apmeklētāju nāca no citām provincēm, ienesdami Ontario nozīmīgus financiālus līdzekļus.

Valdība ir pārliecināta, ka papildu uzlabojumi pievilks vēl vairāk apmeklētāju no tālienes un tādā veidā palielinās līdzekļus tūrisma veicināšanai Ontario.

The Hon. William G. DAVIS

Mūsu mantojuma sargātāja

PIRMAIS DV JAUNATNES SALIDOJUMS TORONTO

Kanadas DV delegātu sapulces laikā Toronto savā pirmajā salidojumā pulcējās DV jaunatne. Sanāksmē bija aicināti visi DV nodaļu jaunatnes referenti un ikviens jaunietis, kam ir interese DV darbā.

Salidojumā 18. martā piedalījās 19 jaunieši no 7 DV nodaļām. Ieradās arī ASV viešņa Ilze Slempere no Milvokiem. Tikai viens sanāksmes dalībnieks nebija DV biedrs.

DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka uzrunā norādīja: Kamēr mēs pulcējamies un strādājam kā latvieši, tik ilgi mūsu tauta un valsts pastāvēs, jo Latvija nav tikai zeme pie Baltijas jūŗas, Latvija esam mēs paši! Mēs Latviju neesam atstājusi, kamēr neesam garīgi no tās atdalījušies. Vecākai paaudzei pagurstot, jaunajai jāpārņem viņas darbs. DV Toronto nodaļu dibinot, tajā bija mazāk cilvēku nekā šajā sanāksmē. Šodien to skaits pārsniedz 400. Tā, cerams, augs arī DV jauniešu skaits organizācijā, — sacīja DV KV priekšsēdis.

Apsveikumu sanāksmei bija sūtījusi Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne, bet Britu Kolumbijas DV nodaļas vārdā — nodaļas jaunatnes referente Vija Palēna. Par sapulces vadītāju ievēlēja DV Kanadas valdes jaunatnes daļas vadītāju Baibu Šmitu - Kalēju, bet par sekretāri Anitu Plūdoni.

ZIŅOJUMI NO VIETĀM

Lai iepazītos ar atsevišķo DV nodaļu jauniešu darbību, katra nodaļa tika aicināta sūtīt savu referentu. Toronto nodaļas referentam iztrūkstot, par DV tautas deju kopas Daugaviņa darbību ziņoja Edvīns Kalviņš. Kopā pašreiz 26 dejotāji. Tā aizvadītā gadā uzstājusies 20 reizes. Toronto jaunās vanadzes piedalījušās arī vanadžu rīkotā „Romas pagrabiņa" izkārtošanā.

Hamiltonas nodaļas jaunatnes referente Inese Tuklera ziņoja, ka nodaļā pašreiz 14 jaunieši; DV darbā palīdz vēl ap 10 jauniešu, kuŗi vēl nav DV biedri. Pie nodaļas darbojas drāmatiskā kopa ar 5 jauniešiem. Nodaļas jaunās vanadzes vadījušas vairākus DV sarīkojumus, bet ar priekšnesumiem piedalījušās sarīkojumos Hamiltonā, Toronto, Sidrabenē un Lielupē. Bez tam vēl darbojušās DV 2. globālo dienu informācijas centrā Toronto, piedalījušās jaunatnes sarīkojumā ar īsuzvedumiem un dziedājušas jaunatnes korī. Jaunatnes un sporta svētkos Sidrabenē Hamiltonas jaunietes vadījušas bērnu nodarbības.

Par Londonas jaunvanagu kopu, kurā pašlaik 14 dalībnieku, informēja jaunatnes nozares vadītāja Irena Pavlovska. Jaunvanagu kopa uzsākusi darbību 1971. gada beigās ar 3 locekļu valdi — A. Aukmani, I. Pavlovsku un G. Brikmani jun. Pie nodaļas darbojas jaunatnes basketbola vienība P. Tomasa vadībā. Pirmais jaunvanagu kopas sarīkojums bija veltīts latviešu veco strēlnieku piemiņai. Šāgada vēlēšanās 2 jaunieši ievēlēti DV nodaļas valdē, jauniešiem darbojoties arī citos nodaļas pasākumos. Septembrī paredzēta jauno talantu pēcpusdiena. Nodaļas jaunatnes referents ir G. Brikmanis.

Montrealas jaunatnes rafeferente Rita Zilkalne ziņoja, ka jaunieši turienes DV organizācijā vēl nav aktīvi iesaistījušies, bet nākotnē iespējams izveidot jaunatnes daļu. Arī Daina Kaķe no Suzenmarijas izteicās, ka viņas pārstāvētā nodaļā iespējams izveidot jaunatnes daļu. Šādas iespējas ir arī Otavas DV nodaļā, par ko ziņoja Viktorija Sprota. Vairums šejienes jauniešu darbojas jaunatnes pulciņā.

Rakstveida ziņojumus nolasīja B. Šmita - Kalēja. Sadberijas nodaļā ir 7 jaunieši, bet DV darbā palīdz arī citi. Pastāv iespēja izveidot jaunatnes daļu. Jaunieši piedalījušies ar priekšnesumiem DV sarīkojumos un tautas tērpos dežūrējuši „Leniņš bez maskas" izstādē Sadberijā, piedaloties arī demonstrācijās.

Manitobas nodaļā ir 5 jaunieši. Jaunatnes referents ir Mārtiņš Jandavs, kas ir arī mednieku un makšķernieku kopas vadītājs. Vinipegas tautas deju kopa Kokle piedalījusies vairākos nodaļas sarīkojumos ar priekšnesumiem.

Britu Kolumbijas jaunatnes referente Vija Palēna ziņoja, ka nodaļā darbojas 3 jaunieši, kuŗi rosīgi darbojas jaunatnes pulciņā un Britu Kolumbijas „Inter Ethnic Council" jaunatnes daļā.

Halifaksā, Bramptonā, Albertā, Druvā un Ošavā vēl nav īpašas jauniešu nodaļas. Edmontonas nodaļas sporta svētkos un nodarbībās piedalās gandrīz visi turienes latviešu jaunieši.

Ziņas nebija saņemtas no Sv. Katrīnām, Kičeneras, Niagaras un Norandas.

(Turpinājums 16. lp.)

DVF NODAĻU DELEGĀTU SAPULCE LONDONĀ

Anglijas DV nodaļu delegātu sapulcē 11. un 12. martā DV namā Londonā piedalījās 43 delegāti ar 48 mandātiem, pārstāvot 1864 DVF biedrus. Pirmās dienas nobeigumā notika plkv. O. Kalpaka un Leģiona atceres sarīkojums. Majora A. Alksnīša ceļojošo kausu par izcilāko darbību 1971. gadā saņēma DVF Bradfordas nodaļa.

Delegātu sapulci atklāja DVF valdes priekšsēdis J. Frišvalds. Par sapulces vadītāju ievēlēja N. Bisenieku, protokolu rakstīja G. Tamsons un A. Veichelis. Latvijas lietvedis Londonā T. V. Ozoliņš uzrunā norādīja, ka DV savu pulcēšanos aizvien izvēlējušies tuvu plkv. Kalpaka un Leģiona atceres dienai, jo tā bijušo karavīru organizācija. Sākumā DV darbs Anglijā iezīmējās ar medikamentu sūtījumiem uz Vāciju, bet tagad tas izvērsts sabiedriski kultūrālā darbībā. Lietvedis brīdināja no ieslīgšanas materiālismā. Darbība izvēršama arī nacionālpolītiskā laukā, prasot pašnoteikšanās tiesības latviešu tautai okupētajā Latvijā.

DVF valdes priekšsēdis J. Frišvaids ziņoja, ka šajā gadā notiks DV priekšnieka un vanadžu priekšnieces vēlēšanas. DV CV Jaunatnes nozare šai gadā izkārto jaunatnes rakstu darbu sacensību. Sagatavots manuskripts rakstu krājumam „Latviešu karavīrs Otrā pasaules karā" otrai grāmatai.

Šāgada 1. janvārī DVF 25 nodaļās un 6 kopās bija apvienoti 2107 biedri, ieskaitot 68 biedrus veicinātājus un 465 vanadzes. Britu līgā Eiropas brīvībai DVF un LNPL pārstāv T. Zariņš. DVF Minsteras latviešu ģimnazijas stipendiju komisiju vada jaunatnes daļas referents I. Kažociņš. DVF pagājušā gadā Minsteras latviešu ģimnazijas atbalstam Vācijā nosūtījis 389 angļu mārciņas. Notikušas 8 valdes sēdes, DVF atbalstījis Latviešu informācijas centra ziņu biļetena angļu valodā izdevumu, radio raidījumus uz okupēto Latviju un DV CV referentes E. Rodzes-Ķīseles līdzdalību pretkomūnistiskā līgas konferencē.

Par sekmīgāko darbību 1971. gadā DVF majora A. Alksnīša ceļojošo kausu saņēma DVF Līdsas nodaļa. Šāgada 21. decembrī DVF Anglijā ap[illegible] 25 darbības gadi. To

Delegātu sapulces nobeigumā pieņēma vairākas rezolūcijas, atzīstot, ka katra trimdas latvieša nacionālais pienākums ir sastāvēt DV organizācijā un ka DV biedru kartei ir jābūt katra latvieša trimdas „pasei". Cita rezolūcija prasīja rūpēties par jaunās paaudzes organizācijas dalībnieku iesaistīšanu informācijas darbā, bet jaunatnes daļai noskaidrot iespējas sarīkot latviešu valodas kursus jauniešiem.

K. Zemdega

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem
no pirmd. līdz piektd. no pl. 4 — 1 naktī,
sestdienās no pl. 12 — 1 naktī,
svētdienās no pl. 12—9 vakarā

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

KANADIEŠI!

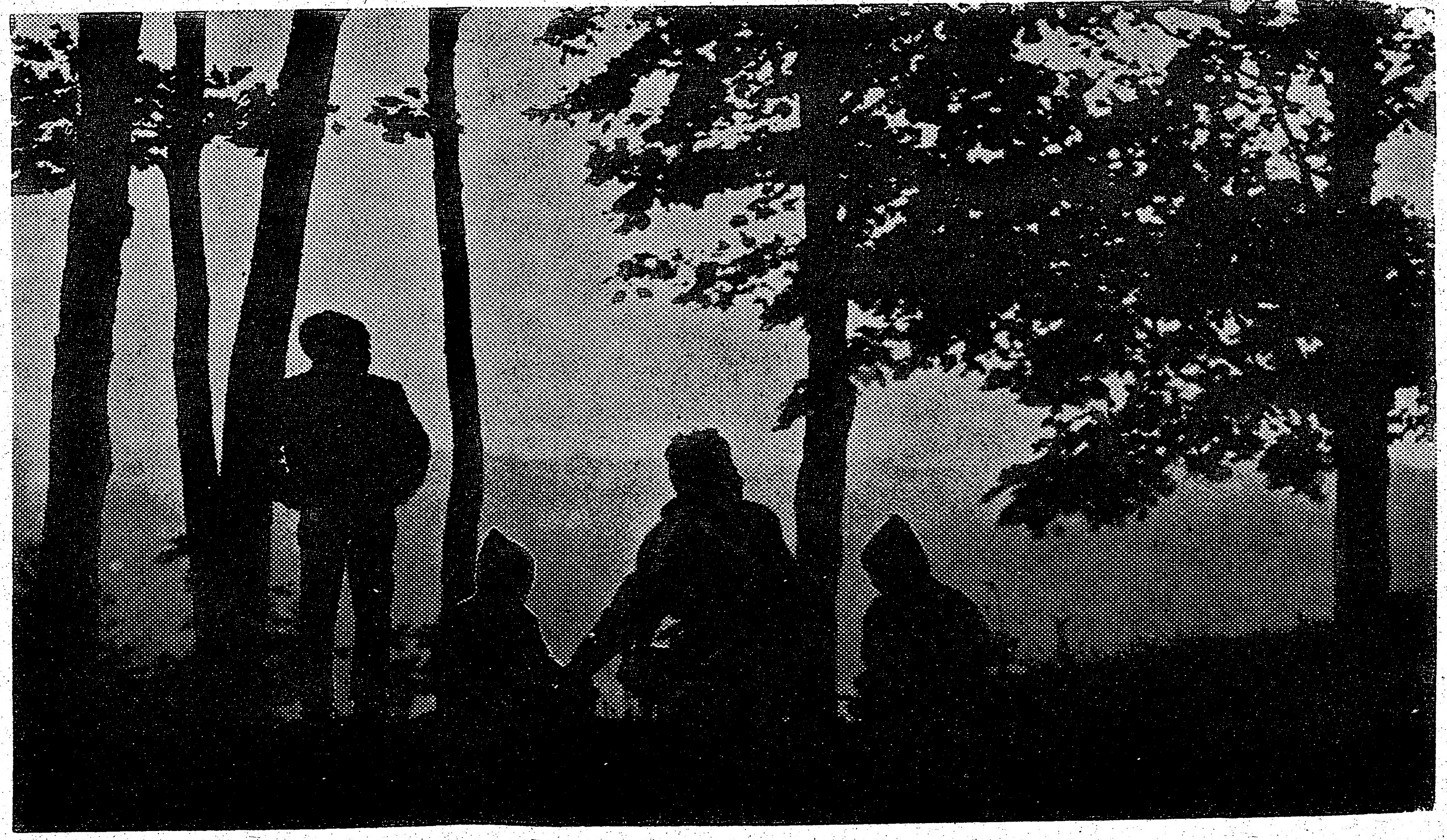

KATRU GADU VAIRĀK NEKĀ 60.000 VĪRU UN SIEVU NO VISĀM PASAULES MALĀM KĻŪST KANADAS PAVALSTNIEKI.

VARBŪT JŪS ESAT DZĪVOJUŠI KANADĀ VAIRĀKUS GADUS UN DOMĀJAT IEGŪT ŠĪS ZEMES PAVALSTNIECĪBU? JA JŪS ESAT KVALIFICĒTI, KANADA JŪS LAIPNI GAIDA.

JA JŪS VĒL NEZINĀT, VAI JŪS JAU VARAT IEGŪT KANADAS PAVALSTNIECĪBU, APMEKLĒJIET JUMS TUVĀKO CITIZENSHIP COURT. TUR JŪS DRAUDZĪGI SAGAIDĪS, JŪSU JAUTĀJUMUS ATBILDĒS UN PALĪDZĒS IZPILDĪT VAJADZĪGOS DOKUMENTUS.

jušā gadā Minsteras latviešu ģimnazijas atbalstam Vācijā nosūtījis 389 angļu mārciņas. Notikušas 8 valdes sēdes, DVF atbalstījis Latviešu informācijas centra ziņu biļetena angļu valodā izdevumu, radio raidījumus uz okupēto Latviju un DV CV referentes E. Rodzes-Ķīseles līdzdalību pretkomūnistiskā līgas konferencē.

Par sekmīgāko darbību 1971. gadā DVF majora A. Alksnīša ceļojošo kausu saņēma DVF Līdsas nodaļa. Šāgada 21. decembrī DVF Anglijā apritēs 25 darbības gadi. To atzīmēšanai DVF valde iecerējusi izdot rakstu krājumu. At cerēs sarīkojums būs kopā ar 11. DV dienām 9. un 10. septembrī Bedfordā.

DVF iekšējās informācijas daļas darbības pārskatu sniedza daļas vadītāja A. Liepiņa, kuŗa piedalījusies DV Rietumvācijas valdes rīkotajā politiskajā seminārā Sārbrikenā. Viņa darbojas arī biļetena angļu valodā sagatavošanā.

Par nākošo informācijas darbinieku sanāksmi 29. un 30. aprīlī DVF Notinghamas nodaļas kluba telpās ziņoja DVF ārējās informācijas daļas vadītājs I. Pālītis, bet Kultūras daļas vadītājs A. Freimanis ziņoja par veikumiem kultūras laukā. DVF nodaļās un kopās notikuši 48 koncerti, 10 teātŗa izrādes, 54 akti, 32 priekšlasījumi un 200 dažādi citi sarīkojumi. Darbojušās 10 skolas, 4 koŗi, 5 drāmatiskās kopas, 3 grāmatu klubi, 19 bibliotēkas un citas sekcijas.

DVF Jaunatnes daļas vadītājs L.Ceriņš savā ziņojumā atzīmēja, ka liela daļa jauniešu, kas pārsnieguši 18 gadu vecumu, jau iestājušies DVF nodaļās. Pie 7 nodaļām darbojas 9 tautu deju kopas ar 160 dejotājiem.

DVF vanadžu daļas vadītāja M. Ķeņģe atzīmēja, ka darbojas 19 vanadžu kopas, bet 3 vietās vanadžu pārstāves arī nodaļu valdēs.

Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja S. Lindiņš, atzīstot DVF valdes darbību par ļoti sekmīgu.

DVF valdes vēlēšanās bija uzstādīti 12 kandidāti. Aizklāti balsojot, DVF valdē ievēlēti: J. Frišvalds, R. Purēniņš, G. Rītiņš, I. Pālītis, A. Liepiņa, M. Ķeņģe, A. Freimanis, L. Ceriņš un G. Tamsons. Par kandidātu DV priekšnieka amatam uzstādīja J. Frišvaldu, kuŗu ievēlēja arī par DVF valdes priekšsēdi. Revīzijas komisijā ievēlēja S. Lindiņu, A. Kurzemnieku, E. Koškinu J. Tauriņu un J. Lideku.

KATRU GADU VAIRĀK NEKĀ 60.000 VĪRU UN SIEVU NO VISĀM PASAULES MALĀM KĻŪST KANADAS PAVALSTNIEKI.

VARBŪT JŪS ESAT DZĪVOJUŠI KANADĀ VAIRĀKUS GADUS UN DOMĀJAT IEGŪT ŠĪS ZEMES PAVALSTNIECĪBU? JA JŪS ESAT KVALIFICĒTI, KANADA JŪS LAIPNI GAIDA.

JA JŪS VĒL NEZINĀT, VAI JŪS JAU VARAT IEGŪT KANADAS PAVALSTNIECĪBU, APMEKLĒJIET JUMS TUVĀKO CITIZENSHIP COURT. TUR JŪS DRAUDZĪGI SAGAIDĪS, JŪSU JAUTĀJUMUS ATBILDĒS UN PALĪDZĒS IZPILDĪT VAJADZĪGOS DOKUMENTUS.

JA JŪS NEVARAT APMEKLĒT VIENU NO ŠĪM IESTĀDĒM PERSONĪGI, RAKSTIET UZ TUVĀKO, UN JŪS SAŅEMSIT VISU VAJADZĪGO IZZIŅU.

Canadian Citizenship Offices

55 St. Clair Avenue East, TORONTO, ONT.

150 Main Street West, HAMILTON 10, ONT.
70 King Street North, WATERLOO, ONT.

360 St. Paul Street East, ST. CATHARINES, ONT

Federal Building, Room 304, 19 Lisgar Street South, SUDBURY, ONT.

Dominion Public Building, 5th Floor, 457 Richmond Street, LONDON, ONT.

Federal Building, 5th Floor, 185 Ouellette Avenue, WINDSOR, ONT.

Federal Building, 1st Floor, 269 Main Street, WINNIPEG, MAN.

150 Kent Street, 9th Floor, OTTAWA, ONT.

Canadian Imperial Bank of Commerce Bldg., 10th Floor,
1867 Hamilton Ave., REGINA, SASK.

Sir Alexander MacKenzie Bldg., 9828 — 104th Avenue, EDMONTON, ALTA.

Oil Exchange Building, Suite 300, 309 — 7th Avenue S. W.,
CALGARY, ALTA.

1075 Georgia St. West, VANCOUVER, B. C.

Customs House, 816 Government Street, VICTORIA, B. C.

Centennial Building, 6th Floor, Corner Sackville & Granville Sts.,
HALIFAX, N. S.

McLean - Spear Building, 77 Vaughan Harvey Blvd. P. O. Box 828,
MONCTON, N. B.

Commerce House, 1080 Beaver Hall Hill, Room 2100, MONTREAL, QUE.

Jūs varat rakstīt arī uz: Citizenship Registration Branch, National Building, 130 Slater St. OTTAWA 4, ONTARIO

Government of Canada
Gouvernement du Canada

RUNO ATBILD

Šai nodaļai domātie jautājumi iesūtāmi laikraksta redakcijai ar atzīmi „Runo atbild". Visi iesūtītie jautājumi tiks atbildēti.

MŪSU MĪĻĀ VALODIŅA

Valoda ir viena no tautas identitātes pazīmēm. Izejot no šāda secinājuma, mēs, latvieši, vismaz kāda trimdas daļa, savu identitāti esam jau zaudējuši. Protams, šāds konstatējums mūsu organizācijās un sabiedrībā radīs izbrīnu un droši vien arī sašutumu. Mēs taču pulcējamies sanāksmēs, sarīkojumos, svinīgos aktos un daudzos citos līdzīgos nacionāli sabiedriskos un kultūras dzīves pasākumos, kur visur skan latviešu valoda. Mēs izdodam arī prāvus līdzekļus latviešu skolu uzturēšanai, mācības līdzekļu sagatavošanai, dažādiem jaunatnes kursiem un nometnēm. Šogad ar mūsu centrālo organizāciju gādību izsludināts pat Latviešu valodas gads, tātad visam vajadzētu būt labā kārtībā. Tomēr ikdienas dzīve un notikumi to neliecina.

Tā nesen kādā sanāksmē, kur pulcējās mūsu sabiedriskās dzīves veidotāji nacionāli svarīgu jautājumu izlemšanai, vairāki runātāji savu domu un ierosinājumu izteikšanai lietoja arī angļu vārdus, gan iepriekš it kā asprātīgi aizbildinādamies ar „kā senie latvieši teica". To veikli uztvēra jaunatnes darbinieks Valdis Liepiņš un klātesošiem jautāja, kāda gan nozīme izsludinātam Latviešu valodas gadam un ko gan varam sagaidīt no jaunatnes, ja paši savu valodu kropļojam sanāksmēs un ģimenēs, aizbildinādamies ar tāda veida „humoru"?

Šis ir viens no nedaudziem gadījumiem, tomēr ļoti rakstursīgs, lai vērstu sabiedrības uzmanību tām briesmām, kas, neapzināti vai apzināti, pašu radītas, veicina mūsu valodas un tautas identitātes vājināšanu. Tādēļ šeit vietā ir atgādināt nesen Latviešu nacionālās apvienības Kanadā padomes sesijā pieņemto rezolūciju, kas aicina visus latviešus savās ģimenēs un sabiedrībā konsekventi lietot pareizu latviešu valodu.

NAUDAS MAKS UN „ŽAUNAS"

Vēl kāds cits jaunatnes darbinieks, Bruno Rubess, jau pieminētajā LNAK padomes sesijā ar tādu dedzību aizstāvēja Latviešu fonda ideju un mērķus, ka ne tikai vairākkārt ar dūres sitieniem uz galda pārsteidza klātesošos, bet iekaisis izsaucās: „Mums nevajaga tādus, kas vārsta žaunas, bet mums vajaga tādus, kas vārsta naudas makus."

Kaut gan nevaru pievienoties salīdzinājumam un veidam, kādā tas izteikts, tomēr jāatzīst, ka doma, kas radīja šādu aizrautīgu dedzību, ir ļoti atbilstoša zināmas sabiedrības daļas raksturošanai. Tāpat ar zināmu atzinību jāpemin dedzība zināmas idejas un mērķu aizstāvēšanai, kaut arī tādās reizēs bieži vien aizmirstas piemērotākie līdzekļi un labais tonis. Turklāt padomes sesijā neviens nopietni neapšaudīja un nekritizēja Latviešu fonda ideju vai mērķus, bet daži runātāji gan izteica citādas domas, jo tik tiešām 1000 dol. aizdevums vai 10 dol. rēgulāras mēneša maksas ne visiem latviešiem ir pa spēkam, pat tādiem, kuŗiem citādi „naudas maki vārstās biežāk nekā žaunas."

Ar katru aizvadītu trimdas gadu mūsu sabiedriski nacionālais, politiskais un kultūras darbs kļūst aizvien grūtāks un sarežģītāks, prasot arī prāvākus līdzekļus. Tos varam iegūt vienīgi no atsaucīgiem „maku vārstītājiem" un rosīgiem darba darītājiem. Ļoti līdzīgu domu nule aizvadītā Kanadas DV nodaļu delegātu sapulcē izteica arī Kanadas DV zemes valdes priekšsēdis E. Krūka, uzsvērdams, ka pašreiz dzīvojam tik izšķirīgā laikmetā, ka sabiedriskā darbā „penzijas gadi" nav ieteicami, aicinot visus turpmāk sabiedriskā darbā strādāt vēl vairāk un vēl vairāk arī „iemest kopējā katlā".

Okupētajā Latvijā naudas maki vārstās daudz vieglāk, tāpat arī kopējais partijas katls pildās ātrāk, jo to bez aicinājuma nosaka režīma vara, bet lai „žaunas" netiktu vārstītas, gādā čeka.

Runo

Pa ciema ceļu

LPB TORONTO KOPA GATAVO ATKAL JAUTRO PĒCPUSDIENU

Pa ciema ceļu — tā savu aprakstu par Latviešu preses biedrības Kanadas kopas pagājušā gada jautro literāro pēcpusdienu aprīlī bija nosaukusi Emma Znotiņa- Kalniņa. Lasītājam pirmajā brīdī varēja likties: Latviešu nams Koledžas ielā — kur tur tas ciems, kur ceļš? Vēlāk tā vairs nelikās. Uz Latviešu namu Toronto ved visi ceļi, ne tikai no tuvienes, bet arī no tālākām vietām. Un namam trīs stāvi. Visos pulcējas cilvēki, kaut katrā ar mazliet atšķirīgu nolūku. Katrs tā vairākreiz nedēļā tikpat kā atsevišķs ciems.

Atkal klāt aprīlis. Atkal namā Koledžas ielā — šogad 9. aprīlī pl. 5 pēc pusd. — LPB Kanadas kopa rīko literāru pēcpusdienu. Un atkal tā būs jautra literāra pēcpusdiena. Bet šogad tā solās būt jautrāka, kuplāka, ar lielāku dalībnieku skaitu. Pa ciema ceļu soļos ne tikai rakstītāji: dzejnieki, humoristi, feļetonisti... Pa to soļos arī drāmatiķi, aktieŗi, dziedātāji... Soļos, kamēr visi sakāps Latviešu nama trešā stāva skatuvē.

Programmas dalībnieku vārdus minēt vēl par agru. Tos uzzinās tikai šī sarīkojuma apmeklētāji. Vienīgais, ko var pateikt: būs jauni un veci. Būs arī jaunāki sirmgalvji un pavecāki jaunieši. Paredzami arī daži pārsteigumi. Piemēram, ka dažs rakstītāju profesijas pārstāvis, varbūt, tēlos, bet tēlotāju profesijas pārstāvis — lasīs paša sacerēto un uzrakstīto. Tā sakot — uzstāsies mainītās lomās. Protams, tie būs izņēmumi. Pārskološanās vairs nav modē.

9. aprīļa pēcpusdienā pa tagad jau iemīto ciema ceļu soļos daudzi: visi, kam mīļš latviešu valodā rakstītais un runātais vārds. Varbūt vēl jāpapildina: visi, kam mīļš latviešu valodas gadā latviešu valodā rakstītais un runātais vārds.

Snt.

Mūsu rosīgā un uzņēmīgā

Anita Lange dz. GRANTIŅA

dzim. 1943. gada 7. februārī,
mirusi 1972. gada 21. martā Otavā.

Sirsnībā un pateicībā viņu piemin:

Toronto Latviešu Biedrības valde,
Dāmu komiteja,
Sestdienas skolas audzinātāji un audzēkņi,
Diždancis,
Diždancītis,
Koklētāji.

Kam tu lūzi, ābelīte,
Vai nav koku lūzējiņu?
Kam tu miri, mūs' māsiņa,
Vai nav ļaužu mirējiņu?

Tautiete

Anita Lange - Grantiņa

mirusi 1972. g. 21. martā Otavā

Ai vējiņ, kam tu lauzi
Ziedu pilnu ābelīti,
Ai Dieviņ, kam tu ņēmi
Tik diženu zeltenīti.

Dziļās skumjās
studenšu korporācija AURORA

DV Edmontonas nodaļas vanags

Rūdolfs Vecsproģis

1908. g. 19. dec. — 1972. g. 13. martā
pievienojies aizsaulē aizgājušiem cīnītājiem.

Ir mūžīgs nomods tam,
Kas mājās nepārnāca
No kaujām kvēlajām.

DV Edmontonas nodaļas saime

---

8. latviešu strēlnieku pulka virsnieka vietnieks

Jānis Karnītis

dzimis 1895. gada 9. novembrī,
miris 1972. gada 21. martā

Veterānu - strēlnieku
biedrība Toronto

Staļina miera prēmija latvietim?

KO RAKSTA BRAMPTONAS DIENAS LAIKRAKSTS

Slikti gan, ka dzīvojam tik noslēgti un neznām, kas notiek pasaulē. Latvieši Kanadā būtu pelnījuši īpašu pārmetumu, jo nezināja, ka turpat viņu „galvaspilsētas" Toronto pievārtē mīt cilvēks, kas —kā to Bramptonas dienas laikraksts „The Daily Times" 17. marta (65.) numurā raksta – ir „Staļina miera prēmijas ieguvējs"! Ziņa ir šāda: „Bramptonas Rotari klubā 20. martā plkst. 12 dienā Thunderbird Hotel telpās runās Staļina miera prēmijas ieguvējs Eduards Alberings par saviem piedzīvojumiem Krievijā."

Priekšlasījums ir noticis, jo 21. marta numurā tas pats laikraksts pirmajā lappusē pašā augšā, ar 7 sleju virsrakstu un Alberinga attēlu, ziņo: „Skolēnu satiksmes sargs – Pad. savienības viesis." Alberings bijis Pad. savienībā pagājušā rudenī divus mēnešus, sekojot „Padomju kultūras komitejas ielūgumam". Laikraksts it kā citē Alberinga vārdus: „Šos divus mēnešus es pavadīju, apceļodams Krieviju un Latviju kā Pad. savienības valdības (!) viesis." Kā padomju valdības viesis, Bramptonas avīze raksta tālāk, Edijs baudījis nepārasta apmēra brīvību, un tā kā viņš tekoši runā latviski, poliski, krieviski un vāciski, viņš varējis atdarīt daudzas mutes un durvis, kas parastajam tūristam slēgtas." Viņš esot varējis „krustot Maskavu pēc patikas, viņš runājis ar cilvēkiem baznīcās, restorānos, mūzejos, vilcienos, veikalos un rindās pēc pārtikas."

Laikraksts tālāk raksta, ka Alberings esot dzimis 1907. g. Latvijā, bet uzaudzis Pēterburgā; revolūcijas laikā kā „bezpajumtnieks — pusaudzis ieguvis no bagātnieku mājām spuldzes, lai pirktu pārtiku". Bet tas vēl nav viss, jo: „Krievijas revolūcijas sākumā 13 gadu vecumā (?) iestājies sarkanarmijā (avīze saka — Red Gards) un — Ļeņins noglaudījis viņam galvu".

Tālākā atreferējumā teikts, ka pēc 25 gadu meklēšanas Alberings Rīgā atradis savu meitu Ilzi un cerot, ka viņa varēs ierasties Kanadā. Alberings pieminējis arī dažas „sīkas neērtības", kas jāpiedzīvo ceļotājam Pad. savienībā un iesaka tām nepiegriezt vērību, „jo krievi ir ļoti jūtīgi pret kritiku". Tā vietā labāk ir ar tiem tirgoties.

Rakstu var lasīt ar interesi, un tas modina arī interesantus jautājumus. Kas laikrakstam „The Daily Times" teica, ka Alberings ir Staļina miera prēmijas ieguvējs? Atbildi gan viegli iedomāties, bet tūlīt tālāks jautājums — kas redaktorus pamudinājis šādai „preses pīlei noticēt? Tāpat — vai šis nav pirmais gadījums, kad latvietis brīvajā pasaulē lielās (ja minētajam laikrakstam var ticēt), ka viņš ceļojis kā Pad. savienības valdības viesis? Un kur tad vēl paša Ļeņina plauksta uz trīspadsmitgadīgā „sarkanarmieša" galvas... Kas par piedzīvojumiem, kas par vēsturiskiem sakariem! V. U.

„Vēlēšanas" Polijā

Polijā 20. martā vēlēja jaunu parlamentu, lai atbalstītu komūnistu partijas vadītāja Edvarda Gīreka saimnieciskās reformas. Kaut gan vēlēšanās oficiāli esot piedalījušies 97,9% balstiesīgu vēlētāju, daudzi izrādījuši neapmierinātību par valdības lēno saimniecisko un sociālo reformu gaitu un par vienas partijas — nacionālās vienības frontes vēlēšanu sarakstu. Nacionālo fronti pārvalda komūnisti (255 deputāti), un tajā iekļauta arī zemnieku partija (117 deputāti), demokrati (39) un romas katoļi (49). No 460 sēdekļu saeimas izslēgti agrākā komūnistu varasvīra Vladislava Gomulkas atbalstītāji, ko atcēla no varas pēc 1970. gada decembra strādnieku nemieriem Baltijas jūras ostas pilsētās Polijā. Gīreks vēlētājiem apsolījis, ka izdarīs administrātīvas pārmaiņas, lai stiprinātu valsti. Pēc 1970. gada strādnieku nemieriem pazemināja pārtikas cenas un paaugstināja algas, bet valstī ir vēl citas saimnieciskas problēmas, ieskaitot bezdarbu.

SPORTS

„HAPPY HILLS" MAINA ĪPAŠNIEKU

Šinīs dienās notika īpašnieku maiņa latviešu uzņēmumam — slēpētavai „Happy Hills", kur daudzus gadus mūsu jaunatne pulcējas ziemas sportam un sanāksmēm. Jaunais īpašnieks ir vācu izcelsmes un paredzējis slēpētavu izbūvēt par modernu ziemas un vasaras sporta un atpūtas vietu. „Happy Hills" īpašumu 1956. gadā iepirka transporta uzņēmuma īpašnieks S. Vasarājs, vēlāk par līdzīpašniekiem pieņemdams A. Taškānu un A. Ešentālu, bet pēdējā laikā to ieguva Nikolajs Feodorovs, kas sakarā ar dzīves vietas maiņu to pārdeva. Pārdošanas darījumu kārtoja I. Jankovska nekustamu īpašumu birojs.

DRAUDZĪBAS KAUSU SAŅEM SV. KATRĪNU KLUBS

Sv. Katrīnu makšķernieku kluba rīkotās trīs klubu sacensībās žibulēšanā uz Simko ezera piedalījās no Sv. Katrīnu kluba 15, Hamiltonas 9 un Toronto 25 dalībnieki. Sacensības vadīja R. Trunts un P. Odiņš. Trīs klubu Draudzības kausu šoreiz izcīnīja Sv. Katrīnu klubs, otrā vietā atstājot Toronto, bet trešā Hamiltonas klubu. Individuālās sacensībās uzvarēja P. Odiņš (Sv. Katrīnas), aiz viņa A. Smans un Fr. Noveiko, abi no Toronto kluba. Jauniešu grupā pirmais izvirzījās P. Zvirgzdgrauds no Toronto. Uzvarētājus apsveica **Sv. Katrīnu kluba priekšnieks** H. Freimanis. O. K.

Atzīmējot novusa 40. g. jubileju, 8. un 9. aprīlī Toronto risināsies Latvijas kausa izcīņa, piedaloties ASV un Kanadas spēlētājiem. Uzņēmumā — ar Filadelfijas novusa kopas „Viesturs" dāvāto Latvijas kausu, no kreisās: A. Grīnbergs (Toronto), Filadelfijas „Viesturs" priekšnieks E. Brūveris un pirmais Latvijas meistars (1932. g.) A. Ramiņš (Filadelfija), kas piedalīsies šī kausa izcīņā.

Pirmā Latvijas kausa izcīņa Toronto

Kanadas un ASV latviešu sporta kalendārā 8. un 9. aprīlis solās būt ievērojamas dienas, jo Toronto DV namā vietējās novusa sekcijas sarīkojumā risināsies novusa sacensības pirmo Latvijas meistarsacīkšu 40 gadu atcerei.

Vēl interesantākas šīs sacensības dara apstāklis, ka dalībnieku vidū būs 2 sportisti, kas piedalījās pirmajās meistarsacīkstēs 1932. gadā, pie tam viens no šiem spēlētājiem — A. Ramiņš (Filadelfija) toreiz izcīnīja Latvijas meistarnosaukumu, kamēr otrs — torontietis Arnolds Grīnbergs savās garajās sporta gaitās lielāko piepildījumu atrada futbolā — gan kā aktīvs spēlētājs, gan organizēšanas darbā.

A. Ramiņš savu izcilo sniegumu laika tecējumā nav zaudējis, un tikko notikušās sacensībās Filadelfijā, kur viesojās arī torontieši, to pierādīja no jauna, sasniedzot lielāko viensitienu skaitu.

Filadelfijas sacensībās viensitienos tikai nedaudz iepakaļ sekoja A. Grīnbergs, gan kopvērtējumā nespējot iekļūt pirmajos.

Abu minēto jubilāru atkalredzēšanās Latvijas novusa 40 gadu atceres sacensībās būs intereses degpunktā, spraigas sacensības vēl solot uzaicinātajiem Filadelfijas, Ņujorkas, Čikagas, Kalamazū Bostonas, Sv. Katrīnu, Hamiltonas un Toronto spēlētājiem. No torontiešiem pēdējās sacensībās labākos panākumus — Kanadas 1972. g. meistarsacīkstēs — uzrādījuši M. Baumeisters, V. Teteris, H. Vaits un V. Lukovskis, bet Toronto meistarsacīkstēs — V. Teteris, A. Grīnbergs un E. Caune, kas, cerams, spēs spēcīgākajiem „amerikāņiem" sagādāt nopietnu pretestību.

Filadelfijas novusa kopas „Viesturs" vadība, būdama šo sacensību ierosinātāja, dāvinājusi ceļojošo balvu — Latvijas kausu sacīkšu uzvarētājam — lielākā punktu skaita ieguvējam, vērtējot vienspēles un dubultspēles. Lai šo skaisto un vērtīgo balvu iegūtu personīgā īpašumā, tā jāizcīna 3 reizes. Pēc tam filadelfieši izcīņai apsolījuši jaunu balvu.

Šo sacensību laikā uz 45 sportam kalpotiem gadiem atskatīsies torontietis Arnolds Grīnbergs, šinī sakarībā ziedojot personīgās balvas uzvarētājiem vienspēlē, kā arī uzvarētājiem dubultspēlē.

Filadelfieši, kas uz sacensībām ieradīsties kuplā skaitā, bez Latvijas kausa ziedojuši balvu arī uzvarētājam viensitienos. Līdzekļus šī sarīkojuma veicināšanai atvēlējuši arī DV Toronto.

Sacensību noteikumi paredz, ka Latvijas kausa izcīņa pārmaiņus rīkojama ASV un Kanadā. Sacensības vienspēlēs sāksies 8. aprīlī, plkst. 9.30 Toronto DV namā, bet dubultspēļu sākums 9. aprīlī, plkst. 9.30. Sestdienas vakarā plkst. 8 DV namā notiks novusa 40 gadu jubilejas balle, ko rīko DV novusa sekcijas rīcības komiteja (H. Jākabsons, A. Grīnbergs, Ž. Jākabsons un K. Gulbis). Izlozē laimestos — glezna, elektriskais skujamais aparāts un citas lietas. V. T.

Vecāku kundzi - vieninieci
meklē pie viegliem mājas darbiem
par brīvu istabu.
Zvanīt Tor. 767-0180

Kas varētu
slimai un vientuļai sievietei
iztīrīt istabu un virtuvīti
pret samaksu!
Lūdz zvanīt Toronto 531-6152

I. JANKOVSKIS
REALTOR
87 Roncesvalles Ave.
533-8553
717 Pape Ave.,
Suite 206
461-6364
Pakalpojumi pērkot un pārdodot nekustamus īpašumus. Obligāciju sagāde. Īpašumu novērtēšana.

Dr. Inge Vasovich
un
Dr. R. H. Kellar
pieņem jaunus pacientus
278 WEST 18TH ST. HAMILTON, ONT. 385-3204. Runas stundas arī vakaros pirmdienās un ceturtdienās no pl. 7—9 vakarā.

Montrealas, Hamiltonas un Niagaras vanadzes pie darba galda Kanadas vanadžu 20. salidojumā 18. martā Toronto.
Foto: J. Ligers

MŪSU MANTOJUMA . . .

(Pārnesums no 11. lp.)

JAUNATNE KOPĒJAM DARBAM

Par jaunatnes darbību referēja B. Šmita-Kalēja, aicinot stāties vecākās paaudzes vietā un turpināt iesākto darbu, kā arī izskaidrojot DV organizācijas mērķus. Tā ir lielākā latviešu organizācija brīvajā pasaulē, kas bez saviem nacionālpolītiskajiem mērķiem veic arī lielu palīdzības darbu. DV nodaļas aicinātas izraudzīt jaunatnes referentus vai jaunatnes vadītājus, kas nodaļā sadarbotos ar valdi un līdztekus pulcinātu jauniešus kopējam darbam. DV Kanadas valdes jaunatnes daļas vadītāja vada arī īpašu jaunatnes nozares komiteju, kuŗā pašreiz darbojas 8 locekļi, to vidū 4 jaunieši. Šī komiteja apvieno Kanadas DV jauniešus, organizē kopīgus sarīkojumus un sanāksmes, ieskaitot jauniešus no vairākām nodaļām un rūpējas par atsevišķu nodaļu jauniešu problēmām. Nodaļu jaunatnes referentiem cieši jāsadarbojas ar DV KV Jaunatnes daļas vadītāju, regulāri ziņojot par DV jaunatnes darbību nodaļās. Nodaļās, kuŗās mazāks jauniešu skaits un nav vēl iespējams izveidot atsevišķu jaunatnes nozari, vēlami jaunatnes referenti.

DV DIENAS MILVOKOS UN TORONTO

Pārrunās par turpmāko darbību jaunieši izteica vēlamību, lai DV un LSAK jaunatnes un sporta svētkos šogad izveidotu DV jauniešu volejbola komandas ar jauniešiem no vairākām DV nodaļām. Ilze Slempere, ASV DV dienu Milvokos rīcības komitejas locekle, informēja par šī lielā sarīkojuma norisi laikā no 1. — 3. septembrim. Rīcības komiteja it sevišķi domājusi par jaunatni, un tādēļ svētku pirmais sarīkojums būs veltīts jaunatnes vakaram ar Arņa Akseļa, Ojāra Zariņa, Pētera un Jāņa Pūteļa, Valtera Kalnītes un Ausekļa Pērkoņa piedalīšanos. Nobeigumā paredzēta jaunatnes balle, kuŗā spēlēs jauniešu orķestris Mēs trīs un viņa. Sestdien, 2. septembrī, notiks tautas dedju uzvedums ar 300 dejotājiem no Čikagas, Kalamazū, Detroitas, Grand Rapidiem, Indianapoles, Klīvlendas, Milvokiem un Toronto. Teātŗa izrādē, Aspazijas Sidraba šķidrauts, tēlotāju vidū būs apmēram puse jauniešu. Ilze Rūķe gādās par dekorācijām, bet Juris Valters veiks skatuves meistara pienākumus. 3. septembrī paredzēta Lielā junda, simfoniskā orķestŗa un kopkoŗa koncerts. Nobeigumā lielā svētku balle. Svētku laikā būs vairākas izstādes. Īpatnējākā no tām — jauniešu grāmatu ilustrāciju sacensību darbi.

Ilzes Slemperes raitais un informātīvais stāstījums pamudināja jauniešus domāt par svētku apmeklēšanu. Jauniešiem no Kanadas būs iespējams piedalīties kopējā autobusa braucienā no Toronto, ko izkārtos tautas deju kopa Daugaviņa.

DV dienas Toronto risināsies 1974. gada maijā, jo nākamvasar notiek vēl divi dziesmu svētki. Nolēma izplatīt aptaujas lapu jauniešiem, lai noskaidrotu jauniešu ieskatus par DV dienu programmas izvēli. Bija ierosinājums apzināt citu nodaļu jauniešus atsevišķiem savstarpējās tuvināšanās sarīkojumiem. Sanāksmes dalībnieki nolēma satikties 13. un 14. maijā Londonā, pirmajā dienā piedalīties DV Londonas nodaļas Maija ballē, bet nākošā — DV jaunatnes sanāksmē.

B. Šmita - Kalēja beigās vēl informēja par DV jaunatnes rakstu darbu sacensībām, bet A. Brumelis aicināja jauniešus piedalīties ar rakstiem Latvija Amerikā.

BŠK

Jaunatnes apgāds **CEĻINIEKS** piedāvā

ŽURNĀLUS:

JAUNĀ GAITA

žurnāls visu paaudžu latviešiem

Jaunā Gaita publicē Latvijā un ārpus Latvijas sarakstītu liriku, prozu; vēsturiskas apceres, apskatus un recenzijas. Jaunā Gaita ir ļoti nozīmīga latviešu kultūras daļa.

☐ 6 burtnīcas	$9.00

MAZPUTNIŅŠ

mēnešraksts latviešu zēniem un meitenēm visā pasaulē

Vai jūs maksātu $9.00 par dāvanu, kas neapnīk, nesalūzt un nepazūd? Protams! Šāda dāvana ir Mazputniņš. Tas turpina pienākt katru mēnesi, jauns un interesants. Mazputniņam raksta visi latviešu bērnu autori un to ilustrē profesionāli zīmētāji. Mazputniņš ir nozīmīgs izdevums bērnu - divvalodnieku audzināšanai; bet divu valodu zināšana, kā to rāda jaunākie pētījumi, paceļ bērna vispārējo inteliģenci. Tā ir dāvana visam mūžam.

☐ 12 burtnīcas (1 gada abonements)	$9.00

GRĀMATAS pieaugušiem:

☐ Olafs Stumbrs, Vāveres stunda, dzejoļi	$4.00
☐ Jānis Turbads, Ķēves dēls Kurbads	4.00

Latviešu klasiķu mazgrāmatiņu serija

☐ Aspazija, Sēklu trauks, lirikas izlase	1.75
☐ Jānis Jaunsudrabiņš, Saulē, lirikas izlase	1.75
☐ Kārlis Skalbe, Klusa gaisma, lirikas izlase	1.75

GRĀMATAS bērniem, bagātīgi un krāsaini ilustrētas:

☐ Mirdza Timma, Jēriņa piedzīvojumi	1.75
☐ Mirdza Timma, Miglas kamoliņš	3.25
☐ Īsās latviešu tautas pasakas, 1. burtnīca	1.00
☐ Īsās latviešu tautas pasakas, 2. burtnīca	1.00
☐ Rūķis un govs, īru tautas pasaka	1.75
☐ Lalita Muižniece, Cūka cilpo!	1.00
☐ Aina Švānberga, Burti, burti, kas tie burti?	3.00
☐ Lalita Muižniece, Latvija: zeme, ūdeņi, kalni*	2.00
☐ Lalita Muižniece, Latvija: daba, ļaudis, darbi*	2.00

*darba grāmatas ģeografijā

Lūdzu ievelciet krustiņu vēlamo izdevumu kastītēs. Ja vēlaties vairāk nekā vienu eksemplāru, pierakstiet kastītes priekšā attiecīgo skaitli.

Čeku vai naudas pārvedumu rakstiet Ceļiniekam, P.O. Box 144-A, Detroit, Michigan, 48232. Ja pasūtinājums ir zem $20.00, lūdzu pievienojiet 10% no kopējās summas pasta izdevumu segšanai.

Vārds, uzvārds: ....

Adrese: ....

....
Zip

No tā, ko lasīja, Kurbads visam drusku ticēja. Tas nebija labi, bet labāk par tādu paražu, ja lasa, dažai lietai nemaz neticēdams . . .

Latviešu nama akcionāru sapulce debatē par līdzekļu sagādi

Kaut aizvadītais akciju sab. Latviešu nams darbības gads bijis sekmīgs un devis 4.026 dol. peļņu, tomēr debates galvenokārt skāra jautājumu par līdzekļu sagādi. Lai izvairītos no nepatikšanām nama telpu izīrēšanā neatbildīgiem sarīkojumu rīkotājiem - sveštautiesiem, pašu latviešu organizācijām un tautiešiem vairāk jāpiedalās nama apsaimniekošanā resp. telpu īrēšanā. Tā tas izpaudās debatēs, kuras ierosināja nama valdes priekšsēdis E. Briedis un ilga vairāk kā stundu, sakarā ar nama telpu īrēšanu sveštautiešu organizācijām, kuras bieži neievēro nama un Kanadas likumu noteikto kārtību.

Nama gadskārtējā akcionāru sapulce 26. martā Latviešu namā pulcināja 1647 akciju pārstāvētājus, reprezentējot 27 akciju turētāju vienības no kopējā 1839 akciju skaita un 43 vienībām. Šādu ziņojumu sapulces ievadījumā sniedza nama revīzijas komisijas resp. mandātu komisijas priekšsēdis kapt. J. Šmits. Minētais skaits palika arī nemainīgs līdz sapulces noslēgumam. Pārstāvētas bija lielākās vienības—Skolu fonds (284 akcijas, Latviešu nama vienība (259), Toronto latviešu b-ba (182), Sv. Andreja draudze (161), DV Toronto nodaļa (130) u.c., bet nepārstāvētas lielākās vienības bija Mednieku un makšķernieku klubs (71 akcija), vīru koris Viesturs (34), Latviešu dziesmu svētku b-ba (14), korp. Fraternitas Rusticana (12), Rīgas skautu vienība (10) u.c.

Sapulci vadīja nama valdes priekšsēdis E. Briedis, protokolēja sekr. A. Šteinbachs. Pieņemot iepriekšējā gada sapulces protokolu, U. Maksiņš izteica neapmierinātību par protokolā it kā nepilnībā atzīmētiem skaitļiem sakarā ar 1970. gada izdarītiem nama pārbūves darbiem, tāpat vēlēšanos redzēt protokola pievienojumā revīzijas komisijas un dāmu komitejas ziņojumus.

Valdes priekšsēdis E. Briedis savā ziņojumā norādīja, ka pašreiz nama kasē ir $5.488, un kā 1971. g. saimniecības pārskats rāda, budžets izpildījies ar uzviju ($4.026). Galvenie ieņēmumi sastādās no telpu īrēm ($12.402), bet izdevumu galvenais postenis nekustamu īpašumu nodoklis ($6.504) un algas ($5.357). Nama 1971. g. bilance uz 31. decembri $242.119, bet 1970. g. $239.118. 1971. g. bilan- 1970. g. $239.118. 1971. g. bilances aktīvā galveno summu uzrāda nama vērtība $185.008, bet pasīvā izsniegtas akcijas $184.000. 1972. gada budžets paredz $3.800 atlikumu, kur galvenais postenis ir atkal telpu īres ($13.000), bet izdevumos nekustama īpašuma nodoklis ($7.000) un algās ($6.000).

Kā pasvītroja valdes priekšsēdis, valde apsvērusi steidzināt mašīnu novietošanas laukuma uzlabošanas darbus. Tuvākā laikā iecerēti lielās zāles krāsošanas darbi. Izdarīti pagaidu remonti nama jumtam, bet iespējama to turpināšana. Nama rīkotie sarīkojumi devuši labu atlikumu, kādēļ tie turpināmi (Jaungada sagaidīšanas, nama gadasvētku sarīkojums u.c.). Kādas neapzinīgas sveštautiešu organizācijas nelikumīgas rīcības dēļ nams š. g. 14. februārī zaudēja dzērienu atļauju, bet to atkal atguvis 8. martā. Īsais laika posms neradīja namam īpašus zaudējumus.

Visām 43 akciju turētājām vienībām tuvākā laikā paredz izsūtīt akciju skaita ziņojumu, bet pārpratuma gadījumā tās lūgtas steidzami informēt nama valdi.

Nepatikšanas bijušas ar sveštautiešu organizācijām izīrētām telpām, kurās īrētāji pārdevuši alkoholiskos dzērienus ārpus oficiālā laika. Izdarītā kalkulācija rāda, ka šo aprindu sveštautieši par telpu īri maksā apm. $3.400 gadā, kādēļ būtu apsveŗama iespēja šo summu aizstāt ar telpu izīrēšanu organizācijām, kas ievēro noteikumus. Namam nepieciešams pārkārtot ventilācijas sistēmu, jo pašreizējā iekārta neapmierina. Jaunas ventilācijas iekārtošana izmaksātu vismaz 15.000 — 20.000 dol. Nama valdes priekšsēdis veltīja pateicības vārdus aizejošiem valdes darbiniekiem, dāmu komitejai ar priekšnieci Elzu Galdiņu, revīzijas komisijai un visiem nama pasākumu sekmētājiem.

Dāmu komitejas ziņojumā E. Galdiņa informēja, ka noturētas 9 pārrunu un darba sanāksmes, sagatavojot loterijas un veicot citus darbus. Rīkota Pankūku balle, Raibais vakars, loterija, sekmēts nama gada sarīkojums un Jaungada balle. Gatavotas maltītes LNAK sesijas dalībniekiem un 18. novembra valstssvētku pieņemšanā, kā arī sekmēti citi sarīkojumi namā. Dāmu komitejas kasē pašreiz atrodas 3.791.- dol.

Revīzijas komisijas (J. Šmits, J. Grundmanis, J. Kalniņš) ziņojumu sniedza priekšsēdis J. Šmits. Revīzijas komisija sanākusi 5 darba sēdēs, konstatējot dokumentu saskaņotību un izteica pateicību valdei, dāmu komitejai un grāmatvedim K. Gālem par veikto darbu.

Jaunajā nama valdē ar aklamāciju (ar vismaz 153 akcijām) ievēlēja: A. Freimani, (Skolu fonds), A. Bērziņu (TL B), E. Koku (Sv. Andreja draudze) un E. Skujiņu (Latv. nama vienība). Neesot vairāk kandidātiem, vienbalsīgi ievēlēja nākamos 8 locekļus: E. Briedi (Tālavia), N. Pētersonu (TLB), H. Rozi (Skolu fonds), J. Skrastiņu (LNAK), A. Šteinbachu (Niagaras latv. nama fonds), A. Šternu (DV Toronto nod.), A. Tīcmani (Skolu fonds), A. Vuciņu (Katoļu vienība). Revīzijas komisijā, J. Šmitam atsakoties kandidēt, ievēlēja: J. Grundmani (Skolu fonds), J. Kalniņu (Tālavia), J. Rolavu (LNAK).

Valdē vairs nekandidēja līdzšinējie locekļi Br. Miska un P. Pulķis, bet no jauna tika ievēlēti N. Pētersons un E. Skujiņš.

Plašas debates vēl turpinājās par nama telpu izīrēšanu sveštautiešiem. Jo krasi pret to iestājās P. Plīsis, prasot pat nobalsošanu. Viņš arī ierosināja valdei sasaukt draudžu un organizāciju vadītāju sanāksmi, kas izraudzītu iniciātorus īpašai labvēļu kluba organizēšanai pie Latviešu nama. Tam būtu uzdevums rūpēties par līdzekļu sagādi, lai sagādātu 3.400 dol., kas līdz šim ieņemts par telpu īri no nevēlamiem īrētājiem. Tāpat viņš ieteica nama valdei organizēt **jaunu līdzekļu** vākšanas akciju, t.i., gādāt par jauniem **akcionāriem.** Līdzīgās domās bija arī V. Palma.

Par kafiju un maizītēm sapulces dalībniekiem bija rūpējusies dāmu komiteja.

O. K.

Mana mīļā Anita, mūsu svaine un vedekla

Anita Lange dz. Grantiņš

dzim. 1943. g. 7. februārī Secē,
aizmiga mūžīgā mierā 1972. g. 21. martā Ottawa.
Pārpelnota 1972. g. 25. martā Ottawa.

Dziļās sērās
vīrs, svaine ar ģimeni
un vīra vecāki

Mīlestība nekad nebeidzas.

Mūsu mīļā māmiņa

Zuzanna Pastars dz. Tuciks

dzimusi Strūžānu pag.

mirusi 1972. gada 21. martā Bērzgales pagastā.
Guldīta zemes klēpī 28. martā Bērzgales pagastā kapsētā,
Latvijā.

Dziļās sērās:
dēls Kanadā, bērni un mazbērni
Latvijā

Dusi saldi . . .

DV Edmontonas nodaļas biedrs

Rūdolfs Vecsproģis

miris 1972. gada 13. martā

Daugavas Vanagu Kanadā Bēŗu Fonds

CIETUMNIEKI PAĒD LABĀK NEKĀ PENSIONĀRI

DĪFENBEKERS KRITIZĒ PLĀNU NOVIETOT CIETUMNIEKUS PIE PENSIONĀRIEM

Laikrakstā „The Toronto Sun" 24. marta numurā bija lasāms Pītera Varda ziņojums no Otavas, kas drīzāk atgādināja aprīļa joku nekā nopietnību. Taču līdzīgu informāciju tajā pašā dienā sniedza arī lielā Toronto pēcpusdienas laikraksta „Daily Star" ziņotājs Alens Rodžers. — Kanadas agrākais ministru prezidents Džons Dīfenbekers kritizējis galvenā tieslietu kārtotāja J. P. Goijera plānu par cietumnieku izvietošanu pensionāru mājokļos, kas varot uztraukt vecos ļaudis līdz sirdslēkmei. Dīfenbekers nosaucis ideju par „vismuļķīgāko lietu", kādu jebkad dzirdējis. Pensionāri baidoties, ka viņus varētu piespiest uzņemt savā mājā noziedzniekus. Dīfenbekers teicis: „Iedomājieties cilvēka sajūtu, vienalga kādā vecumā, ja viņa mājā dzīvos slepkavas, lielceļu laupītāji, banku aplaupītāji un visāda veida krāpnieki un blēži."

Plāna ierosinātājs J.P. Goijers, atsaucoties uz Dīfenbekera kritiku, noliedza, ka būtu domāta kāda piespiedu cietumnieku novietošana pie vecajiem ļaudīm. Programma par pirmo 200 cietumnieku novietošanu vēl atrodoties „studiju stāvoklī" un dibinoties uz brīvprātības bazes. Viņš arī paskaidrojis, ka nebūs sagaidāms nekāds sods tiem, kas atteiksies plānā iesaistīties, bet nesacīja, vai pensionāriem samazinās papildus maksājumus, ko tagad vairums saņem, ja viņi uzņemtu pie sevis ieslodzītos pret zināmu atlīdzību. Valdība apsveŗot 10 dolaru dienā maksājumu par katru ieslodzīto tiem pensionāriem, kas piedaloties plānā „uz brīvprātīgas bazes". Goijera departaments drīzāk izlietotu naudu noziedznieku rehabilitēšanai ar „cilvēciskiem līdzekļiem" nekā izgāztu naudu par cementu jaunu cietumu celšanai. Viena cietumnieka uzturēšana valsts cietumos izmaksājot valstij 10.000 dol. gadā, bet ar 10 dol. maksājumu dienā cietumnieku varot uzturēt par sabiedrībai derīgu pilsoni ārpus cietuma par 3650 dol. gadā. Žurnālisti piezīmē, ka plāns satur „politisku dinamītu". Ja kāds cietumnieks izdarītu ļaunumu pensionāram, pie kā viņš dzīvotu, tad varētu izcelties „politiska vētra", liktenīga pašam Goijeram.

Jaundemokrats (NDP) Berijs Maters parlamentā norūpējies jautāja, vai cietumnieki, kuŗi būs novietoti pie pensionāriem, varēs dabūt pietiekamu ēdienu, kādu viņi saņem cietumā. Viņš iepazīstināja ar cietuma ēdienu karti, kuŗā minēti bēkons, olas, barības līdzekļi brokastīs, piens, tomātu sula, makaroni ar sieru, augļi, „stēks", dārzāji un kūka ar ābolu biezeni. Jaundemokrats Maters sacīja, ka būtu netaisni sagaidīt no ieslodzītā, lai viņš dzīvotu līdzīgi pensionāriem.

Goijers apstiprinājis reportieŗiem, ka viņa departaments jau gatavs iedzīvināt plānu Britu Kolumbijā, kur valsts cietumi esot pārpildīti.

Dr. Lilija Zariņa Skultāne

Stāsts par bailēm

(3. turpinājums)

Zem šiem desmit procentiem Markss atrastu cilvēkus, kuŗus viņš apzīmēja par kapitālisma atbalstītājiem. Šie ļaudis paši nav kapitālisti, bet katrā ziņā profitē no pašreizējās kārtības. Viņiem klājas labāk nekā pārējiem.

Un tālāk — zem viņiem, zem šiem nule minētajiem ļaudīm Markss atrastu visus pārējos — vairāk nekā 70 proc. iedzīvotāju. Viņi ir pilnīgi bez jebkādām tiesībām un ietekmes. Un viņus ar zināmu pamatu varam apzīmēt par nabadzībā iegrimušiem proletāriešiem, kuŗiem nekā nav un kas nekā nevar. Tiem jābūt apmierinātiem ar visu to, ko režīms dod. Viņiem nevar būt tādas arodbiedrības, kas aizstāvētu viņu tiesības, viņiem nav pat tādas instances, kur viņi varētu nākt klajā ar savām sūdzībām. Te mums tātad darīšana ar perfektu marksistiskā vārda nozīmē izmantošanas sabiedrību.

Ja marksisms pats ir sevī saturējis ideālistiskus vaibstus, tad Ļeņina pārveidotais marksisms, tā sauktais marksismsļeņinisms ir tur ienesis varas politiku. Un turklāt marksismsļeņinisms to darījis ļoti ciniskā veidā.

Šī totālitārā padomju sistēma, kas dibinās uz marksismaļeņinisma mācību, tātad nepastāv Pad. savienības iedzīvotāju labā. Tā pastāv to desmit procentu labā, kas no šīs sistēmas gūst totālus labumus. Pa daļai tā — padomju sistēma — pastāv jau pieminēto divdesmit procentu labā, kas uzstrādājušies, būdami vagari, uzraugi, kungu varas balstītāji. Pēdējo vidū ir daudz tādu, kuŗus padomju vara grib uzpirkt un ar materiāliem labumiem turēt savā pusē, jo nav iedomājama tāda vara, kas spētu bez viņiem iztikt. Tie ir zinātnieki, rakstnieki, mākslinieki, vispār intellektuāļi.

Valdošais slānis, protams, ir gatavs uz visu, lai pašreizējo stāvokli paturētu. Ļeņina un Staļina technisko un praktisko paņēmienu vietā ir stājušies daudz rafinētāki un, es gribētu uzsvērt, vēl necilvēcīgāki paņēmieni. Tas tā notiek par spīti tam, ka pašreizējie Maskavas varas turētāji ir it kā — vismaz oficiāli — no Staļina masu terrora metodēm distancējušies.

Taču, ja gribam brīnīties par marksistu metodēm, tad meklēsim rakstos par tām. Jau anarchists Ņečajevs pagājušā gadu simtenī sniedza labu pasaules grāvēju morāles, tā sauktās morāles raksturojumu. Ņečajevs cita vidū rakstīja:

„Revolūcionāram nav ne savu interešu, ne savu darīšanu, pat ne sava vārda. Viņš viss paklauts vienai vienīgai interesei, vienai domai, vienai kaislībai — revolūcijai. Revolūcionārs nīst un nicina sabiedrisko domu un tagadējo sabiedrības tikumību. Tikumīgs viņam ir viss tas, kas veicina revolūcijas triumfu. Netikumīgs, noziedzīgs ir viss tas, kas to kavē. Visas radniecības, draudzības, pateicības un pat goda jūtas jāapspiež. Tautu glābs tikai revolūcija, kas pašā saknē iznīcinās katru valsts varu un sagraus visas Krievijas kārtības un šķiru tradicijas".

No Ņečajeva daudz mācījies Ļeņins, kuŗa formulējums ir šāds:

„Mūsu morāle pilnīgi pakļauta proletāriāta šķiru cīņas interesēm."

Pirms mēs analizējam līdzekļus, kādus tagad lieto padomju režīms, runāsim par intelliģenci. Gan Marksa un Ļeņina, gan Staļina un Chruščova, gan Kosigina un Brežņeva uztverē nevar būt citādas intelliģences kā tikai šķiras — strādnieku šķiras garā orientētas intelliģences. Pilsonisko intelliģenci visi šie teorētiķi un praktiķi ir uzskatījuši par tādu, kas bīstama un tātad vienā vai citādā veidā likvidējama. — Kad 1917. gadā Krievijā boļševiki nonāca pie varas, tad viņu viens no galvenajiem mērķiem bija likvidēt pilsonisko intelliģenci. Tanī vietā viņi vēlējās radīt tā saukto „progresīvo", protams, komūnistisko intelliģenci. Mēs redzējām 1940. un 1944. gada okupācijas režīmā un tāpat tas bija 1917. gadā Krievijā: daudzkārt komūnistiem pašiem savu speciālistu pietrūka, un tāpēc viņi bija spiesti izlīdzēties ar pilsoniskajiem darbiniekiem. Taču tas pēdējos neglāba no viņu vēlākā likteņa!

Bet kāda bezgalīga vilšanās! Ar tā saucamo komūnistisko, revolūcionāro, progresīvo intelliģenci Maskavas varas vīriem radušās neiedomājamas grūtības. Par jaunajā iekārtā uzaugušajiem cilvēkiem bija taču domājams, ka viņiem būs pavisam cita uztvere un apziņa. Bija sagaidāms, ka marksisti, revolūcionāri, progresīvi mākslinieki, rakstnieki, kultūras darbinieki paši no sevis radīs mākslas darbus un kultūru — modernu, revolūcionāru, komūnistisku. Bet Maskavas varas turētājiem pašlaik vairāk nekā jebkad agrāk jāpārliecinās, ka arī šeit teorija un prakse gājusi dažādus ceļus. Arī šeit Maskava vairs netic pati sev. Jo — citādi taču neatskanētu mūžīgās pamācības, citādi nebūtu vajadzīgi nemitīgi rīkojumi un draudi, kā rakstniekiem jāraksta, kā gleznotājiem jāglezno u.t.t.

Visi būsim dzirdējuši slaveno un šo laikmetu raksturotāju Nobela prēmijas laureāta Solžeņicina saucienu un izaicinājumu Kremlī valdošajiem: Iztīriet putekļus no saviem pulksteņiem! — Iebaidīšanas un sastinguma laiks ir beidzies!" Aizvien plašāku atbalsi šis un tamlīdzīgi izaicinājumi rod visā padomijā un tās okupētajās zemēs, arī mūsu pašu Latvijā. Esam daudz lasījuši par aizvien plašāku tā sauktā pašapgāda — Samizdata izdevuma izplatīšanos, kur tiek nepārprotami pausta brīvības vīzija, kur runā par cilvēcisku sociālismu, par tādu valsts iekārtu, kur izslēgta apspiestība.

Dažādos vārdos saucas organizāciju grupas, kas šādus rakstus sacerējušas. Samizdats ar savu „Tekošo notikumu chroniku" starp citām publikācijām izceļas ar savu rēgulāritāti. — Mēs esam lasījuši par Pad. savienības demokratu kustības programmu, ko parakstījuši Krievijas, Ukrainas un Baltijas demokrati. Jo sevišķi liela uzmanība šai programmā pievērsta nacionālajam jautājumam un mēģināts rast atrisinājumu mazākumtautību problēmai Padomju savienībā. Esam dzirdējuši par tā saukto Ļeņingradas programmu, ko savukārt sacerējuši inženieris Aļeksējevs un paidagogs Sorins. Pastāv īpaša Iniciātoru grupa cilvēku tiesību aizstāvēšanai akadēmiķa un atomzinātnieka Sacharova vadībā.

Samizdata 18. nr. Chronikā ir pirmo reizi runa par latviešu pretestības organizāciju — Baltijas federāciju. Trīs tās locekļi ielikti cietumā — Gunārs Rode, Kārlis Skujenieks un Viktors Kalniņš. Bet viņu vietā nākuši citi. Tāpat pieminēta „Lietuvas brīvības kustība". Ir jau agrāk dzirdēts par Igaunijas techniskās intelliģences pārstāvjiem, kas arī bija nākuši klajā ar īpašu memorandu.

Visjaunākajā „Notikumu chronikā" uzzinām vairāk par Gunāru Rodi. Viņš ievietots cietumā pēc tiesas sprieduma par piederību naconālai pagrīdes organizācijai „Baltijas federācija". 1971. g. septembrī viņš smagi saslimis. Veselu nedēļu cietuma administrācija viņu turējusi bez medicīniskas palīdzības. Kad visi pārējie cietumnieki sākuši bada streiku pret pārvaldes rīcību, Rode ievietots cietuma slimnīcā. Konstatēta smaga zarnu sajaukšanās, kas bez operācijas parasti beidzas ar nāvi. Jau pēc nedēļas Rode pārvietots atpakaļ cietumā, kur saņēmis parasto barību, kaut dieta te būtu bijusi nepieciešama ilgāku laiku.

Lietuvietis Kudirka, kas mēģināja bēgt no krievu kuģa ASV tuvumā, atròdas Potmas soda nometnē „Dubrovlag" 3. novietnē. Viņa vienīgā vaina, ka vēlējies brīvību. „Sabiedriski darbinieki" no Lietuvas ieradušies ciemā pie viņa. Tie mēģinājuši Kudirku pierunāt, lai viņš nožēlo grēkus un atzīst sevi par vainīgu. Pretējā gadījumā Lietuvas presē parādīšoties raksti, ka viņš ir nemorāla persona . . .

(Turpinājums sekos)

Guna Ikona

LIELDIENU DZIESMA

Augšāmcēlies!
Celies,
celies dabas
šūpolēs
P L
U E
Š J
G U
U P
A

Ikdiena piebirst
raibām lieldienolām,
pūš rietumvējš.
Viesuļvētrā vēsture
sit knipjus,
brūk
milzīgā mālkāju celtne.

Dārdēdamas
valstis apveļas
no kreisiem
uz labiem sāniem.

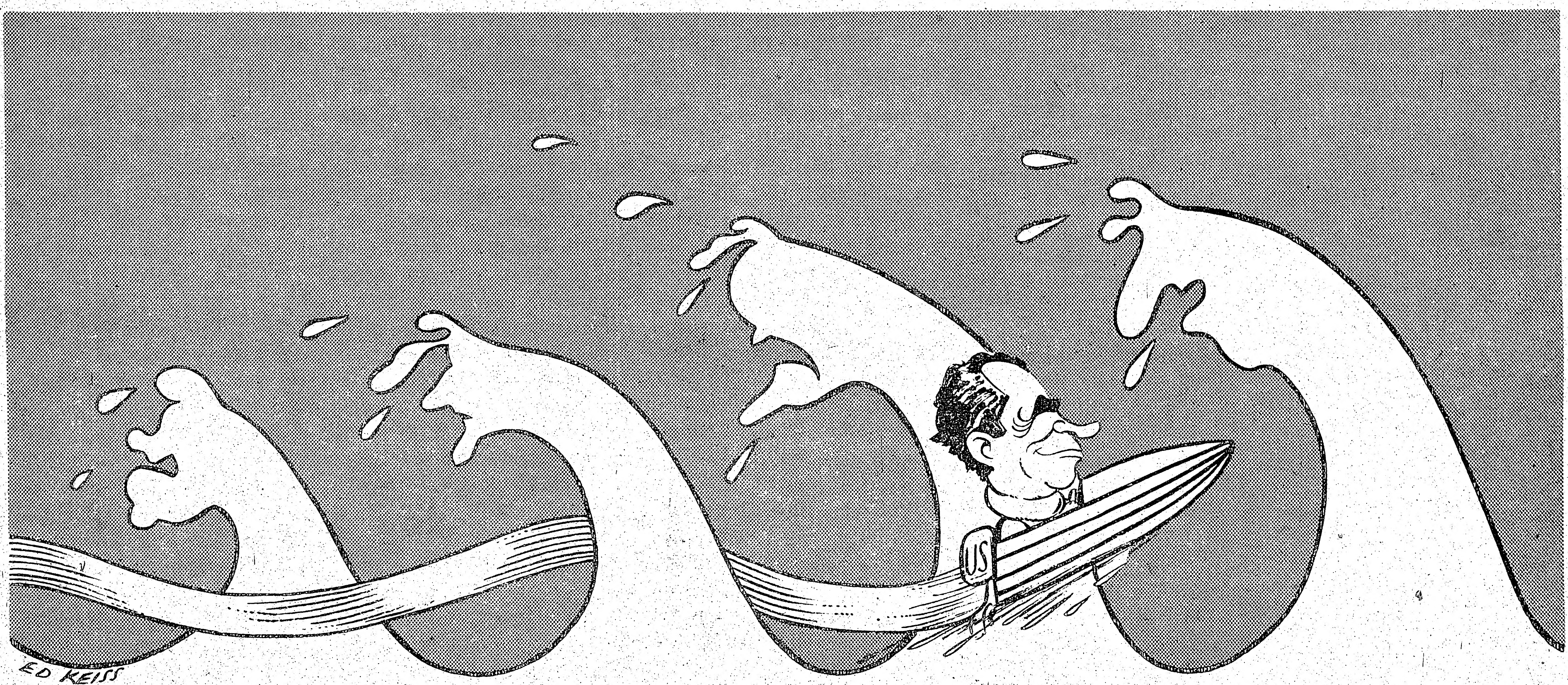

ASV prezidenta kandidātu priekšvēlēšanās atsevišķās pavalstīs prezidents Niksons pret 10 demokratu kandidātiem atrodas vadošā vietā.

KANADAS VANADŽU 20. SALIDOJUMA DALĪBNIECES UN VIEŠŅAS
Otrā rindā no kreisās: M. Ādama, S. Treilona, N. Krēsliņa, A. Štrausa, A. Tīdemane, M.Jonāne, T. Gailīte, N. Pulciņa, A. Magone un R. Zamlovska.
Foto: J. Liģers

Kanadas vanadžu salidojums

DV organizācijas 25 gadu pastāvēšanas laikā Kanadas vanadzes jau sasaukušas 20 salidojumos, kas liecina, ka vanadžu darba rosme pieaug. Savā 20. salidojumā vanadzes pulcējās 18. martā Toronto pēc piedalīšanās Kanadas DV delegātu sapulces atklāšanā, kopējā dievkalpojumā un 2. globālo dienu filmas izrādē.

Dalībnieču daudzums šai salidojumā sasniedza rekordskaitli — 72, no kurām 35 bija delegātes, reprezentējot 14 vanadžu kopas. Piedalījās arī ASV vanadžu priekšniece Anna Tīdemane ar vairākām turienes kopu priekšniecēm un vanadzēm, kā arī 15 jaunietes — jaunvanadzes, kuru vidū bija arī Milvoku DV dienu rīcības komitejas locekle, jauniešu pārstāve Ildze Slempere.

Sarīkojumu ievadīja tālākās vanadžu kopas Kanadā priekšniece Ausma Krūmiņa no Suzenmarijas un jautāja, kā pastāvēt pārdzīvojumos un kā pārvarēt grūtības, atbildi rodot grieķu sakāmvārdā: „Ja tev sirdī būtu tūkstoš vārtu, vispirms ielaid iekšā prieku!" Latviešu prieka avots ir dziesma. Mūsu rindās parādās jaunieši, jo latviskais kopā sauc. Ausma Krūmiņa atklāja salidojumu vārdiem: „Dievs, dod mums visām spēku strādāt un nepagurt, lai latviešu tauta nepazustu!"

Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne pateicībā pieminēja pirmā vanadžu darba rosinātājas: Kanadas pirmās vanadžu kopas priekšnieci Toniju Krūku, pirmo Kanadas vanadžu referenti Mirdzu Gruzīti un pirmo ievēlēto Kanadas vanadžu priekšnieci Ilgu Breikšu. ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane dāvināja Brīvības pieminekļa atveidu 20. salidojuma atcerei. Sveicienus vēl nodeva Ročestras vanadžu priekšniece N. Krēsliņa un Bufalo — A. Štrausa, kā arī jaunievēlētā Toronto vanadžu priekšniece Ausma Magone un iepriekšējā priekšniece Rasma Zamlovska. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši DV priekšniks V. Hazners un vanadžu priekšniece M. Ķeņģe, Austrālijas vanadžu p-ce M. Bagun - Bērziņa, Vācijas — Tamara Gūtmane un vanadžu kopu priekšnieces, kuras nevarēja piedalīties salidojumā.

Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne ar piemiņas veltēm sumināja Toronto un Hamiltonas kopu iepriekšējās priekšnieces Rasmu Zamlovsku un Noru Pulciņu, kuras vadījušas savas kopas nepārtraukti desmit gadu.

Salidojuma darba sēdi vadīja Astrīda Robežgruntniece, protokolēja Tamāra Gailīte (abas no Hamiltonas). Sēdes ievadījumā DV KV jaunatnes nozares vadītāja Baiba Šmita - Kalēja deva galvenās vadlīnijas jaunās maiņas iesaistīšanai DV organizācijā. No Kanadas vanadžu darbības pārskata bija redzams, ka DV organizācijā iesaistījušās jau 33 jaunietes — jaunās vanadzes.

ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane īsumā raksturoja turienes vanadžu darbību, minot, ka aizvadītā gadā ASV bijušas 900 vanadzes un četrās DV apvienībās darbojas jaunvanagu kopas. Vairākās kopās turpmākās darbības plānošanai notiek arī vanadžu apspriedes, neierobežojoties vienīgi ar valdes sēdēm.

Pakavējoties pie visu zemju vanadžu pārstāvju sēdē 2. DV globālo dienu laikā pieņemtajām vanadžu darbības rezolūcijām, T. Gailīte kopsavilkumā norādīja, ka minētās rezolūcijas aptver kopu pašdarbības sekmēšanu, sadarbību ar citām kopām, kopu darbības paplašināšanu, rīkojot patstāvīgus sarīkojumus, izveidojot interešu puduŗus, kā arī vanadžu darbības novirzienus: aprūpes darbu, jaunatnes audzināšanu un Latvijas vārda daudzināšanu svešumā. Izsekojot vanadžu darbības pārskatiem, bija konstatējams, ka Kanadas vanadzes šīs rezolūcijas iedzīvinājušas 75% apmērā un ka kopu darbība visumā bijusi vispusīga un rosīga.

Šāgada beigās pārvēlama globālā vanadžu priekšniece. Par kandidāti šim amatam nominēja līdzšinējo Mariju Ķeņķi.

Britu Kolumbijas vanadžu kopa bija ierosinājusi turpināt Kanadas vanadžu valdes „Biļetena" izdošanu vismaz reizi gadā, kā arī izkārtot pa reizei vanadžu salidojumus arī Kanadas vidienē, piem., Vinipegā. Gaŗākas pārrunas izraisīja „Biļetena" izdošanas jautājums, jo daļa salidojuma dalībnieču to uzskatīja par parellēlismu DV Mēnešrakstam un laikrakstam „Latvija Amerikā", bet, apsveŗot vanadžu sekmīgas darbības rezolūciju prasības un vairākuma domas, nolēma „Biļetena" izdošanu turpināt līdzšinējā kārtībā. Otrs ierosinājums neguva atsaucību.

Sapulce vienprātīgi pieņēma Kanadas vanadžu priekšnieces M. Jonānes ierosinājumus rīkot reizi gadā Kanadas vanadžu sarīkojumus ar jauno vanadžu piedalīšanos, sasaukt visu kopu priekšnieču sanāksmi vadības jautājumu un turpmākās darbības pārrunām, kā arī censties arī atsevišķām kopām iespēju robežās sagādāt skaņu lentes neredzīgo tautiešu iepriecināšanai. Tāpat zināšanai piņēma ierosinājumus par interešu puduŗu un jaunvanagu pulciņu organizēšanu. M. Jonāne aicināja kopas nopietni padomāt par laikraksta „Latvija Amerikā" abonentu vākšanas akcijas iedzīvināšanu vanadžu izkārtojumā un pateicās Sv. Katrīnu vanadžu kopai par 100 dolaru ziedojumu Kanadas vanadžu valdes darba sekmēšanai.

Bramptonas delegāte Marta Ādama interesējās par vanadžu nostāju veco ļaužu mītnes iekārtošanā. Šai jautājumā sapulces dalībnieces bija tādās pašās domās kā iepriekšējos salidojumos, ka veco ļaužu mītne vēlama, bet vanadžu iniciatīvā tas būtu materiāli neiespējami. Par to domājot LNAK sadarbībā ar draudzēm, bet vanadzēm šāds eventuāls pasākums būtu atbalstāms iespēju robežās.

Salidojuma izskaņā ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane ielūdza Kanadas vanadžu saimi uz ASV DV salidojumu 22. un 23. aprīlī Jaundžersijā, bet M. Jonāne atgādināja gatavoties uz 5. Rietumkrasta dziesmu svētkiem Vankuverā no 30. jūnija līdz 4. jūlijam, uz kurieni plānots kopīgs lidojums, pie kam šai laikā arī Britu Kolumbijas DV atzīmēs nodaļas 20. gada svētkus.

T. G.

TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI

Par DV Mēnešrakstu DV delegātu sapulcē Toronto pārskatu sniedza K. Bencons. Pie galda no kreisās: V. Cinis, V. Plūdons, K. Bencons, R. Norītis, O. Kļavenieks, J. Bērziņš, G. Brikmanis, E. Jēkabsons un J. Ronis. Foto: J. Liģers

Sporta apskats

ZIEMAS OLIMPIADAS NOBEIGUMS

Pusotras nedēļas dega olimpiskā liesma Saporā. Internacionālās olimpiskās komitejas priekšsēdis A. Brandedžs pasludināja olimpiadas slēgšanu, izskanēja olimpiskā himna un, olimpiskai liesmai izdziestot, sportisti atstāja stadionu, lai dotos mājup.

Ja visas olimpiadas dienas laiks bija jauks, tad pēc slēgšanas ceremonijas iestājās pēkšņs atkusnis, kas pārvērta bijušos slēpošanas ceļus nelietojamus un olimpiskā ciema ietves pārvērtās sniega putrā. Uz 12 stundām tika pārtraukta lidmašīnu satiksme, un tūkstošiem ceļotāju pavadīja nakti lidostā uz soliem.

Daudzas sporta slavenības aizbrauca bez cerētām medaļām, bet nepazīstami vārdi kļuva pēkšņi pazīstami.

Ledus hokejā nepatīkamu vilšanos piedzīvoja Zviedrijas hokeja vienība, kas pēc neizšķirtas spēles ar Pad. savienību cerēja iegūt pirmo vietu, it sevišķi tāpēc, ka gados jaunākā hokeja vienība — ASV izlase uzvarēja čechus ar 5:1. Šiem sapņiem parvilka svītru negaidīts zaudējums pret Somiju, kas vispār pēdējā laikā kļuvusi daudz labāka. Zviedrija bija vadībā vēl 8 minūtes pirms spēles beigām bet somiem laimējās uzvarēt ar 4:3. Šai neveiksmei sekoja otra, kad čechu vārtsarga fainomenālā spēle pret Zviedriju nedeva zviedriem iespēju iegūtiem pirmiem vārtiem pievienot vairāk vārtu, kaut izdevību bija daudz. Gluži otrādi, tikai 4 minūtes pirms beigām čechiem laimējās izlīdzināt un uzvarēt, reizē ar to atstājot zviedrus ceturtā vietā. Zviedrijas neveiksme bija Pad. savienības laime. Pad. savienībai atlika tikai gūt pret Čechoslovakiju neizšķirtu rezultātu, lai iegūtu zelta medaļu. Čechu vārtsargs pret Pad. savienību nebija labākā sniegumā un krievi guva uzvaru ar 5:2, kaut laikiem čechi neatlaidīgi apdraudēja pretinieka vārtus. Vietu sadalījums hokejā — pirmā vietā Pad. savienība, otrā ASV un trešā Čechoslovakija.

Pad. savienība ieguva 8 zelta, 5 sudraba un 3 bronzas medaļas; Austrumvācijas medaļu skaits bija — 4, 3, 7; Norvēģijas: 2, 5, 5; Šveices: 4, 3, 3; Holandes: 4, 3, 2; ASV: 3, 2, 3; Rietumvācijas 3, 1, 1; Itālijas: 2, 2, 1; Austrijas: 1, 2, 2; Somijas: 0, 4 1; Zviedrijas: 1, 1, 2; Japānas: 1, 1, 1; Čechoslovakijas: 1, 0, 2; Francijas: 0, 1, 2; Polijas: 1, 0, 0; Spānijas. 1, 0, 0; Kanadas: 0, 1, 0.

Ž. Zentiņš

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate
V. PALMA pārstāvis
377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

A. KRISTAPSONA
gaļas un gaļas
izstrādājumu veikals
1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St.Toronto 5,Ont. 924-1408
RŪPIGA UN SMALKJŪTIGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS
316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-3447

PAVASARA **LE 1-7353**
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

Kanadas lielākais un labākais speciāli
EIROPIEŠU DELIKATEŠU UN
GAĻAS VEIKALS
plaša izvēle, vislabākā kvalitāte par mērenām cenām.
tip-top MEATS
DELICATESSEN
Katru nedēļu kaut kas sevišķs
1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. / Don Valley Parkway
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS
(Queen Elizabeth un Highway 27)

A. Eglītis — TV RENTAL
17" — $ 8 mēnesī
21" — $ 9 mēnesī
23" — $10 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VALUDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

Estd 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave.
LE3-7954
YORK CHAPEL
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēŗu mājās

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem ● viesībām
● klāj viesību galdus ●
Tel. 922-2931

KATRA
LATVIEŠA
LAIKRAKSTS
Latvija Amerikā
LŪDZ LASĪTĀJUS
ATBALSTĪT
MŪSU
SLUDINĀTĀJUS

L. LUNSKY
OPTIĶIS
Atvērts no pl. 9.30—6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos.
470 College St., Toronto.
Tel. 921-3924

DAŽĀDU ZIEDU **MEDUS**
dabīgs nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen). Perupieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson Street, Toronto 17. Tālr. 534-0568

DĀVANAS KATRAM GADIJUMAM —
KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNICĀ —
Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto 174
(atvērta katru dienu no pl. 12 dienā līdz 8 vak., sestdienās no pl. 9 — 1 dienā, svinamās dienās slēgta).
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvaniet
921-7121

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Priecīgas Lieldienas!
Piedāvājam:
PONTIAC ● BUICK ● SKYLARK ●
LEMANS ● VENTURA II ● FIRENZA ● G.M.C. TRUCKS ●
● Arī lielā izvēlē lietotas mašīnas ●
HOGAN
PONTIAC BUICK CO., LTD.
348 DANFORTH AVE., TORONTO (416) 461-3561

RELIĢISKĀ DZĪVE

Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem?

Lūkas ev. 24.5

Lieldienas rītā, ļoti agri, vēl pirms saules lēkta dažas sievietes steidzās pie sava mirušā Meistara kapa. Viņas gāja klusēdamas un bažīdamās. Lielās piektdienas ēnas vēl sniedzās iekšā Lieldienu rītā. Kristus nomira pie krusta. Viņas bija liecinieces tam notikumam. Kristu guldīja kapā, arī to viņas bija redzējušas. Kapam aizvēla priekšā lielu, smagu akmeni, arī tas viņu uzmanībai nepagāja garām. Kristus bija paņēmis līdz kapā viņu cerību un ticību. Viņas vēl bija saglabājušas savās sirdīs drusciņas no savas lielās mīlestības uz Jēzu Kristu. Tādēļ viņas ar smaržīgām zālēm steidzās nakts tumsā uz sava Kunga kapa vietu, lai Viņam, kaut gan nedzīvam, parādītu savu sirds siltumu. Vienas bažas gāja tām līdzi: „Kas mums novels akmeni no kapa?"

Bet tepat jau sākums negaidītajam, neparedzētajam Lieldienu brīnumam. Akmens no kapa ieejas bija novelts. Pie vaļējā kapa viņas atrada tādu sirdsdrosmi, ka atvērtais kaps viņas nebiedēja, un viņas visas iegāja kapā. Tur Tas, kuru viņas meklēja, vairs nebija. Samulsušas, viņas viena pēc otras atstāja kapa alu, bet ārpusē tās sagaidīja „divi vīri spožās drānās". Viņas, saprotams, izbijās, tāpat kā mēs būtu izbijušies. Šie „svešinieki" sāka runāt, un viņu vārdi iesākās ar jautājumu: Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem? Viņa nav šeit, Viņš ir augšāmcēlies!"

Sievietēm tas bija brīnums. Mums tas būtu bijis brīnums. Bet Dievam brīnumu nav. Tas nebūtu Dievs, kas nevarētu pats savu Dēlu izvest ārā no cilvēku kapa! Nāvi pasaulē radīja ne Dievs, bet cilvēks ar savu nepaklausību Dievam. „Dievs nav mirušo, bet dzīvo Dievs", stāv rakstīts svētos rakstos.

Tagad pirmā doma šinī sakarībā lai ir šī: Dievs ir radījis universu, kurā nekas neiet zudumā. Dabā miršana ir pārveidošanās. Rudens salnās nodzeltējušas lapas krīt no kokiem, bet paliek par dzīvības uzturētājām jauniem un veciem stādiem. Cietas akmens klintis gadu tūkstošos sadrūp smilšu putekļos, kas rada tuksnešus. Sadedzināta malkas pagale vai ogles gabals nav zuduši, jo dūmi liecina, ka tur iestājusies pārveidošanās.

Ieskatīsimies sevī. Kādreiz mēs bijām bērni, fiziski mēs augām un izaugām par zēniem un meitenēm, tad par jaunekļiem un jaunavām, tad mēs iegājām brieduma gados, pēdīgi mēs novecojamies un viens pēc otra aizejam... Tā ir pārveidošanās, un tā ir neatvairāma.

Arī garīgi mēs veidojamies. Apustulis Pāvils ir atstājis zīmīgus vārdus par savu veidošanos: „Kad es biju bērns, es runāju kā bērns, un man bija bērna tieksmes un bērna prāts, bet kad izaugu par vīru, tad atmetu bērna dabu." Un viņš turpina: „Mēs tagad visu redzam miglaini". Arī mūsu skaidrākā dievatziņa šodien ir miglaina. Bet mēs veidojamies garīgi. Dievs ir gars, sacīja Jēzus, un tādēļ Dieva radītā universā garam pieder pirmā vieta. Un gars neiet un nevar iet zudumā.

Tagad — nemeklēsim dzīvo pie mirušiem. Garīgajā pasaulē Lieldienas nav nekas cits kā uzvara pār nāvi. Dievs, uzmodinādams Jēzu no miroņiem, uzskatāmā veidā parādīja cilvēkiem, kas grib redzēt un atzīt, kādā pasaulē mēs dzīvojam. Mēs nedzīvojam pasaulē, kurā valda iznīcība, bet tikai pārveidošana. Ja nāve nav iznīcinātāja, bet tikai pārveidotāja, tad mēs atrodamies pavisam zem citas likumības. Tad mēs dzīvi un dzīvību vairs nevērtējam no šīs pasaules un no šīs dzīves viedokļa, bet gan no mūžības viedokļa. Tā kā mēs, cilvēki, neesam vienas pasaules iemītnieki, vienas dzīves dzīvotāji, tad mums dzīvei jātuvojas no citas puses. „Kas tic man, tas nemirs," — tie ir Jēzus vārdi, un vēl: „Es dzīvoju un jums būs dzīvot." Dievam pieder mūžība. Jēzum Kristum pieder mūžība. Un mūžība pieder visiem tiem, kas tic Jēzum Kristum kā Dieva Dēlam.

Bet vai neticīgajiem nav mūžības? Ir. Arī neticīgais ir mūžīgs, protiet, nāve neiznīcina neticīgo, bet to pārveido.

Nesen grāmatu tirgū parādījās grāmata ar nosaukumu „The Other Side", Otrā pusē. To sarakstījis bīskaps Džēms Paiks (James Pike). Viņam bija dēls, divdesmito gadu sākumā, apdāvināts zēns, kas aizbrauca uz Ņujorku, pret vecāku gribu, un tur piebiedrojās t. s. hipijiem. Drīz vien viņš palika par narkotisko vielu lietotāju un izdarīja pašnāvību. Tēvs kā garīdznieks nebija samierināms ar notikušo un, ticēdams dvēseles nemirstībai, sameklēja Kalifornijā slavenu spiritistu mēdiju ar nolūku nodibināt sakarus ar aizgājušo dēlu. Minētajā grāmatā bīskaps Paiks apraksta savus piedzīvojumus šajā mistiskajā meklējumā.

Bīskaps Paiks tic, ka viņam izdevies nodibināt kontaktu ar savu pašnāvnieku dēlu, bet visā šajā meklējumā ir viens punkts, kuram jūs un es nevaram paiet garām, vai mēs šo grāmatu lasām vai nelasām.

Kad ar mēdija palīdzību kontakts it kā bija uzņemts un sarunas it kā ievadītas, tēvs nojautis, ka dēls nekad nepiemin Jēzus Kristus vārdu, un tādēļ viņš tieši jautājis, vai viņš tur kaut kur ir manījis Jēzu Kristu, un saņēmis atbildi: „Te viņa nav, un te neviens par viņu nerunā."

Tātad ir arī mūžība bez Jēzus Kristus! Jebkuŗa vieta universā, kur nav Jēzus Kristus, ir elle. Man ar to pietiek. Nāve nav iznīcinātāja, bet pārveidotāja. Mūžība ar Jēzu Kristu ir debesis, mūžība bez Jēzus Kristus ir elle. Tas viss pieder pie Lieldienām.

„Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem?" — Lielajā piektdienā Jēzus nomira pie krusta. Sievietes bija tam notikumam liecinieces. Mācekļi, kas bija Jēzum sekojuši visu laiku, izkaisījās, kur kuŗais. Ar šādu savu uzvedību viņi liecināja, ka viņu cerība bija saplīsis trauks.

Bet tad piepeši viss sāka mainīties. Brīnišķīgā kārtā mācekļi sāka pulcēties Jeruzalemē, jo kaut kas neparasts bija noticis. Var redzēt, ka Jēzus vārds tagad dziļāk saviļņoja viņu sirdis. Varēja manīt, ka viņus pildīja jauna ticība, jauna cerība, kāds jauns gars bija nācis pār viņiem, kas bija iedevis viņiem jaunu drosmi.

Šī te bija brīnišķīga pārveidošanās pie Jēzus mācekļiem. Kad viņi ieraudzīja savu Kungu dzīvu un skatījās Viņa roku un kāju naglu zīmēs, tad viņi citādi nevarēja, ka nokrist uz ceļiem un Viņu pielūgt, ko viņi līdz tam nebija darījuši. Mācekļu ticība nostiprinājās, tā tagad bija nesalaužama, tagad nekādi pretspēki nevarēja viņus atturēt no evaņģelija pasludināšanas visai pasaulei. Kā tas notika, varam lasīt savās jaunderībās Apustuļu darbu grāmatā. „Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem?"

Kad Romas impērija bruka kopā un tās godība izplēnēja, tad apustulis Pēteris rakstīja tādus vārdus: „Mēs gaidām pēc Viņa (Kristus) apsolījuma jaunas debesis un jaunu zemi, kuŗā mājos taisnība." — Kad Eiropas godība un varenība bruka kopā Franču lielajā revolūcijā, tad dzīvais Kristus ar Viljemu Kēriju (William Carey) uz viena kuģa piestājās Indijas krastiem un iesāka jaunlaiku kristīgo misiju. — Jēzus Kristus ir pārdzīvojis Pirmo pasaules kaŗu un Otro pasaules kaŗu, un Viņš joprojām ir pasaulē, arī tai pasaules daļā, kur par Viņu nekā negrib zināt un pret Viņu ved atklātu cīņu.

Tumsība cīnās pret gais-

(Turpinājums 23. lp.)

Janina Babre

SIMEONA DZIESMA

Kungs, Tu esi manas dzīves novakares mīlestība
Uzticīgs saviem solījumiem.
Gadi nāk un aiziet,
Tavi vārdi piepildās laikā.
Gaŗu mūžu Tu man dāvāji,
Mana acu gaisma neizdzisa līdz tā redzēja Tevi.
Tu pildīji, kā to biji solījis,
Ļāvi man Sevi skatīt bērna nevainībā.
Mana sirds plūda pāri no prieka,
Kad Tevi pacēlu rokās.
Tagad, Kungs, atlaid savu kalpu,
Jo manas acis skatīja Tevi.
Mana sirds kļuva šūpulis,
Auklēdama sevī Tavas dzimšanas brīnumu.
Manas acis redzēja pestīšanas gaismu,
Sagatavotu paaudžu paaudzēm.
Tāpēc, Kungs, atlaid savu kalpu
Tavas pestīšanas mūžīgajā mierā.

LŪDZU KLAUSIETIES
raidījumu 16. gadagājumā
Toronto Latviešu misijas radio

BRĪDIS AR DIEVU

katru svētdienu, no pl. 9 — 9.30.
Niagaras WHLD raidītājs (vilnis 1270)
Informācija — tālr. Toronto 261-4218.

Dievkalpojumi Kanadas baznīcās

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-8327, 200 Balmoral Av.

30. martā, plkst. 7.00 vakarā Zaļās Ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

31. martā, plkst. 11 rītā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

Dievgaldnieki lūgti jau savlaicīgi pieteikties draudzes kancelejā vai pie mācītāja.

Kristus Aušāmcelšanās Svētku agrais dievkalpojums notiks plkst. 6 no rīta. Otrais dievkalpojums plkst. 11 rītā.

Agram dievkalpojumam sekos tradicionālās dāmu komitejas rīkotās brokastis. Piedalīšanās: pieaugušiem $1.50; jauniešiem $1.00.

Māc. A. Čops, 38 Balaby Cr., Don Mills, tālr. 449-4087; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

31. martā pl. 11 Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

2. aprīlī pl. 10 Pirmās Lieldienās, dievkalpojums.

9. aprīlī, svētdien, pl. 11 dievkalpojums. Iesvētes mācība pl. 12,30.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Avenue.

31. martā — Lielā Piektdienā, plkst. 5 pēcp. dievkalpojums ar dievgaldu.

2. aprīlī pl. 7 rītā Lieldienu dievkalpojums. Solists: J. Flerkovskis. Tūlīt pēc dievkalpojuma kopējas brokastis baznīcas apakšējā zālē.

16. aprīlī pl. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunda.

30. aprīlī pl. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda pirmsiesvētes jauniešu grupai.

BRAMPTONA

23. aprīlī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

31. martā, Lielā Piektdienā, plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

2. aprīlī, Lieldienās, plkst. 6 no rīta saullēkta dievkalpojums.

9. aprīlī pl. 9.30 no rīta dievkalpojums bērniem un jaunatnei.

15. aprīlī pl. 7.30 vakarā Raibs vakars.

16. aprīlī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

23. aprīlī pl. 1.30 pēcp. dievkalpojums.

30. aprīlī pl. 9.30 no rīta dievkalpojums bērniem un jaunatnei.

OTAVA

Māc. E. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

31. martā, Lielā Piektdienā, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 2 p.p.

2. aprīlī Lieldienu dievkalpojums pl. 2 p.p. Dievkalpojumā piedalās skolēni.

9. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

16. aprīlī pl. 2 dievkalpojums.

23. aprīlī garīgs koncerts pl. 2 p.p. Sv. Pēteŗa lut. baznīcā.

30. aprīlī pl. 2 dievkalpojums.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

30. martā, pl. 7 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu; Lielajā Piektdienā, 31. martā, pl. 11 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu.

2. aprīlī, Pirmās Lieldienās, pl. 7 vakarā svētku dievkalpojums — piedalās draudzes koris dir. A. Kārkliņas vadībā.

Priecigas Lieldienas visiem tautiešiem novēl

BENJAMIŅA **FILMU LABORATORIJA**

247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.

Informāciju par veikaliem jūsu rajonā pasūtinājumu nodošanai pieprasiet

TĀLR. 863-1166

GAIŠUS KRISTUS AUGŠĀMCELŠANĀS SVĒTKUS

novēl visiem tautiešiem

TORONTQ LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

491 College ielā, Toronto 174, Ontario. Tālr. 924-2551

Priecīgas Lieldienas

visiem tautiešiem novēl:

ROSAR-MORRISON Funeral Home Ltd.

BĒRU MĀJA

467 Sherbourne St., Toronto

TĀLR. 924-1408

EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.

Importa un eksporta uzņēmums

43 MULOCK ST. **TORONTO 9, ONT.**

Tālr. 766-6007 *Berta un Jēkabs Miškins*

OLD COUNTRY DELICATESSEN

Pārtikas preču veikals

viesību galdu gatavošana

2800 Dundas St. W., Toronto 165

tālr. 769-8640

Georgs un Emilija Dumpe

Latviešu puķu veikals

CREST FLORISTS

567 Mt. Pleasant Rd.,

Toronto 7, Ont.

griezieties pie mums, labprāt pakalposim.

Tel. 487-0491, pēc darba 223-4484

BROADVIEW DELICATESSEN

105 Danforth Ave., pie Broadview Ave.

Toronto 6, Ont.

Tel. 465-9905

Ausma Miķelsone

A. EGLITIS

T.V. RENTAL

161 A Roncesvalles Ave., Toronto 3

tālr. 537-1401

Town & Country Real Estate Ltd.

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

V. PALMA

TEL. 782-7246

ALEX DOORS - WOODWORKING

113 McCormack Ave., Toronto 9

769-2156

LAIMON'S AUTO SERVICE

603 Gerrard St. East, Toronto 8, Ont.

tālr. 466-0540

Priecīgas
Lieldienas
visiem latviešiem
novēl:

Daugavas Vanagu
NAMS

Daugavas Vanagu
KLUBS

215 Broadview Ave.

465-5225

Sanalulu Island

Atpūtas vieta

P. O. Wades
Landing, Ont.

111 Donegall Dr.,
Toronto 17.

TĀLR. 489-6829.

Kārlis Suntažs

JAUNATNEI

Zinta Aistara

Viņš, viņa un es

Mēness aizdomīgi smīnēdams nāca man līdzi līdz sarīkojuma zālei. Liega vasaras vēsma klusi čukstēja man ausī: „Ss-ss-ej paskaties, kā viņš bez tevis tur sēž-viens-viens-ss-ss-”.

Eju jau eju, domās priecīgi atsaucos vēsmai. Uzsmaidīšu viņam, savam vientuļajam zēnam.

Deju mūzika aizvien skaļāka un skaļāka nāca man pretī. Iegāju zālē un nosēdos tumšākajā kaktā, lai dejotāji mani neredzētu, un arī, lai viņš nezinātu, ka esmu atnākusi. Gribēju klusi pavērot. Ai, kā patika uz viņu skatīties! Viņš tiešām tik stalts un skaists!

Atceros, ka biju vēl diezgan maza (pie sevis nosmīnēju), kad zēni man sāka patikt, kā katrai meitenei manos gados. Tad sapņoju par tādu kā viņš. Nu viņu biju atradusi.

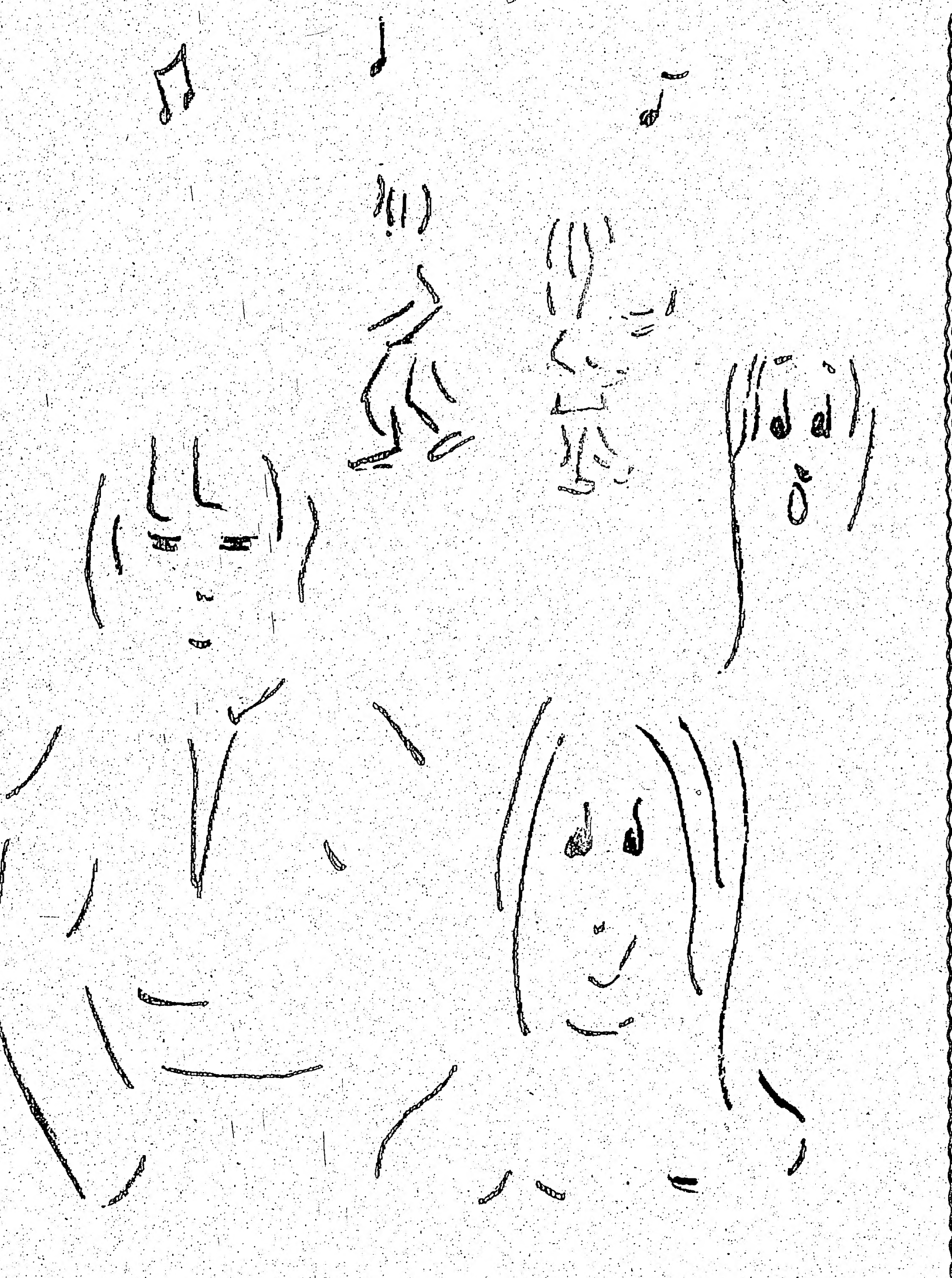

Labu brīdi acīm meklēju, kur viņš. Beidzot viņš iznāca no jauniešu drūzmas. Bet . . . es pēkšņi saspriedzu. Viņam bija meitene līdzi! Un kas vēl briesmīgāki, viņš bija aplicis roku ap viņas vidukli! Aizvēru acis uz mirkli. Nē. Nevarēja būt. Gribēju vienkārši pasmaidīt un aiziet. Bet es nevarēju. Tiešām nevarēju. Kaut kas manī kliedza, ārdījās, žņaudza, kā kaut kāds zvērs. Klusi nokunkstēju un izskrēju laukā naktī, nežēlīgā mēness gaisma. Kaut kur bija jāaizskrien, kaut kas jādara, pirms tas zvērs saplosīs manu sirdi gabalos. Bet kas? Ko? Kā? Sagrābu seju. Mans prāts! Mans prāts! Kur tu palicis? Tieši tagad man tevis vajag visvairāk. Un tevis nav . . .

Laikam biju skrējusi. Nezinu. Bet tagad atrados uz kalna, prom no „turienes”, kur es „to” redzēju. Priedes, zāle. koks. Viens vientuļs koks kalna galā. Kā es. Tik vientuļa nekad nebiju jutusies.

Galvā zibsnīja bildes, kā uzņemtas filmu kamerā, kas nu briesmīgā ātrumā man tās rādīja. Viņš ar viņu. Viņa ar viņu. Kopā . . .

Zvērs atkal iekliedzās manī, un es nokritu uz ceļiem svaigā vasaras zālē un atkal aizklāju seju rokām. Cauri pirkstiem tecēja manas asaras.

Pacēlu seju pret debesīm. Zvaigžņu pilnā debess. Skaisti. Zvērs apklusa. Kā pārdurts balons tas šnākdams izlaida savu dzīvību un — nomira. Tik ātri? Jā. Zvērs bija miris. Un nu pirmo reizi sajutu Nāvi. Kļuvu mierīgāka.

Ap manīm kukaiņi sīca un čirkstēja. Nakts vēsma nopūtās:

„Nu-ūuu, redzi, nu-ūuu . . .”

Tik ātri viņš mani bija aizmirsis. Un viņas dēļ? Kas tad viņa tāda — nekāda skaistule, arī ne grāmatniece, ne māksliniece, nekas. Viņa vienkārši eksistēja. Ā! Es zinu kāpēc. Tādēļ, lai mani kaitinātu! Piecēlos dusmās. Tad atkal atslābu un nogūlos zālē. Negribēju vairs domāt, bet domas mani tomēr mocīja. Viņš. Kā viņš to varēja? Viņš, kas bija tik, ti . . . nezinu. Vārda laikam tādai īpašībai nebija. Bet šī īpašība bija mani tā pārmākusi, ka nevarēju vairs no viņa atrauties.

Aizvēru acis. Ai, kā tāds riebīgs piedzīvojums var cilvēku nogurdināt!

*

Nakts vēsumā uzrāvos sēdus. Kas tas? Rīta pusē jau bāla gaisma? Vai tiešām biju aizmigusi? Nu labi, ka tā. Nomodā nebūtu varējusi to izturēt.

Svaigs svētdienas rīta gaiss.

Piecēlos. Sāku iet kaut kur, vienalga kur, nodomāju. Gāju, gāju. Satiku pa laikam kādu pazīstamu. Pasveicināju. Pat pasmaidīju. Bet kas tas?! Viņš? Tiešām, tas bija viņš! Ceļa otrā pusē, galvu noliecis, viņš gāja viens. Lēnā, pavisam lēnā gaitā.

Manas domas aizskrēja pie viņa. Kas vainas, mīļais? Tev sāp? Tu skumsti? Visas manas bēdas aizmirsās vienā mirklī. Viņš pacēla galvu un pārsteigts salēcās, mani ieraudzīdams. Mūsu acis satikās. Es sapratu. viņš saprata. Viņš un es. Mūsu bēdas apraktas.

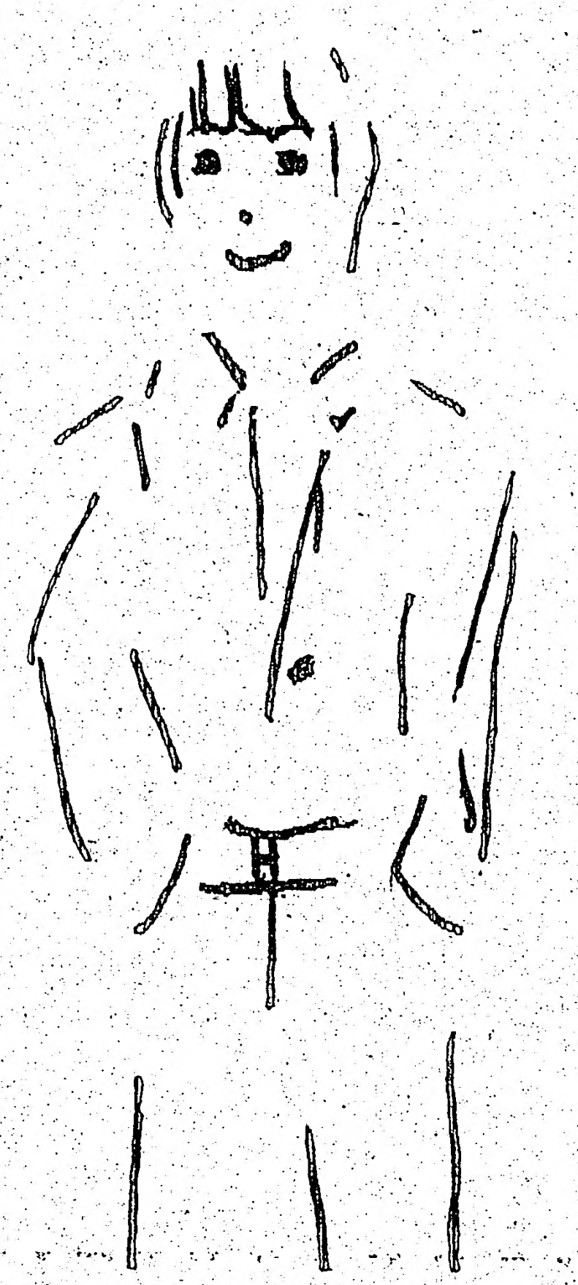

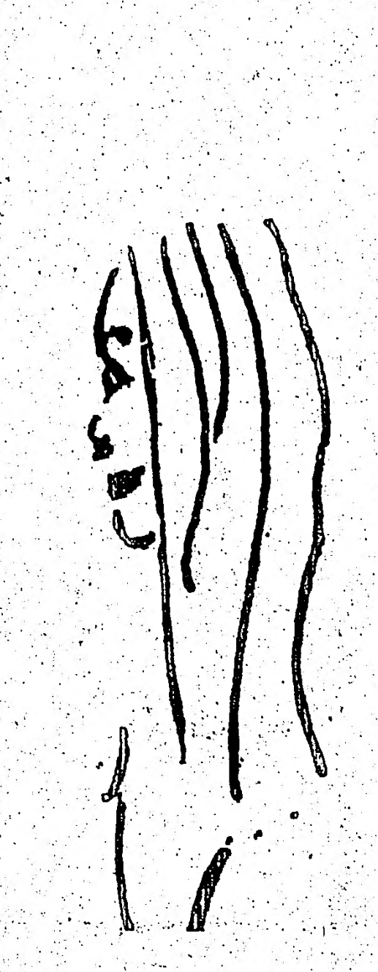

Elizabete Zarāne

TRAUKI

Trauki, trauki,
kad
tie svētki nāk,
tad tos galdā
liek.
Tad tie trauki
priecājas,
Kad viņus galdā
liek.
Kad tie svētki
aizgājuši,
tad tos traukus
aploka,
Tad tie trauki
tiesu taisa
Šķiras viens
no otra.
Viens bez zoda,
Otrs ar robu,
Paliek rokā
suķe.

DV pirmajā jauniešu salidojumā Toronto no Sadberijas bija ieradies Normunds Bērziņš. Augšējā attēlā viņš redzams iepazīstoties ar karavīru piemiņas lietu krātuvi DV namā.

Foto: J. Liģers

Ko jūs meklējat . . .

(Pārnesums no 21. lp)

mu. Tumsa grib gaismu izdzēst. To pierāda Lielā piektdiena. Bet Lielai piektdienai vienmēr sekojušas un seko Lieldienas. Tāpat būs šogad. Dabā nāks pārveidošanās. Saule ir stipri pakāpusies debesīs un sāks sildīt vairāk un stiprāk, un viss atdzīvosies.

Garīgais cilvēks arī gaida pārveidošanos: „Mūsu iekšķīgais cilvēks dien no dienas atjaunojas” un „Netopiet šai pasaulei līdzīgi, bet pārvērtieties, atjaunodamies savā garā”, raksta lielais apustulis Pāvils.

Šī garīgā cilvēka atjaunošanās notiek tad, kad Jēzus parādās „arī man”. Atminēsimies no evanģelijiem to stāstu par Jēzus diviem mācekļiem, kas Lieldienas dienā gāja no Jeruzalemes uz Emavu un ceļā viņiem piebiedrojās kāds „svešinieks”. Tad mēs lasām tādus vārdus: „Viņi tuvojās pilsētiņai, uz kuru tie gāja, bet Jēzus likās ejot garām, un viņi to gauži lūdza: Paliec pie mums . . . un Viņš iegāja pie tiem palikt.”

Paliec pie mums. Paliec pie manis. Un Viņš iegāja palikt. Tad iesākās šo divu cilvēku pārveidošanās. Viņu acis tapa atdarītas. Viņi saprata. Viņi ticēja. Viņi pauda vēsti tālāk. Viņi nevarēja klusēt. Viņi veidojās. Tās ir garīgas Lieldienas.

„Tas Kungs patiesi augšāmcēlies!” Tas lai ir mūsu garīgais piedzīvojums. Tā lai ir mūsu garīgā atziņa. Tad arī mēs būsim garīgi cilvēki.

Priecīgas Lieldienas visiem!

Krievi gatavojas atbildēt AN

Pirmie, kas pieminēja Baltijas valstis 28. Cilvēka tiesību komisijas sesijā (sākās 6. martā un ilgs līdz 7. aprīlim) bija ... krievi! Padomju pārstāvis Nikolajs Konstantinovičs Tarasovs, atbildot Iraēlas pārstāvja sūdzībai par žīdu stāvokli Pad. savienībā, teica: „Reliģiozo žīdu pie mums palicis maz. Pašā Krievijā to ir 3—6%

Jāpiezīmē, ka šis pats pārstāvis drusku agrāk, atbildot Ekvadoras pārstāvim, kas bija izteicies pret cilvēka tiesību apspiešanu jebkuŗā veidā, lasīja no iepriekš sagatavotām papīra lapām, kā vienmēr stipri melodams, bet vienā vietā arī stipri pārteikdamies. Runādams par savu zemi, viņš teica: „Ļaudis tur dzīvojuši zem pašreizējās iekārtas vairāk kā 25 gadus...” gan tūliņ attapdamies un izlabodams: „... vairāk kā 50 gadus, tas ir.” Šī mēles samižģīšanās tomēr ļauj nojaust, ka nolasītie komentāri īstenībā varētu būt sagatavoti atbildei, ja kāda no 32 Cilvēka tiesību komisijā ietipstošajām valstīm sēdes gaitā pieminētu 17 latviešu komūnistu vēstuli.

Pagaidām tas vēl nav noticis, taču konference nule tikai tikusi pāri sākuma punktam par darba kārtas pieņemšanu, prezidija vēlēšanām un atklāšanas runām, nu aizķērusies pie pirmā substanciālā punkta — par rasu diskrimināciju. Interesanta šai ziņā bija ASV pārstāvja Viljēma Šaflī (Ambassador William E. Schaufele, jr.) runa šāgada 9. martā, kas sekoja padomju runai un kuŗā, cita starpā, viņš teica:

„Šai pēcpusdienā dzirdētos vārdus esam dzirdējuši arī agrāk. Tiešām interesanti, kā dažu valdību pārstāvji citē savas konstitūcijas likumus par cilvēka tiesību pamata punktiem kā pierādījumu, ka šīs tiesības patiesi tiek ievērotas. Diemžēl, vēsturē atrodami daudz pierādījumi par pretējo. Informācija par cilvēka tiesību neievērošanu dažās slēgtās sabiedrībās (Apv. Nācijās reti kāda valsts, otru apsūdzot, sauc to īstajā vārdā; pēdējā laikā, runājot par Pad. savienību, modē nācis termins 'slēgtā sabiedrība') dažkārt kļūst zināma vispārībā tikai pēc ilgāka laika un pēc dažādiem apkārtseļiem. Bet pat šajās sabiedrībās jūtams pieaugošs spiediens pamattiesību ievērošanas labā. Tas sasniedzis tik augstu līmeni, ka cietušie, kuŗu cilvēku tiesības pārkāptas, spējuši panākt, ka viņu balsis tikušas sadzirdētas, par spīti izsekošanai un cenzūrai.”

„Gribētos cerēt,” ASV pārstāvis turpināja, „ka tās valstis, kas vissvētulīgāk un visskaļāk kritizē cilvēka tiesību stāvokli citās zemēs, kļūs mazliet introspektīvākas un uzlabos pašas savus apstākļus cilvēka pamattiesību garantēšanas un izpildīšanas ziņā.”

Tālāk savā runā ASV pārstāvis citēja 1. punktu no Internacionālās konvencijas, kas runā par katra veida rasu diskriminācijas izbeigšanu, kur termins 'rasu diskriminācija' definēts kā „jebkuŗa veida izņēmums vai ierobežojums, kas pamatojas uz rases, ādas krāsas, dzimtas, nacionālās vai etniskās cilmes atšķirības, un kuŗa nolūks (jeb rezultāts) ir apgrūtināt vai padarīt neiespējamu uz vienlīdzības pamatiem baudīt un pielietot cilvēka tiesības un pamata brīvības polītiskā, ekonomiskā, sociālā, kultūrālā un jebkuŗā citā sabiedriskās dzīves laukā.” **D. V.**

MASKAVAS MIERA PROPAGANDAS MELI

Pēc ASV prezidenta Niksona Pekingas apmeklējuma internacionālā polītika pašreiz pievērsusies ieilgušam saspīlējumam ar Padomju savienību. Savādi, ka šī trauksmes signala aspekts nav vis strauji pieaugošā krievu bruņoto spēku ofensīvas kapacitāte un tai atbilstošā padomju iespaida izplešanās, bet gan Rietumvācijas kanclera Branta austrumpolītikas nedrošā nākotne.

Branta „samierināšanās polītika” balstās uz diviem līgumiem, par kuŗiem kanclers runāja ar Padomju savienību un Poliju pirms diviem gadiem. Visi Kremļa neuzbrukšanas pakti ar tā kaimiņvalstīm līdz šim beigušies ar to norīšanu. Maskavas un Varšavas līgums, ja tas stāsies likumīgā spēkā, būs Maskavas uzspiestās pēckaŗa Eiropas sadalīšanas „likumīga” atzīšana, kas ir arī viens no Pad. savienības ārpolītikas galveniem mērķiem kopš Atlantijas organizācijas (NATO) nodibināšanas, kas apturēja Staļina ekspansiju uz rietumiem 1940-to gadu beigās. Pad. savienības mērķis ir vienmēr bijis un turpina būt NATO iznīcināšana un amerikāņu aizsardzības spēku padzīšana no Eiropas.

Staļins un viņa pēcteči mēģināja sasniegt abus mērķus ar kaŗa draudiem Berlīnei, kuŗas sadalīšana ir simbols visas Austrumeiropas saskaldīšanai totālitāros segmentos, ar daudzu agrāk patstāvīgo valstu neatkarības pilnīgu iznīcināšanu un totālu pakļaušanu Maskavas varai.

Šāda taktika turpinājās līdz 1960-to gadu sākumam un pierādījās par neproduktīvu: katrs spiediens uz Berlīni pastiprināja NATO un kļuva par riskantu ātomieroču laikmetā. Kremlis tad mainīja savu taktiku un pārgāja uz psīcholoģisko kaŗu, vilinot ar „miera” saukļiem un sadarbošanās kampaņu. Mainītā taktika būtībā bija Ļeņina mācības diktēta, ka ultimāts, mērķtiecīgs „miers” vienkārši nozīmē komūnisma pasaules pārvaldīšanu. Tās izlietošana veicināja Rietumu sabiedriskās domas noskaņošanu pret katrām šaubām par „padomju miera gribu”...

Viens no padomju „miera” stratēģijas rezultātiem bija kanclera Branta izstrādātā austrumpolītika, kas deva Maskavai tādas koncesijas, kādas tā nebūtu ieguvusi ar ieroču žvadzināšanu!

Tālākā attīstībā Austrumu-Rietumu konfrontēšanās cēloņi un sekas Eiropā bija tik sajukuši, ka Rietumvācijas kanclera samierināšanās polītika ar padomju gangsterismu vispārīgi tika uzskatīta par saspīlēto attieksmju pārtraukumu ar Maskavu.

Kamēr Kremlis saistījis četru lielo valstu līgumu par Berlīni ar Branta līgumu ratificēšanu un NATO savukārt pastāv par Berlīnes nokārtojumu vēl pirms padomju karsti atbalstītās „Eiropas drošības konferences” sasaukšanas, Rietumvācijas pieaugošā opezicija pret Branta austrumpolītikas versiju met ēnu uz „samierināšanās” izredzēm.

Padomju propaganda dara visu, lai sētu bailes par trīspakāpju samierināšanās struktūras sabrukumu. Padomju laikraksts Pravda vēl nesen tēloja drūmu ainu par „atgriešanos pie aukstā kaŗa”, iekams parlaments Bonnā neratificēs 1970. gada līgumus. Bažas, kas izveidojušās ar Branta līgumiem, attaisnotos, ja to ratificēšana varētu iznīcināt konfrontācijas sakni Eiropā. Bet ir skaidrs, ka tas nekad nenotiks.

Aukstais kaŗš iestājās, kad Pad. savienība sagrāba pusi no Eiropas. Ne Branta līgumi, ne četru lielvalstu līgumi par pieejas atvieglošanu Rietumberlīnei neskaŗ Austrumu-Rietumu konflikta īsto būtību, jo Pad. savienības koloniālā imperija pastāv uz tautu tiesību apspiešanu.

Rietumu samierināšanās cerības nav saistītas ar saspīlējuma īsto cēloni, tāpēc atliek tikai dedzīga vēlēšanās iegrimt pašapmānīšanā. Dedzīga miera vēlēšanās vien nespēj pārvērsties reālitātē ar vairākuma nobalsošanu parlamentā. Konflikta reālitāti izskaidro Berlīnes mūŗa un dzelzs aizkara esamība, kas nevar tikt pārvērsta par aukstā kaŗa fikciju ar pašapmānīšanās ratificēšanu. Paturot to prātā, nav ne mazākā iemesla bažīties par Branta līgumu likteni. Trauksmi gan signālizē padomju militārās varas izveidošanās, kas sevī slēpj Maskavas miera propagandas melus.

Iegūta instrukcija par varbūtēju invāziju Kanadā

Kanadas pavalstnieks ar segvārdu Antons Sabotka pievienojies krievu slepenai izlūkošanas daļai un vācis informāciju par Kanadas militāro aizsardzību. Pēc Kanadas karaliskās jātnieku policijas (RCMP) paskaidrojuma viņš atradies policijas uzraudzībā jau vairākus gadus un kļuvis par dubultspiegu. Antons Sabotka strādā Rietumkanadā kā kravas automašīnas vadītājs un RCMP viņu tagad apsargā pret iespējamo krievu spiegu atriebību, jo viņš pagājušajā novembrī lauzis krieviem doto solījumu.

Sabotka dzimis 1931. gadā Montreālā, bet 1949. gadā kopā ar vecākiem ieradies Čechoslovakijā. Viņš mācījies spiegu skolās vairākās valstīs aiz dzelzs aizkara. Sabotka atgriezies Kanadā 1961. gadā ar sievu un 2 bērniem. Viņa jaunākajam dēlam rokās bijis spēļu automobilis, kuŗā paslēptas mikrofilmas ar instrukcijām un citi spiegošanas materiāli. 1965. gadā Sabotka saticies Brokvillē ar Viktoru Mizņikovu, padomju sūtniecības atašeju un čekas (KGB) locekli, kas atbildīgs par sabotāžām un atentātu rīkošanu. Mizņikovs arī norādījis, ka Belanžerā, Kvebekā, viņam rezervēti vairāki tūkstoši dolaru, bet Sabotka bijis nervozs un nav ieradies naudu saņemt.

Laikrakstam The Toronto Daily Star valdības izmeklēšanas ierēdnis paskaidrojis, ka Sabotkas lietas pamatā ir vislielākā noslēpumainībā turētais RCMP 26 lappušu ziņojums, kuŗā pieprasīts, lai izraida padomju vēstniecības 6 darbiniekus, kas ir krievu spiegošanas aģenti. Sabotka uzdevis arī šo 6 padomju ierēdņu vārdus. Spiegošanas afēra pārrunāta 17. marta kabineta sēdē, kuŗā piedalījies ministru prezidents Trudo, ārlietu ministrs Šarps un valdības tieslietu kārtotājs Goijers ar pārējiem kabineta ministriem. Ministriem rādīta filma par spiega Sabotkas darbību, kā arī instrukcija, kā pārraidīt informāciju par iespējamām krievu lidmašīnu nolaišanās vietām ar kaŗavīru desantiem invāzijas gadījumā Kanadā. Sabotka arī apmācīts, kā iegūt informāciju par atbildīgo valdības ierēdņu nogalināšanu pilsoņu kaŗa izcelšanās gadījumā un kā sagādāt degvielu cauruļu līniju plānus Rietumkanadā, lai izdarītu sabotāžas.

Parlamentā opozicijas vadītājs Roberts Stenfīlds jautājis ministru prezidentam Trudo, vai RCMP lūgusi izraidīt Pad. savienības sūtniecības 6 ierēdņus. Trudo atbildējis, ka ne. Ministru prezidents atteicies atbildēt uz tālākiem jautājumiem, tādēļ ka „drošību nevar apspriest publiski.”

Par šo spiegošanas lietu vispirms ziņoja Anglijas laikraksti, bet Kanadas prese 27. martā aprakstīja šo gadījumu tuvāk. Spiegošanas gadījums ir līdzīgs tam, kāds nesen notika Anglijā, kad Oļegs Ļalīns nodeva angļiem 105 krievu spiegu vārdus. Par spīti RCMP pierādījumiem, valdība atteikusies sākt akciju pret krievu spiegiem. Polītiskajiem informātoriem liekas, ka valdība nevēlas „uzdzīt laivu uz akmeņiem” attieksmē ar Pad. savienību.

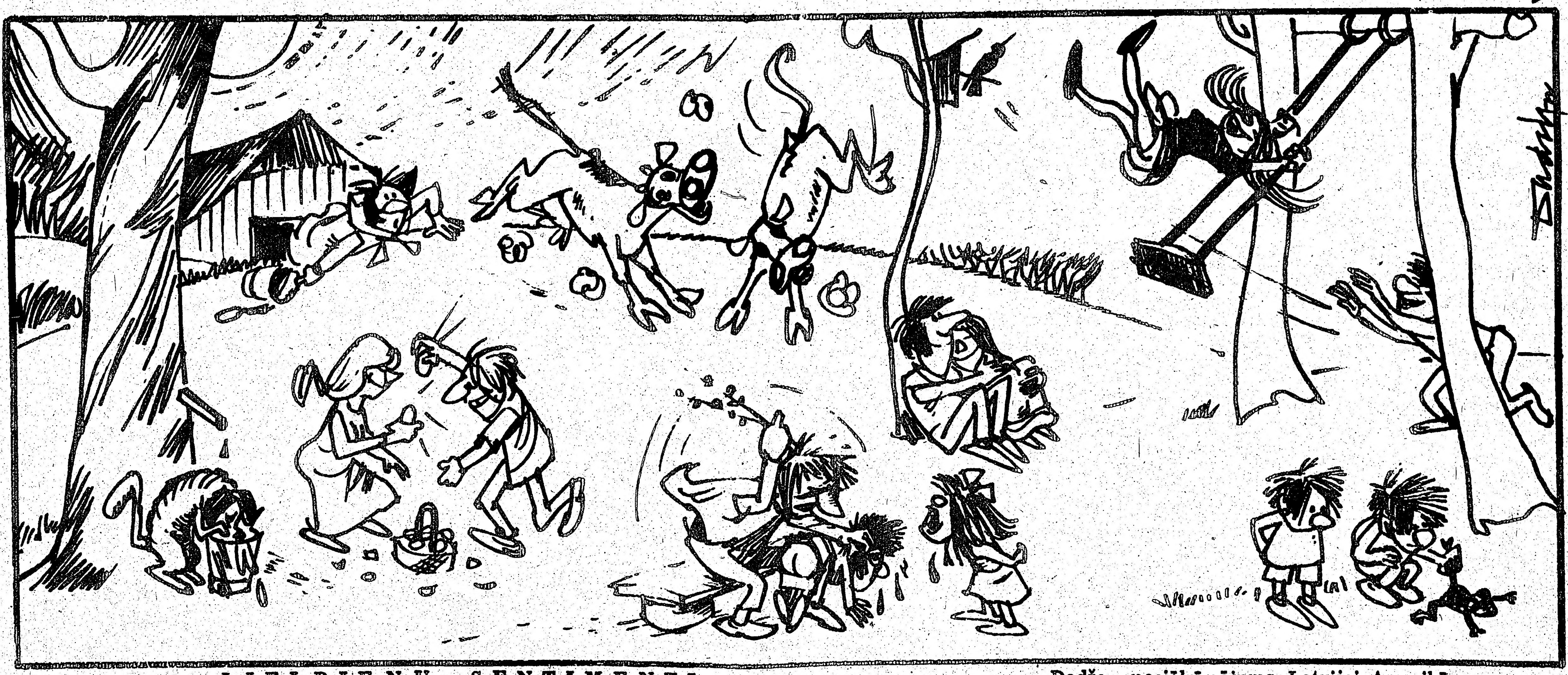

LIELDIENU SENTIMENTI

Dadža speciālzīmējums Latvijai Amerikā